

Prijedlog

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11, 119/14 i 93/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o radu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2017. godinu, u tekstu koji je dostavila Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu aktom, klase: 023-01/18-01/05, urbroja: 474-13-01-18-8, od 7. lipnja 2018. godine.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Izvješće o radu za 2017. godinu

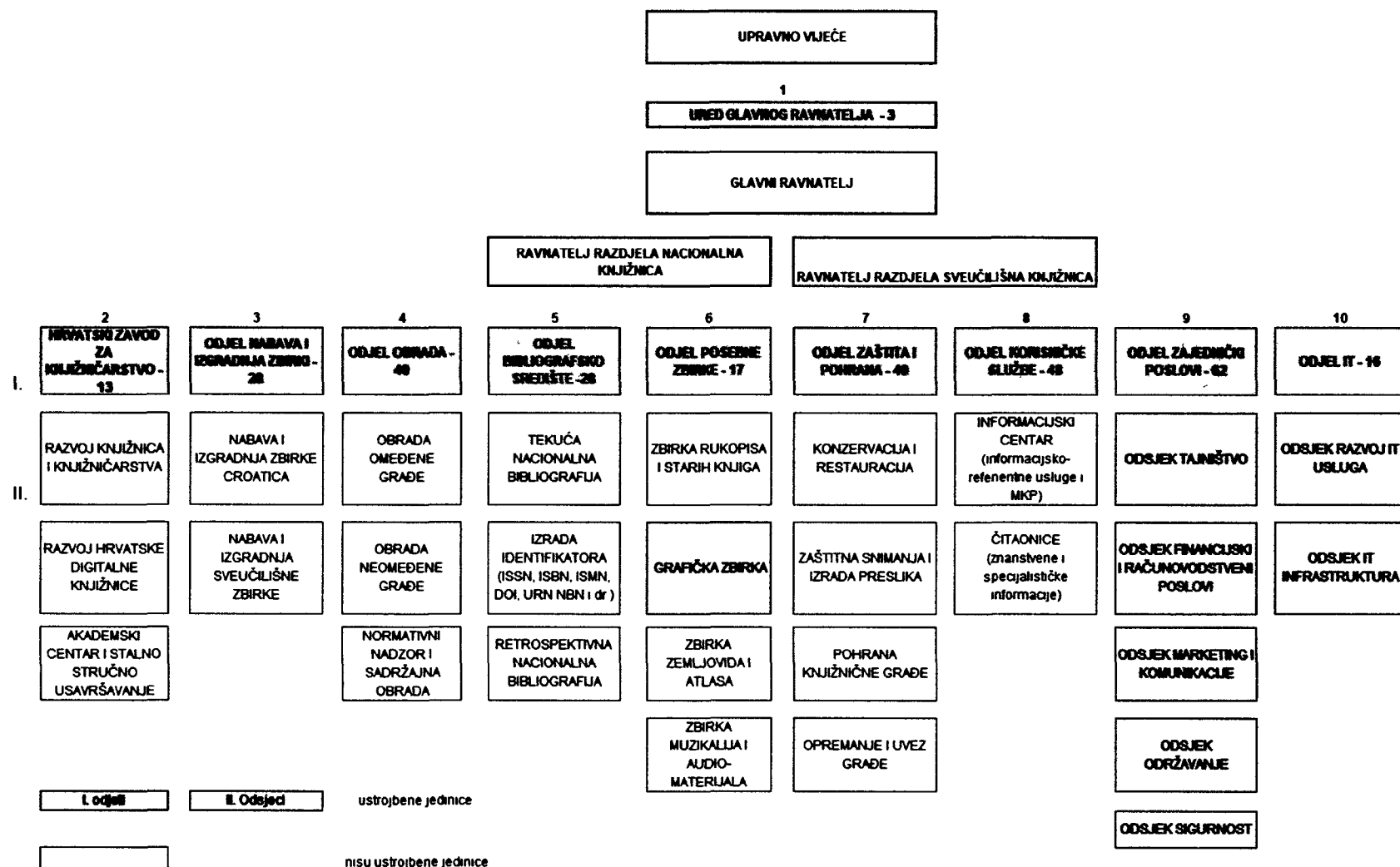
Izvešće o radu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2017. godinu pripremili su Povjerenstvo za izradu izvešća o radu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2017. godinu i Stručno vijeće Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Izvešće o radu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2017. godinu raspravljeno je i usvojeno na 7. sjednici Upravnoga vijeća Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu održanoj 23. ožujka 2018. godine.

Dokument je prihvatila Vlada Republike Hrvatske _____.

Elektronička inačica Izvešća o radu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2017. godinu dostupna je na mrežnoj adresi <http://www.nsk.hr/izvjesca-o-radu>.

ORGANIGRAM I BROJ DJELATNIKA U SKLOPU RADNIH JEDINICA

Sadržaj

SAŽETAK.....	1
ODJEL <i>NABAVA I IZGRADNJA ZBIRKI</i>	4
ODJEL <i>BIBLIOGRAFSKO SREDIŠTE</i>	9
ODJEL <i>OBRADA</i>	13
ODJEL <i>ZAŠTITA I POHRANA</i>	16
ODJEL <i>KORISNIČKE SLUŽBE</i>	21
ODJEL <i>POSEBNE ZBIRKE</i>	28
HRVATSKI ZAVOD ZA KNJIŽNIČARSTVO	34
ODJEL <i>INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE</i>	38
ODJEL <i>ZAJEDNIČKI POSLOVI</i>	41
PROJEKTI I PROGRAMI	48
ZNANSTVENA DJELATNOST.....	50
EDUKACIJA.....	53
NORMIZACIJA	61
NAKLADNIČKA DJELATNOST	61
IZLOŽBENA DJELATNOST I PREDSTAVLJANJE RADA KNJIŽNICE	62
MEĐUNARODNA SURADNJA.....	65
ČLANSTVA.....	68
SKUPOVI, SASTANCI, DOGAĐANJA.....	69
POVJERENSTVA, RADNE GRUPE, KOMISIJE, ODBORI.....	78
USVOJENI INTERNI DOKUMENTI.....	80
BIBLIOGRAFIJA ZNANSTVENIH I STRUČNIH RADOVA DJELATNIKA NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU	81
ZAPOSLENICI KNJIŽNICE	85
UPRAVNO VIJEĆE KNJIŽNICE	86
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2017. GODINU.....	87
OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOGA IZVJEŠĆA ZA 2017. GODINU.....	92

SAŽETAK

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (NSK) javna je ustanova koja u skladu sa Zakonom o knjižnicama i Statutom Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu obavlja knjižničnu i informacijsku djelatnost nacionalne knjižnice Republike Hrvatske i središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu, kao i znanstveno-istraživačku i razvojnu djelatnost, radi poboljšanja hrvatskoga knjižničarstva te izgradnje i razvoja hrvatskoga knjižničnog sustava. Aktivnosti u 2017. godini provedene su u skladu sa zakonskim odredbama – Planom rada za 2017. i Strategijom Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2016. – 2020. koja je odredila smjer razvoja i poslovanja. Preko triju temeljnih strateških ciljeva donosi se sažeti prikaz Izvješća o radu za 2017. godinu.

Opći cilj 1. Cjelovite, obrađene, zaštićene i dostupne knjižnične zbirke u svim materijalnim i digitalnim pojavnostima

Nabava i izgradnja fondova NSK određena je dvojnomo zadaćom Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Prednosti su u nabavi izgradnja zbirke *Croatica* te izgradnja zbiraka znanstvene i stručne literature za potrebe Sveučilišta u Zagrebu.

U 2017. godini ukupno je prinovljeno 60 024 jedinice građe svih vrsta i u različitim medijima. Od toga je 55 587 jedinica građe pristiglo obveznim primjerkom, a 4437 zamjenom, darom i kupnjom, od čega je najmanje nabavljeno kupnjom, i to 538, zbog višegodišnjega nedostatka sredstava za kupnju građe.

U sklopu projekta *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori* u 2017. godini nabavljene su četiri citatne baze podataka, 13 baza podataka s cjelovitim tekstom te sedam bibliografskih baza.

Redovito se distribuirala građa pristigla obveznim primjerkom u Zakonom propisane znanstvene i sveučilišne knjižnice.

Obavljali su se poslovi bibliografskoga nadzora te se je provodila deskriptivna i sadržajna obrada svih vrsta knjižnične građe. Provodeći temeljnu zadaću kako bi se obradila i učinila dostupnijom cjelovita knjižnična zbirka u svim materijalnim i digitalnim pojavnostima u prethodnoj godini, izrađeno je 26 704 bibliografskih zapisa, 16 587 normativnih zapisa te 7090 preliminarne CIP zapisa. Završen je *Pravilnik i priručnik za izradu i korištenje predmetnih odrednica* namijenjen sadržajnoj obradi u NSK te ostalim knjižnicama u Hrvatskoj.

Knjižnica je preuzela obvezu organiziranja dostupnosti baze Hrvatski UDK Online za cijelu Hrvatsku.

Program nacionalnih bibliografija ostvaruje se objavom nizova Hrvatske nacionalne bibliografije: Niz A – knjige, Niz B – članci, Niz C – serijske publikacije, CIP – Knjige u tisku te Hrvatske retrospektivne bibliografije. Svi nizovi dostupni su na mrežnoj adresi <http://bibliografija.nsk.hr>. Dovođen je program za objavljivanje nacionalnih bibliografija. Ukupno je objavljen 51 svezak bibliografija svih nizova.

Nastavljen je rad na ponovnoj uspostavi bibliografske baze *Croatica*. Osuvremenjena su mjerila za odabir građe u sve Hrvatske nacionalne bibliografije.

Kao nacionalno bibliografsko središte NSK pruža potporu nakladništvu u Hrvatskoj. Dodijeljena je 571 nova oznaka nakladnika ISBN-a, 460 ISSN-a, što pokazuje povećanje ISSN-a, a smanjenje ISBN-a u odnosu na 2016. godinu.

Utemeljen je Hrvatski ured za DOI (Digital Object Identifier) te je izrađeno programsko rješenje za sustav DOI-HR.

Nastavlja se uvođenje kooperativnoga sustava izradbe CIP-a te uključivanje svih CIP ureda u jedinstven sustav.

Zbog očuvanja knjižnične građe provedene su preventivne i kurativne mjere zaštite te su osigurani primjereni uvjeti smještaja i pohrane.

Provedeno je konzerviranje i restauriranje građe za 456 jedinica knjižnične građe, što predstavlja povećanje u odnosu na 2016. godinu. Zaštitnom ambalažom opremljeno je 13 071 jedinica građe, a uvezano je 796 jedinice građe. Ukupno je proizveden 79 051 novi snimak mikrofilma, što je više od planiranoga, zahvaljujući redovitom postupku rada, redovitijemu održavanju opreme i osiguranom materijalu.

Posebne zbirke nabavljaju, obrađuju i čuvaju rukopisnu, knjižnu i neknjižnu građu te omogućuju njezino korištenje. Uz redovite poslove, prethodnu je godinu obilježio znatan rad na digitalizaciji građe.

Dostupnost fonda NSK osiguravala se razvojem korisničkih usluga u fizičkome i/ili digitalnome okruženju, pružanjem općih, znanstvenih i specijalističkih informacija, provođenjem općih, tematskih i predmetnih pretraživanja, davanjem građe na korištenje i stalnom edukacijom korisnika. U Knjižnicu se 2017. godine učlanilo 10 588 korisnika, a valjano članstvo ima 15 322 korisnika. Zabilježeno je 250 559 jedinstvenih posjetitelja portalu NSK. Tijekom 2017. godine posuđeno je 11 934 svezaka knjiga, a u čitaonicama je korišteno 42 236 jedinica građe. Sustav Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (<https://digitalna.nsk.hr>) omogućuje veću dostupnost građe i bolje predstavljanje fondova zbiraka.

Opći cilj 2. Knjižnica kao dio nacionalne kulturne i znanstvene e-infrastrukture

Tijekom 2017. godine u sklopu projekta *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*, uz administriranje nabave i planiranje rada za 2018., provedeno je predstavljanje Projekta i edukacija preko skupnih i individualnih radionica.

U Nacionalni repozitorij diplomskih i završnih radova (ZIR) te Nacionalni repozitorij disertacija i znanstvenih magistarskih radova (DR) pohranjeno je 29 303 ocjenska rada, i to 1077 disertacija i 28 226 završnih radova.

Provedena su četiri projekta digitalizacije građe – *Hrvatska glagoljica*, *Flora Croatica*, *Zriniana: digitalizacija građe o obitelji Zrinski* i *Zbirka ilustriranih novina i časopisa*.

Osiguran je nesmetan rad integriranoga knjižničnog sustava kao potpora poslovanju NSK te visokoškolskim i znanstvenim knjižnicama u Republici Hrvatskoj.

Opremljena je elektronička dvorana za potrebe edukacija, kao i ASK centar za individualnu edukaciju. U Knjižnici je postavljena nova mrežna oprema, kao i nova Wi-Fi mrežna oprema koja je omogućila kvalitetniju bežičnu povezanost u Knjižnici. Zbog znatne zastarjelosti velika dijela računalne opreme svakodnevno su se ulagali naporu kako bi se omogućio uobičajen rad stolnih računala djelatnika.

Opći cilj 3. Razvoj Hrvatskoga knjižničnog sustava

Provodila se redovita koordinacija te praćenje rada narodnih, školskih, visokoškolskih i specijalnih knjižnica.

U sklopu znanstvene djelatnosti, NSK sudjeluje u projektima *InterPares Trust*, *Digitalizacija, bibliografska obrada i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom* i *Hrvatsko knjižničarsko nazivlje – BIBLION*.

Nastavljen je rad na projektu *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju*.

Razvoj je ostvaren i u sklopu programa integriranoga knjižničnog sustava (IKS). Uz Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu, integrirani knjižnični sustav čine 43 knjižnice iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja. Tijekom 2017. godine uspostavljena je testna inačica Skupnoga kataloga NSK i knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske na mrežnoj adresi <http://skupni.nsk.hr> koji omogućuje objedinjeno pretraživanje i pronalaženje informacija iz 47 objedinjenih kataloga visokoškolskih i specijalnih knjižnica.

Suradivalo se u razvoju i izradbi novih digitalnih portala te provedbi tehničkoga održavanja s potporom za postojeće portale virtualnih izložaba.

U sklopu projekta *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* izrađeni su statistički podatci za sve vrste knjižnica te je provedena edukacija za voditelje županijskih matičnih službi za narodne i školske knjižnice, visokoškolske knjižnice Sveučilišta u Zagrebu, visokoškolske i specijalne knjižnice Središnje Hrvatske i Grada Zagreba te članove Stručnoga vijeća sveučilišnih matičnih knjižnica. U tijeku je izradba prijedloga statističkih podataka i pokazatelja uspješnosti za Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu.

Godišnji program Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj (CSSU) za 2017. godinu oblikovan je u devet temeljnih modula te je sadržavao 79 tečajeva, od čega deset novih. Edukaciju je pohađalo 1066 korisnika, što predstavlja znatno povećanje u odnosu na prethodnu godinu.

ODJEL *NABAVA I IZGRADNJA ZBIRKI*

Nabava i politika izgradnje fondova/zbiraka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu određena je njezinom dvojnomo zadaćom – nacionalne knjižnice Republike Hrvatske i središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu.

NACIONALNA ZBIRKA *CROATICA*

Nacionalna zbirka *Croatica* stvara se sustavnim prikupljanjem knjižne i neknjižne građe u svim medijima, dostavom obveznoga primjerka propisanoga Zakonom o knjižnicama, prema kojem su hrvatski izdavači/nakladnici dužni dostavljati Knjižnici 9 (+2) primjeraka publikacija. Zbirka *Croatica* upotpunjuje se kupnjom, zamjenom i darom. Prednosti su izgradnje Zbirke točnost, sveobuhvatnost i potpunost obveznoga primjerka (sustavni nadzor pristizanja), nabava građe *Croatica* objavljene u inozemstvu (inozemna *Croatica*), popunjavanje nedostataka u fondu (antikvarna *Croatica*) te potpora izgradnji posebnih (sadržajnih) zbiraka.

Aktivnosti su u skladu sa Strategijom NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1. *Cjelovite, obrađene i dostupne knjižnične zbirke u svim materijalnim i digitalnim pojavnostima.*

Zbirka inozemne Croatice

Bitan dio zbirke *Croatica* čini zbirka inozemne Croatice sa zadaćom okupljanja djela hrvatskih autora tiskanih izvan granica Republike Hrvatske te djela inozemnih autora s temom Hrvata i Republike Hrvatske. Građa, u koju ubrajamo knjige, časopise i novine, pribavlja se najvećim dijelom darovima, zamjenom i/ili ciljanom kupnjom odabranih naslova. Suradnja se s novim darovateljima i suradnicima proširuje, pristizje nova građa te su adresari popunjeni novim podacima.

Tijekom 2017. godine održano je sedam tribina u kojima su gostovali ugledni stručnjaci – književnik, slikar i novinar Tomislav Marijan Bilosnić, muzikologinja, glazbena kritičarka i diplomatkinja dr. sc. Zdenka Weber, književnik Stipan Šešelj, književnica, slikarica i fotografkinja Neda Miranda Blažević-Krietzman, književnik, urednik, nakladnik i prevoditelj Nikola Đuretić, književnica i publicistkinja Nela Stipančić Radonić te književnik, prevoditelj i nakladnik Mile Pešorda.

SVEUČILIŠNA ZBIRKA

Općeoznanstvena/sveučilišna zbirka ostvaruje se nabavom hrvatske i inozemne znanstvene i stručne građe te izvora usmjerenih obrazovnim, znanstvenim i istraživačkim aktivnostima na Sveučilištu u Zagrebu, kao i široj znanstvenoj zajednici. Prednosti su: nabava glavnih izvora iz svih područja znanosti, kulture i civilizacije, nabava ispitne literature, referentnih izvora (opći te prema pojedinim područjima znanosti) i osiguranje pristupa raznovrsnim bazama podataka bitnima za pojedine znanstvene grane.

Zbog nedostatka novčanih sredstava Sveučilišna zbirka tiskane građe u čitaonicama sa slobodnim pristupom najvećim se dijelom izgrađuje zamjenom i darom, dok su za e-izvore najvećim dijelom osigurana sredstva iz Europskoga socijalnog fonda (ESF).

Aktivnosti su u skladu sa Strategijom NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 2. *Knjižnica kao dio nacionalne kulturne i znanstvene e-infrastrukture.*

NAČINI NABAVE GRAĐE

Obvezni primjerak

Redovita se djelatnost sastojala u prikupljanju, odabiru, inventarizaciji, signiranju pristigle hrvatske građe, izradbi zapisa o posjedovanju i izradbi zapisa o primjerku, sustavnoj kontroli/reklamaciji potpunosti pristizanja te njezinu usmjeravanju na pripadajuća mjesta.

Prirast u fondu Croatice za 2017. godinu iznosi 6265 naslova, odnosno 12 319 primjeraka tiskanih knjiga, 37 711 jedinica građe serijskih publikacija (838 naslova časopisa i 8737 sveščića časopisa u 2168 mapa te 236 naslova novina i 29 273 sveščića novina u 1718 mapa), 3518 jedinica posebne knjižne građe (726 tiskanih disertacija, 1102 naslova, odnosno 2204 sveska sitnoga tiska – brošure, 294 naslova, odnosno 588 primjeraka kataloga izložaba, 358 jedinica neknjižne građe (note, plakati, zemljopisne karte i atlasi, razglednice i sl.) te 1382 jedinice građe na elektroničkome mediju (zvučni/glazbeni CD, CD-ROM (knjige), DVD i sl.), što je u okvirima predviđenima Planom.

Tablica 1. Prirast obveznoga primjerka u 2017. godini.

Obvezni primjerak	2016.	Planirano u 2017.	2017.
Knjige	13 095 sv.	12 000 sv.	12 319 sv.
Časopisi	11 188 sv.	11 000 sv.	8737 sv.
Novine	29 904 sv.	28 000 sv.	29 273 sv.
Disertacije	646	–	726
Ostalo	2285 sv.	1500 sv.	2792 sv.
Neknjižna građa	361	–	358
Građa na elektroničkome mediju	1565	1350	1382

Omeđene publikacije

Tijekom 2017. godine od hrvatskih nakladnika pristiglo je 6265 naslova, odnosno 12 319 primjeraka tiskanih knjiga, 2792 sveska sitnoga tiska (brošure) i kataloga izložaba, što ukupno čini 14 461 (arhivski primjerak i unikat) jedinicu građe omeđenih publikacija.

Modulom nabave signirano je 6578 naslova unikata i 6096 naslova arhivskih primjeraka tiskanih knjiga, što je ukupno 12 674 primjerka. Ostali naslovi i primjerci proslijeđeni su u ostale ustrojbene jedinice na signiranje i obradu, odnosno u viškove.

Reklamirano je 2294 naslova, a reklamacijama je pristiglo 1712.

U suradnji s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske izdano je 1735 potvrda o dostavi obveznoga primjerka, čime nakladnici/izdavači mogu ostvariti potporu Ministarstva za nove naslove.

Tijekom godine pristiglo je i proslijeđeno na obradu 726 tiskanih disertacija s prilogima na CD-ROM-u i DVD-ROM-u.

Na temelju Ugovora sa Sveučilištem u Zagrebu pristiglo je i proslijeđeno 426 svezaka disertacija u Rektorsku zbirku (zbirka Sveučilišta u Zagrebu koja je u trajnoj pohrani pri NSK).

Serijske publikacije

Časopisi

U 2017. godini pristiglo je 838 naslova (tekućih) hrvatskih časopisa, ukupno 8737 sveščića/brojeva (unikata i arhivskih primjeraka) u 2168 mapa, a od toga je 81 novi naslov tiskanih časopisa i 53 naslova novih *online* časopisa. Radi potpunosti fonda svakodnevno se obavlja kontrola i reklamiranje nepristiglih brojeva časopisa. Ostali poslovi, u svezi s časopisima, uključuju odabir i odvajanje građe u sitni tisak i Hrvatsku nacionalnu bibliografiju, Niz B, Članci, u koju je proslijeđen 991 svešćić hrvatskih znanstveno-stručnih časopisa.

Novine

Prethodne je godine zaprimljeno 236 aktivnih naslova hrvatskih novina, ukupno 29 273 sveščića (unikata i arhivska primjerka) u 1718 mapa, od čega je sedam novih naslova, a od toga:

- zagrebačka izdanja dnevnih novina – 14 548 sveščića
- regionalna izdanja – 5918 sveščića
- ostale novine – 5092 sveščića
- službene novine – 3715 sveščića.

Prirast je časopisa smanjen, dok je prirast novina u skladu s Planom za 2017. godinu.

Skupno izvješće za ostale vrste građe

U posebnu knjižnu građu svrstane su disertacije, hrvatske i inozemne službene publikacije, sitni tisak (brošure) i katalozi izložaba. Tijekom 2017. godine pristiglo je 3518 jedinica posebne knjižne građe – 726 disertacija, 2204 sveska sitnoga tiska (brošura) i 588 svezaka kataloga izložaba. U neknjižnu građu, u koju svrstavamo note, plakate, zemljopisne karte i atlase, razglednice, izvorne grafičke mape i sl., pristiglo je 358 jedinica, od čega je 100 naslova, odnosno 200 primjeraka zemljopisnih karata, te 79 naslova, odnosno 158 primjeraka nota. Od građe na elektroničkome mediju izravna pristupa, u koju svrstavamo glazbeni CD/DVD te priloge uz disertacije na CD-ROM-u, pristigle su 1382 jedinice građe, od čega na CD-ROM-u 54 naslova, odnosno 108 primjeraka, 564 naslova CD-a u 1128 primjeraka i 24 naslova DVD-a u 48 primjeraka. Primljeno je 49 naslova gramofonskih ploča u 98 primjeraka.

U Hrvatski arhiv weba pohranjeno je 360 naslova hrvatskih publikacija s interneta, a od 14. do 31. prosinca 2017. godine provedeno je pobiranje (harvestiranje) .hr domene na 82 472 URL adrese.

Distribucija obveznoga primjerka

Tijekom 2017. godine redovito se distribuirala građa pristigla obveznim primjerkom u znanstvene i sveučilišne knjižnice propisane pravomoćnim Zakonom o knjižnicama. Svaka je pošiljka popraćena popisima. Tako je razvrstano, popisano, spakirano i odaslano 856 kutija sa 151 833 jedinice različite knjižnične građe.

Revizija i otpis knjižnične građe u hrvatskim knjižnicama

Na temelju Zakona o knjižnicama i u skladu s Pravilnikom o reviziji i otpisu knjižnične građe Ministarstva kulture Republike Hrvatske kojim su sve knjižnice dužne dostaviti revizijske popise na uvid nadležnim savjetnicama u Hrvatski zavod za knjižničarstvo na odobrenje i mogući odabir za fond Knjižnice, u 2017. godini pristigli su i pregledani popisi otpisa iz 80 knjižnica, sa 35 147 naslova, a s ponuđenih je popisa za fond Knjižnice odabrano 546 naslova unikatata, arhivskih primjeraka ili dubleta.

Kupnja, zamjena i dar

Kupnjom, zamjenom i darom pribavljeno je 4437 jedinica knjižne, neknjižne i elektroničke građe izravna pristupa. Pojediniosti o tiskanoj i rukopisnoj građi nabavljenoj za Zbirke građe posebne vrste mogu se vidjeti u poglavlju *Odjel Posebne zbirke*.

Kupnja

Zbog nedostatka novčanih sredstava u 2017. godini kupljeno je 538 svezaka hrvatskih i inozemnih knjiga, 21 naslov časopisa, odnosno 84 sveščića inozemnih publikacija, te 33 naslova časopisa koja se šalju knjižnicama u sustavu za zamjenu.

Zamjena

Zamjena publikacija sa srodnim profilom knjižnica oblik je međunarodne kulturne suradnje i jedan je od načina pribavljanja inozemne knjige. Program zamjene knjižnične građe organiziran je na temelju uzajamnosti njezine vrijednosti. U bazu viškova knjiga ove su godine unesena 2352 naslova/svezaka koji se koriste kao podloga za zamjenu s inozemnim knjižnicama ili se nude na dar matičnim županijskim knjižnicama. Na temelju popisa viškova knjiga (127 – 131 popis), odnosno 500 naslova, knjižnice odabiru naslove za koje su zainteresirane. U prethodnoj su godini popisi poslani u sve nacionalne i sveučilišne knjižnice u svijetu s kojima je Knjižnica u sustavu zamjene te u hrvatske sveučilišne, visokoškolske, specijalne i gradske knjižnice kojima je građa ponuđena na dar.

U zamjenu su poslani 1584 knjige i 3073 sveska časopisa i novina, a u Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu zamjenom je pristigao 471 odabrani naslov knjiga i 123 naslova, odnosno 492 sveščića časopisa.

Zamjenom je NSK dobila i dva atlasa, 12 zemljopisnih karata te pet nota.

Knjižnica neprekidno potiče suradnju s hrvatskim nakladnicima kako bi promicala hrvatsku knjigu i hrvatske autore.

Dar

U skladu sa svojom nabavnom politikom Knjižnica prihvata darove drugih knjižnica i ustanova te pojedinaca iz zemlje i inozemstva. Tako je u 2017. godini darom pristiglo 2377 naslova hrvatskih i inozemnih knjiga, 182 naslova, odnosno 728 svezaka inozemnih serijskih publikacija. Na temelju popisa viškova knjiga, NSK je darovala 4354 knjige u 39 hrvatskih, uglavnom gradskih knjižnica.

Na dar je Knjižnica dobila i 266 crteža, 129 grafika, tri tiskane note, jedan atlas, 36 zemljopisnih karata, šest CD/CD-ROM-a, četiri grafičke mape i 83 plakata.

E-izvori

Nabava inozemnih časopisa i baza podataka u najvećem dijelu provodi se u sklopu projekta *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*. Poslovi uključuju utvrđivanje najpovoljnijih uvjeta za pretplatu, pregovaranje, prikupljanje i analizu potreba za pretplatom na nove elektroničke izvore, statistike korištenja, edukacije, pružanje korisničke podrške (engl. *help desk*) za osiguravanje pristupa sadržajima te održavanje Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu na mrežnoj adresi <http://baze.nsk.hr>.

Aktivnosti su u skladu sa Strategijom NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 2., Način ostvarenja 2.4 *Poboljšanje pristupa znanstvenim publikacijama i bazama podataka*; Opći cilj 3., Način ostvarenja 3.4 *Potpora razvoju knjižničkog sustava Sveučilišta u Zagrebu*.

U 2017. godini nabavljene su četiri citatne baze podataka, i to Scopus (Elsevier), Web of Science Core Collection, Web of Science Citation Connection i Journal & Highly Cited Data (Clarivate Analytics), 13 baza podataka s cjelovitim tekstom i sedam bibliografskih baza.

Za objedinjeno pretraživanje baza podataka nabavljena je usluga EBSCO Discovery Service kojom se pretražuju sve pretplaćene baze podataka, kao i one u slobodnome pristupu.

ODJEL BIBLIOGRAFSKO SREDIŠTE

Program nacionalnih bibliografija ostvaruje se u nizovima Hrvatske nacionalne bibliografije: Nizu A – knjige, Nizu B – članci, Nizu C – serijske publikacije, CIP-u – knjige u tisku te izradbom Hrvatske retrospektivne bibliografije. Pregled tekućih nizova moguć je na mrežnoj adresi <http://bibliografija.nsk.hr>.

TEKUĆA NACIONALNA BIBLIOGRAFIJA

Obavljana je koordinacija rada na izradbi, uređivanju i objavi Hrvatskih nacionalnih bibliografija, kao i povezanim poslovima.

Ostvareni poslovi u skladu su sa Strategijom NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1., Način ostvarenja 1.5 *Nacionalne bibliografije kao temelj nacionalnoga kulturnog identiteta i uvođenje novih specijalnih bibliografija*; Način ostvarenja 1.6 *Bibliografski razvoj – prema suradničkom i semantičkom okruženju*; Način ostvarenja 1.7 *Nacionalno bibliografsko središte kao potpora nakladništvu u Hrvatskoj*.

Sudjelovalo se u radu radnih grupa, povjerenstava i odbora, kao što su Povjerenstvo za knjižnični sustav, Povjerenstvo za definiranje kriterija za odabir građe u bibliografije, Programski odbor skupa *Knjižnični podaci* i Radna grupa MARC21 B, a rezultat je bila izradba većega broja dokumenata.

Nastavljen je rad na ponovnoj uspostavi bibliografske baze Croatica. Izrađeni su Kriteriji za odabir građe u Hrvatske nacionalne bibliografije. Organizirana je i provedena edukacija za djelatnike i studente na praksi. Održavani su stalni kontakti s nakladnicima te se sudjelovalo u radu Zajednice nakladnika pri Gospodarskoj komori Republike Hrvatske, osobito na uspostavi Portala za nakladnike u sklopu projekta *Centar za knjigu*. Izrađeno je nekoliko specijalnih bibliografija za potrebe odgovora na upite korisnika. Nastavljen je rad na testiranju funkcionalnosti aplikacije VuFind radi razvoja skupnoga kataloga.

Obradeno je 7148 knjiga te je popravljen 2591 zapis za potrebe objavljivanja Hrvatske nacionalne bibliografije. Niz A, Knjige. Ukupno je uređeno 9739 zapisa.

Zaprimljena su 4504 zahtjeva za izradbom preliminarnoga CIP zapisa za knjige u pripremi za tisak, a izrađeno je 4478 CIP zapisa.

Obradeno je 7735 članaka te je za njih izrađeno 4935 zapisa za autore, a 1904 zapisa za autore su ispravljena, odnosno dopunjena. Za potrebe Hrvatske nacionalne bibliografije. Niz B, Članci uređeno je 14 574 zapisa.

Objavljene bibliografije

Hrvatska nacionalna bibliografija. Niz A, Knjige

Trinaest svezaka: svesci 13. i 14. za 2015. godinu; 10 – 13 za 2016. godinu; 01 – 07 za 2017. godinu.

Hrvatska nacionalna bibliografija. CIP, Knjige u tisku

Trinaest svezaka: svezak 12. i skupni svezak za 2016. godinu; svesci 01 – 11 za 2017. godinu.

Hrvatska nacionalna bibliografija. Niz B, Članci

Jedanaest svezaka: svesci 09 – 12 i kumulativni svezak za 2014. godinu; 01 – 06 za 2015. godinu.

Hrvatska nacionalna bibliografija. Niz C, Serijske publikacije

Svezak od 2010. do 2014. godine.

Hrvatska retrospektivna bibliografija knjiga

Trinaest svezaka: HRB 05 – od 1880. do 1889., HRB 06 – od 1890. do 1899., HRB 07 – od 1900. do 1909., HRB 08 – od 1910. do 1919., HRB 09 – od 1920. do 1929., HRB 10 – od 1930. do 1939., HRB 11 – od 1940. do 1949., HRB 12 – od 1950. do 1959., HRB 13 – od 1960. do 1969., HRB 14 – od 1970. do 1979., HRB 15 – od 1980. do 1989., HRB 16 – 1990. i HRB 17 – 1991.

RETROSPEKTIVNA NACIONALNA BIBLIOGRAFIJA

Obavljaju se redoviti poslovi istraživanja i prikupljanja građe te izradbe bibliografskoga opisa kao preduvjeta za objavljivanje Hrvatske retrospektive bibliografije knjiga 1835. – 1990.

Od redovitih programa u 2017. godini izrađeno je 2612 novih bibliografskih zapisa, a izmijenjeno je 5390 zapisa. Izrađeno je 1605 normativnih zapisa za imena. U 323 bibliografska zapisa uneseni su ispravci za imena. Izrađena su 172 zapisa o posjedovanju, od kojih su 72 izmijenjena, 73 zapisa o primjerku te su izrađena i uređena 94 zapisa u sustavu Digitalne knjižnice.

Od razvojnih programa u 2017. godini završen je rad na programu Objavljivanje građe za HRB u digitalnom obliku te je objavljeno 25 knjiga na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu koje su dostupne na mrežnoj adresi <http://digitalna.nsk.hr/?object=info&id=11085>. Započet je rad na *online* izdanju Hrvatske retrospektive bibliografije knjiga koje je dostupno na mrežnoj adresi <http://bibliografija.nsk.hr/hrb>.

Nastavljen je rad na uspostavi digitalne zbirke hrvatskih bibliografija 1860. – 1960. Za dopune Građi za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835 – 1940. prikupljene su 252 nove bibliografske jedinice. Nastavljen je rad na posuvremenjivanju Deziderata HRB 1835. – 1940. te su obrađena 364 naslova. Radilo se na popisu hrvatskih knjiga tiskanih u Veneciji – *Croatica Veneta: bibliografija hrvatskih knjiga objavljenih u Mlecima od XV. do XVIII. stoljeća*.

Zaposlenici su sudjelovali u edukacijama organiziranim za rad u knjižničnome sustavu NSK i programima CSSU-a te su sudjelovali na međunarodnim i hrvatskim stručnim skupovima.

IDENTIFIKATORI

Temeljna je zadaća ureda za identifikatore ućlanjivanje i popisivanje hrvatskih nakladnika te identifikacija knjiga i druge omeđene građe, notirane glazbe, serijskih publikacija i druge neomeđene građe te članaka u časopisima. Uredi djeluju prema pravilima međunarodnih sustava ISSN, ISBN, ISMN i DOI. U uredima se daju upute, savjeti i stručna pomoć nakladnicima u skladu s pravilima sustava.

U uredima za identifikatore obavljaju se redoviti poslovi, kao što su dodjele identifikatora, izradba i osuvremenjivanje metapodataka u svezi s identifikatorima, održavanje i osuvremenjivanje nacionalnih i međunarodnih baza podataka odgovarajućih sustava i adresara nakladnika, bibliografski nadzor, odnosno

praćenje navođenja dodijeljenih identifikatora, edukacija i pomoć nakladnicima u pripremi, uređivanju i oblikovanju publikacija, metapodataka te primjeni identifikatora.

Razvojni programi odvijali su se u skladu sa Strategijom NSK 2016. – 2020., odnosno Akcijskim planom za provedbu Strategije 2016. – 2020.

U sklopu razvojnih poslova utemeljen je Hrvatski ured za DOI i izrađeno je programsko rješenje sustava DOI-HR, ponovno je pokrenut časopis *Glas@nsk.hr*, objavljen je prijevod uputa *Guidelines for the assignment of ISBNs to e-books and “apps”* – Upute za dodjelu ISBN-a e-knjigama i aplikacijama za e-knjige te je završen rad na ustanovljavanju i uvrštavanju prethodnih naziva nakladnika knjiga u Međunarodni upisnik nakladnika – GRP.

Nastavljen je rad na razvojnim programima, kao što su rad na nakladničkom projektu (naj)vrjednijih hrvatskih knjiga, rad na razvijanju poslovanja s nakladnicima preko uspostavljena programskog rješenja, poboljšanje izvješćivanja za Međunarodni ured za ISBN (ONIX), rad na prijevodu Priručnika za ISBN, posuvremenjivanje podataka o hrvatskim nakladnicima koji duže vrijeme nisu ostvarili kontakt s Hrvatskim uredom za ISBN te je nastavljeno praćenje razvoja i mogućnosti primjene identifikatora ISNI.

Zbog većih kadrovskih promjena prekinut je rad na izradbi Priručnika za nakladnike knjiga te rad na uspostavljanju Ureda za URN:NBN za dodjelu trajnih identifikatora digitalnim publikacijama hrvatskih nakladnika.

Tablica 2. Brojčani pokazatelji.

Brojčani pokazatelji	2017.
Dodjela novih oznaka nakladnika u sustavu ISBN-a	571
Dodjela novih oznaka knjiga	544
ISBN, dostava podataka u međunarodnu bazu	11 803
Broj učlanjenih nakladnika u ISBN	500
Ukupan broj upisanih nakladnika knjiga	11 275
Dodjela novih oznaka nakladnika u sustavu ISMN-a	5
Dodjela novih oznaka notirane glazbe	9
ISMN, dostava podataka u međunarodnu bazu	12
Broj učlanjenih nakladnika u ISMN	5
Ukupan broj upisanih nakladnika notirane glazbe	225
Dodjela ISSN-a	460
ISSN, dostava podataka u međunarodnu bazu	876
Izradba bibliografskih zapisa	164
Nadopuna / uređivanje zapisa	639
Hrvatske serijske publikacije u Upisniku ISSN-a	11 542

Djelatnici su objavljivali radove u stručnim publikacijama, sudjelovali na hrvatskim i međunarodnim skupovima s izlaganjima te održavali tečajeve u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj (CSSU-a).

ODJEL OBRADA

U Odjelu *Obrada* obavlja se normativni nadzor nad imenima i predmetnim sustavom Knjižnice, sadržajna obrada općega fonda Knjižnice, obrada inozemnih knjiga i knjiga koje ne ulaze u opseg nacionalnih bibliografija, tiskanih doktorskih disertacija, obveznoga primjerka hrvatskih serijskih publikacija, inozemnih serijskih publikacija te obveznoga primjerka sitnoga tiska i *online* građe.

Redoviti programi

Ostvareni su redoviti poslovi te se obrađivala pristigla građa prema Planu za 2017. godinu. Radilo se na praćenju razvoja normi u svezi s bibliografskom kontrolom i njihovom primjenom u Knjižnici i široj knjižničarskoj zajednici. U sklopu rada na formatima, pravilnicima i standardima napisano je ili je u izradbi nekoliko dokumenata te se nastavlja rad na izradbi uputa za katalogizaciju prema vrstama građe. Nekoliko puta godišnje provodili su se edukativni programi za djelatnike NSK, djelatnike na stručnome osposobljavanju bez zasnivanja radnoga odnosa (SOR) i studente. U programu CSSU-a održano je pet različitih tečajeva iz područja bibliografske kontrole. Održavaju se portali Katalogizacija i klasifikacija i Hrvatski arhiv weba (HAW). U Hrvatskome arhivu weba završena je implementacija pomagala OpenWayback radi poboljšanja prikaza podataka prikupljenih pobiranjima .hr domene. Uveden je jedinstveni URN:NBN identifikator (identifikator URN:NBN) za svaki pohranjeni primjerak objedinjujuće građe pohranjene u Hrvatskome arhivu weba (vidjeti u poglavlju *Hrvatski zavod za knjižničarstvo*).

Radilo se na uređivanju normativnih i bibliografskih zapisa za potrebe programa *Hrvatska autorska naknada*.

Izvoz podataka za imena iz normativne baze NSK u međunarodnu bazu The Virtual International Authority File (VIAF) nastavlja se i u 2017. godini.

Razvojni programi

Od razvojnih programa u 2017. godini najbitniji je završetak projekta izradbe Pravilnika i priručnika za izradu i korištenje predmetnih odrednica. Pravilnik je namijenjen sadržajnoj obradi u NSK, ali i svim ostalim knjižnicama u Hrvatskoj.

Rad na projektu *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju* nastavlja se preko radnih grupa NSK te rada u Stručnome odboru Projekta.

Uspostavljena je nova usluga korištenja i održavanja izdanja *Hrvatski UDK Online* bez naknade za sve knjižnice u Hrvatskoj. U sustav se zabilježilo 188 knjižnica, četiri katedre za knjižničarstvo i deset istraživača.

Doprinos razvojnim poslovima ostvaruje se rezultatima rada radnih grupa i povjerenstava – Radne grupe za primjenu formata MARC 21, Povjerenstva za planiranje razvoja integriranoga knjižničnog sustava, Radne grupe za skupni katalog, Povjerenstva za izradbu Smjernica za opis građe zbirke rukopisa, ostavština i starih knjiga, Povjerenstva za definiranje kriterija obuhvata građe za bibliografije te Povjerenstva za izradu Pravilnika za postupanje s građom koja pristiže obveznim primjerkom u NSK.

Sudjelovalo se u aktivnostima u svezi s knjižničnim informacijskim sustavom i skupnim katalogom, testiranjima novih funkcionalnosti sustava, testiranjima skupnoga kataloga NSK te knjižnica iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja.

Ostvareni poslovi u skladu su sa Strategijom NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1. *Cjelovite, obrađene i dostupne knjižnične zbirke u svim materijalnim i digitalnim pojavnostima*; Opći cilj 2. *Knjižnica kao dio nacionalne kulturne i znanstvene e-infrastrukture*; Opći cilj 3. *Razvoj Hrvatskoga knjižničnog sustava*.

OBRADA NEOMEĐENE GRAĐE

U Odsjeku se izrađuju zapisi za nove naslove hrvatskih i inozemnih serijskih publikacija te stare serijske publikacije koje prije nisu bile dostupne u *online* katalogu, obavlja se akcesijska obrada, opremanje građe mapama, kao i pohrana u glavno spremište. Izrađuje se Hrvatska nacionalna bibliografija. Niz C, Serijske publikacije. Sudjeluje se u edukacijskim programima i poslovima u svezi s knjižničnim informacijskim sustavom. U odnosu na 2016. godinu manji je broj novih zapisa za tiskane serijske publikacije, a povećan je broj zapisa za *online* časopise te stare serijske publikacije koje prije nisu bile dostupne u *online* katalogu. Proširen je opseg građe za Hrvatsku nacionalnu bibliografiju. Niz C, Serijske publikacije. Objavljena je bibliografija za kumulativno razdoblje 2010. – 2014. Nastavlja se priprema bibliografije za sljedeće kumulativno razdoblje 2015. godine.

Tablica 3. Ukupni podatci za radni proces *Obrada neomeđene građe* s usporedbom 2016. godine.

Radni proces <i>Obrada neomeđene građe (serijske publikacije – časopisi i novine)</i>			
	Ostvareno u 2016.	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Novi kataložni zapisi	770	700	651
Rekatalogizacija	588	600	852
Dopunjeni kataložni zapisi	768	770	1018
Novi normativni zapisi	72	45	50
Zapisi o posjedovanju, novi	642	550	404
Zapisi o posjedovanju, dopunjeni	3628	3750	3456
Signiranje	642	500	404

OBRADA OMEĐENE GRAĐE

U izradbi su upute za katalogizaciju omeđene građe, sitnoga tiska, doktorskih disertacija i *online* jedinica građe. Prati se razvoj formata MARC21 te se nadzire implementacija u katalogu NSK. Održavaju se edukacijski programi. Osim novih naslova, obrađivala se građa sa Zatvorenoga spremišta koja nije dostupna u *online* katalogu. Izrađen je malo veći broj bibliografskih zapisa za knjige, disertacije i sitni tisak u 2017., u usporedbi sa 2016. godinom. Napisani su prilozi za projekt *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju*. Nastavlja se rad na pohranjivanju obveznoga primjerka *online* publikacija.

Tablica 4. Ukupni podatci za radni proces *Obrada omeđene građe* s usporedbom 2016. godine.

Radni proces <i>Obrada omeđene građe (knjige, disertacije, sitni tisak i online građa)</i>			
	Ostvareno u 2016.	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.

Novi kataložni zapisi	5470	4830	5524
Ispravljeni / dopunjeni zapisi	1027	1000	1302
Novi normativni zapisi	2198	2000	1463
Ispravljeni / Dopunjeni normativni zapisi	454	400	752
Zapisi o posjedovanju, novi	3090	1920	2877
Zapisi o primjerku, novi	3238	1920	2856
Signiranje	2095	1140	2071

NORMATIVNI NADZOR I SADRŽAJNA OBRADA

Održava se i izgrađuje normativna baza podataka za imena, predmetne odrednice i klasifikacijske oznake. Izrađuju se normirane odrednice imena za druge knjižnice objedinjene u isti knjižnični sustav (ZAG). Nastavlja se usklađenost izvoza podataka normativne baze imena NSK u međunarodnu bazu The Virtual International Authority File (VIAF) te se obavljaju poslovi ključnih knjižničara.

Na sadržajnoj obradi redoviti poslovi obavljani su u približno jednakome opsegu, kao i 2016. godine. Od razvojnih poslova radilo se na prevođenju poglavlja *Library of Congress Subject Headings (LCSH)* za potrebe rada na izgradnji predmetnoga sustava NSK i projekta *Pravilnik i priručnik za izradu i korištenje predmetnih odrednica*. Testiran je i završen model slobodnoga pristupa bazi Hrvatski UDK Online besplatan za sve knjižnice u Hrvatskoj. Uspostavlja se normativna baza UDK oznaka. Započeo je rad na izradbi normativnih zapisa za žanr/oblik za potrebe sadržajne obrade građe posebne vrste.

Na normativnome nadzoru imena, osim redovitih poslova, radilo se na projektu *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju*. Obavljale su se edukacije, testiranja funkcionalnosti kataloga NSK i skupnoga kataloga te se obavlja redakcijski nadzor za imena nad cijelom normativnom bazom NSK i za druge knjižnice objedinjene u isti knjižnični sustav.

Tablica 5. Podatci za radni proces *Normativni nadzor i sadržajna obrada građe* s usporedbom 2016. i 2017. godine

Radni proces <i>Normativni nadzor i sadržajna obrada</i>			
Sadržajna obrada, normativna baza	Ostvareno u 2016.	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Nove predmetne odrednice u normativnoj bazi	2158	2000	1477
Ispravljene postojeće predmetne odrednice	3322	3000	4461
Sadržajna obrada, bibliografska baza			
Obradene bibliografske jedinice	12 255	12 000	13 878
Ispravljene postojeće predmetne odrednice i UDK oznake	14 056	13 000	11 441
Normativni nadzor imena, normativna baza	Ostvareno u 2016.	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Izrađene nove autorske odrednice	7745	7000	6685
Ispravljene postojeće autorske odrednice	14 651	14 500	14 529
Normativni nadzor imena, bibliografska baza			
Ispravljene i potvrđene autorske	2873	2600	2228

ODJEL ZAŠTITA I POHRANA

U prethodnoj su se godini, prema planu rada, provodile preventivne i kurativne mjere zaštite na cjelokupan fond Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu radi očuvanja knjižnične građe od propadanja te osiguranja njezine dostupnosti korisnicima preko četiriju procesa, kao što su *Zaštitna snimanja i izrada preslika*, *Konzervacija i restauracija*, *Opremanje i uvez* te *Pohrana*. Sustavno je štićena knjižnična građa sljedećim aktivnostima – praćenjem uvjeta u kojima se građa nalazi, istraživanjem i procjenom stanja građe te praćenjem uvjeta izlaganja građe u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Nastavljeno je čišćenje građe u Zatvorenome spremištu, pregled starijih mikrofilmova radi korištenja; digitalizacija mikrofilmova, suradnja na projektima digitalizacije; zaštita starih hrvatskih novina aktivnostima mikrofilmiranja, skeniranja, konzerviranja i restauriranja; izradba uputa i standardiziranje postupaka u radnim procesima Odjela, pružanje savjetodavne i stručne pomoći knjižnicama u svezi sa zaštitom knjižnične građe, snimanjem za potrebe objavljivanja na mrežnim stranicama, nakladničkim djelatnostima i dr.

Djelatnici su objavljivali radove u stručnim publikacijama, sudjelovali na hrvatskim i međunarodnim skupovima s izlaganjima te održavali tečajeve u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj.

ZAŠTITA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Tijekom 2017. godine konzervatorsko-restauratorskim postupcima podvrgnuto je 456 jedinica knjižnične građe, ukupno 28 235 listova, što predstavlja povećanje u odnosu na broj restauriranih listova u odnosu na 2016. godinu kada je restaurirano 22 150 listova. Restaurirale su se pretežito samo teže oštećene jedinice. Također, redovitim pregledom građe prije postupaka zaštitnih snimanja pregledane su 1263 jedinice knjižnične građe, ukupno 35 556 listova, uz ravnjanje više od 2500 listova te nužnu konzervaciju i restauraciju pojedinih jedinica knjižnične građe.

Za potrebe izložaba u i izvan NSK pregledane su 83 jedinice. Tijekom izložaba u NSK redovito su se pratili mikroklimatski uvjeti u prostoru izlaganja, a za građu koja se izlagala izvan NSK, izrađivani su zapisnici o stanju građe kao dijelovi Ugovora o posudbi.

U suradnji s vanjskim laboratorijima, i to Prirodoslovnim laboratorijem Hrvatskoga restauratorskog zavoda, laboratorijem Zavoda za materijale Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, laboratorijem Zavoda za eksperimentalnu fiziku Instituta Ruđer Bošković te laboratorijem Odsjeka za restauriranje i konzerviranje umjetnina Likovne akademije Sveučilišta u Zagrebu, analizirani su elementni i kemijski sastavi tinti na rukopisima te uzorci materijala knjižnične građe iz Manastira Uspenja Presvete Bogorodice u Krupi (drvo i koža) i inkunabule iz Franjevačkoga samostana Majke od Milosti na Visovcu (drvo, koža i metal).

Djelatnici procesa *Opremanje i uvez* popravili su i uvezali 796 jedinica knjižne građe iz fonda NSK, što predstavlja porast od 15,45 posto u odnosu na 2016. godinu i 176 jedinica građe više nego što je

predviđeno Planom rada za 2017. godinu – porast od 28,4 posto. Od toga se najveći dio odnosio na građu iz Zatvorenoga spremišta koja je izdvojena tijekom revizije, kao i na teško oštećenu korištenu građu.

Opremljeno je 11,4 posto više jedinica građe nego u 2016. godini, bez građe s otvorenoga pristupa, i to 13 071 jedinica, odnosno 1071 jedinicu više nego je predviđeno Planom rada za 2017. godinu, što predstavlja porast od 8,2 posto. Za potrebe opremanja serijskih publikacija izrađeno je 2989 mapa za novine i 1817 mapa za časopise.

Uz redovite konzervatorsko-restauratorske poslove, obavljali su se i novi, tekući razvojni poslovi, kao i velik broj izvanrednih poslova, i to rad na razvoju nove dokumentacijske baze, pisanje projekata, prijava različitih programa zaštite za novčane potpore, stručna usavršavanja i edukacije, priprema građe za izložbe i pisanje zapisnika, žurne mjere zaštite u Zbirci muzikalija i audiomaterijala i Grafičkoj zbirci. Posebno treba izdvojiti interventne mjere zaštite u Knjižnici Tina Ujevića u Staglišću radi utvrđivanja stanja knjižnične građe nakon požara koji je izbio u podzemnim garažama, čišćenje i dezinfekciju građe iz privremenoga spremišta na razini –2 te savjetodavnu pomoć u otklanjanju posljedica poplave u Znanstvenoj knjižnici u Zadru. Započelo se s izradbom elaborata zaštite knjižnične građe od katastrofa i tehničkih rizika u skladu s Planom rada NSK za 2017. te Akcijskim planom za provedbu Strategije NSK 2016. – 2020.

Nastavilo se s čišćenjem građe onečišćene prašinom i česticama metala – željeza, cinka i mangana zbog istjecanja halona u spremištu na razini –2. Ukupno su očišćene 40 684 jedinice građe i 14 247 komada mapa arhivskih primjeraka časopisa.

Razvojne aktivnosti usmjerene su prema povećanju sadržaja na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i zaštiti građe (Strategija NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1., Načini ostvarenja 1.1 *Osiguranje cjelovitosti knjižničnih zbiraka*).

Uspostavljen je modul za dokumentiranje postupaka provedenih s građom koji se vežu uz način ostvarenja 1.3.1 *Sustavno praćenje i dokumentiranje stanja i postupaka koji se provode u zaštiti građe* Općega cilja 1. Strategije NSK 2016. – 2020.

Dio aktivnosti zaštite provodio se i izvan Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, u sklopu programa zaštite i trajnoga očuvanja baštinskih zbiraka. Djelatnici Odjela *Zaštita i pohrana*, u suradnji s Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo i Zbirkom rukopisa i starih knjiga, sudjelovali su u radu Povjerenstva za izradu plana preventivne zaštite s inventarizacijom građe u knjižnicama vjerskih zajednica, što je uključivalo pregled i nadopunu mjerila za programe zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara te izradbu Prijedloga financijskoga plana za 2018. godinu. U sklopu ovoga programa obavljen je i pregled stanja građe uz izradbu Prijedloga mjera zaštite u sljedećim knjižnicama:

- 1) Knjižnica Eparhije gornjokarlovačke u Karlovcu – pregledane su 42 jedinice starije knjižnične građe iz Eparhije gornjokarlovačke koje nisu bile obuhvaćene programima 2015. i 2016. godine.
- 2) Knjižnica Franjevačkoga samostana i župe Presvetoga Trojstva u Karlovcu – pregledavanje fonda i prostora knjižnice.

Obavljeni su ugovoreni konzervatorsko-restauratorski radovi na knjižnoj građi Manastira Uspenja Presvete Bogorodice u Krupi i prvotisku *Ezopove basne* iz Franjevačkoga samostana Majke od Milosti na Visovcu te na novinama *La Bilancia* iz Sveučilišne knjižnice u Rijeci.

Također, izrađeni su prijedlozi programa za 2018. godinu za konzervatorsko-restauratorske radove triju knjiga iz Manastira Uspenja Presvete Bogorodice u Krupi, uz izradbu troškovnika te pisanje troškovnika za pet knjiga iz Etnografske zbirke Vukalović, knjigu iz Gradskoga muzeja Virovitica, pet jedinica iz Franjevačkoga samostana sv. Lovre u Šibeniku, četiri jedinice iz Franjevačkoga samostana Blažene

Djevice Marije na nebo uznesene u Makarskoj, knjigu iz Franjevačkoga samostana Gospe od Karmela u Omišu, pet jedinica iz Franjevačkoga samostana Majke od Milosti na Visovcu, kao i za tri sveska novina *La Bilancia* iz Sveučilišne knjižnice u Rijeci.

Tijekom 2017. godine pregledano je 100 210 stranica, odnosno 260 svezaka, uglavnom novina i časopisa. Izrađeno je 49 254 novih snimaka te vrste građe na 96 kolutova. Na svakome novom mikrofilmu provjerena je cjelovitost, odnosno potpunost snimljena sadržaja i tehnička ispravnost, te uporabljivost filma prije i nakon preslikavanja. Nastavljen je pregled i prilagođavanje starijih mikrofilmova za korištenje. Za Zbirku rukopisa i starih knjiga (22 976 snimaka) te Zbirku muzikalija i audiomaterijala (6821 snimak) izrađena su 29 792 mikrofilmska snimka. Proizveden je 79 051 novi snimak, što je više od planiranoga (60 000 snimaka prema Akcijskome planu), zahvaljujući redovitom procesu rada, održavanju opreme i osiguranu materijalu. Mikrofilmovi su opremljeni naljepnicama s natpisima i signaturama, trakama za omatanje te su pospremljeni u kutije. Pregled već pohranjenih master negativa odvijao se u sklopu redovitoga programa digitalizacije novina s mikrofilma. Razvijena su 423 koluta te je preslikano 98 905 snimaka (negativ/negativ i negativ/pozitiv). Izrađeno je i 328 mikrofilmskih odrezaka koji su opremljeni i pohranjeni u albume. Jedna je kamera bila u kvaru nekoliko mjeseci te su rađene probe na kameri nakon popravaka. U procesu *Zaštitna snimanja i izrada preslika* odvija se i priprema novina za restauraciju te se raspodjeljuju restaurirani listovi u sveske – ukupno je u 135 svezaka raspoređeno 13 144 restaurirana lista.

Redovitim programom digitalizacije mikrofilmova izrađene su 44 683 preslike, a digitalizacijom izvornika 33 338 preslika, što je u skladu s planom rada te je izrađen 78 021 sken. Datoteke su obrađene i konvertirane (57 805 datoteka) te pohranjene na poslužitelj (52 619 datoteka). Početkom godine zamijenjena je već zastarjela računalna oprema nešto novijom. Manje odstupanje od plana digitalizacije izvornika uzrokovano je i pomanjkanjem arhivskoga prostora na poslužitelju i kvarovima skenera izvornika, ali sa znatnim poboljšanjem uvjeta u drugome dijelu godine.

Mikrofilmiranje novina usklađivano je s projektima digitalizacije s mikrofilma, a poslovi u svezi s digitalizacijom, usko su bili povezani s provođenjem projekata odobrenih od nadležnoga ministarstva.

Osim poslova mikrofilmiranja i digitalizacije, obavljani su i poslovi za potrebe fotodokumentacije konzervatorsko-restauratorskih radova, pri čem je snimljeno 6798 snimaka/skenova te je napravljen i UV snimak – približno 32. Građa je skenirana i za izložbe sa 43 skena. Dvije djelatnice procesa *Zaštitna snimanja i izrada preslika* s djelatnicom procesa *Konzervacija i restauracija* u pet tjedana sudjelovale su u terenskome radu na projektu *Hrvatski prvotisci: popis i opis svih prvotisaka u hrvatskim svjetovnim i crkvenim ustanovama* te su snimile 4737 snimaka. Obavljena su i snimanja za potrebe izradbe pretiska sa 1091 snimkom.

Za korisnike, od ukupno 322 zahtjeva, izrađeno je 867 snimaka na mikrofilmu, 8782 digitalne preslike s mikrofilma te 2187 digitalnih preslika izvornika.

Razvojne aktivnosti usmjerene su prema povećanju sadržaja na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i zaštiti građe (Strategija NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1., Načini ostvarenja 1.1 *Osiguranje cjelovitosti knjižničnih zbiraka*).

Tablica 6. Podatci za Odjel *Zaštita i pohrana* s usporedbom 2016. i 2017. godine.

Zaštita građe	Jedinica	2016.	Planirano u 2017.	2017.
Digitalizacija izvornika	Snimak	24 093	38 000	33 338
Digitalizacija mikrofilma	Snimak	25 384	45 000	44 683

Mikrofilmiranje građe	Snimak	71 873	60 000	79 051
Konzerviranje i restauriranje građe	Svezak / broj jedinica	479	650	456
Opremanje zaštitnom ambalažom (ovitak, košuljica, mapa, kutija, paspartu i sl.)	Komad	11 580	12 000	13 071
Uvezivanje građe	Svezak	673	620	796

POHRANA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Tijekom godine signirano je i pohranjeno 23 509 svezaka nove građe (knjiga, časopisa, novina, elektroničke građe i hrvatskoga sitnog tiska). Osim nove građe, signirano je 940 svezaka građe koja je u fond vraćena nakon obavljenih konzervatorsko-restauratorskih zahvata. U fond Rektoratske zbirke doktorskih disertacija pohranjena su 426 sveska doktorskih disertacija. Za potrebe popunjavanja fonda iz donacija za Odjel *Nabava* provjereno je 2449 signatura u fondovima arhivskoga primjerka, dubleta i unikata.

U radu s korisnicima riješena su 70 264 zahtjeva i dano je na korištenje 66 371 jedinica građe.

Za potrebe izložaba izdvojeno je 660 jedinica građe. Ukupno je vraćeno, razduženo i uloženo na mjesto 71 737 jedinica građe. Provjeren je status vraćenih knjiga – 35 768 svezaka. Provedeno je usklađivanje te provjera popisa zadužene i vraćene građe za 3242 jedinice građe koje su tražili korisnici. Izdvojeno je 67 knjiga zbog promjene signatura. Nastavljena je revizija knjižnične građe. Ponovno je pregledan dio fonda od signatura 311.783 do 328.452, što ukupno iznosi 26 437 svezaka. Tako je u razdoblju od 2006. do 2017. godine uređeno 332 012 svezaka knjiga. Obavljena je i djelomična revizija novinskoga fonda – 6676 mapa. Posložene su 5653 mape novina i 3633 metara ostale građe radi boljšega iskorištavanja prostora, a očišćeno je 4990 metara polica.

Fond unikata časopisa – mape koje su u vrlo lošem stanju zamijenjene su novima pa je zbog toga izrađena 331 nova zaštitna mapa.

Nastavlja se zaduživanje građe za rekatalogizaciju i prosljeđivanje u Odjel *Obrada* nakon izradbe preliminarne zapisa u otvorenome pristupu. Djelatnici Odjela *Zaštita i pohrana* rade i reinventarizaciju (Strategija NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1., Način ostvarenja 1.3.4 *Osiguranje odgovarajućih uvjeta za sigurnu pohranu i zaštitu građe*).

U prethodnoj godini obavljene su sve planirane aktivnosti. Povećano je korištenje novina, kao i posudba u sklopu Knjižnice radi obrade neobrađene građe (knjiga). Manji je opseg pristigle nove građe, osobito knjiga. U 2017. godini nastavljeno je čišćenje građe onečišćene istjecanjem halona, kao i čišćenje mapa arhivskoga primjerka časopisa.

Razvojne aktivnosti pohrane u svezi su s osiguravanjem odgovarajućih uvjeta za sigurnu pohranu (Strategija NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1., Način ostvarenja 1.3.4 *Osiguranje odgovarajućih uvjeta za sigurnu pohranu i zaštitu građe*).

Tablica 7. Podatci za radni proces *Pohrana građe* s usporedbom 2016. i 2017. godine.

	2016.	Planirano u 2017.	2017.
Ukupno riješenih zahtjeva	71 638	71 000	70 264
Ukupno poslanih svezaka	67 057	60 000	66 371

	2016.	Planirano u 2017.	2017.
Knjige izdvojene za izložbe	301	350	660
Povrat grade	67 843	69 000	71 737
Signirana nova grada	26 990	27 200	23 509
Signirana grada nakon obavljenih konzervatorsko-restauratorskih zahvata	2761	1200	940
Revizija knjiga	25 682	25 000	26 437
Upisivanje revizije u bazu	23 215	23 000	16 147
Provjera statusa knjiga	2509	28 000	35 768
Izradba zapisa o primjerku	15 777	14 000	11 844
Izradba mapa (zamjena starih oštećenih mapa)	823	500	331
Preslagivanje fonda	4051 m polica	3900 m polica	3633 m polica
Čišćenje fonda (jedinica grade)	187 779	50 100 sv.	40 684

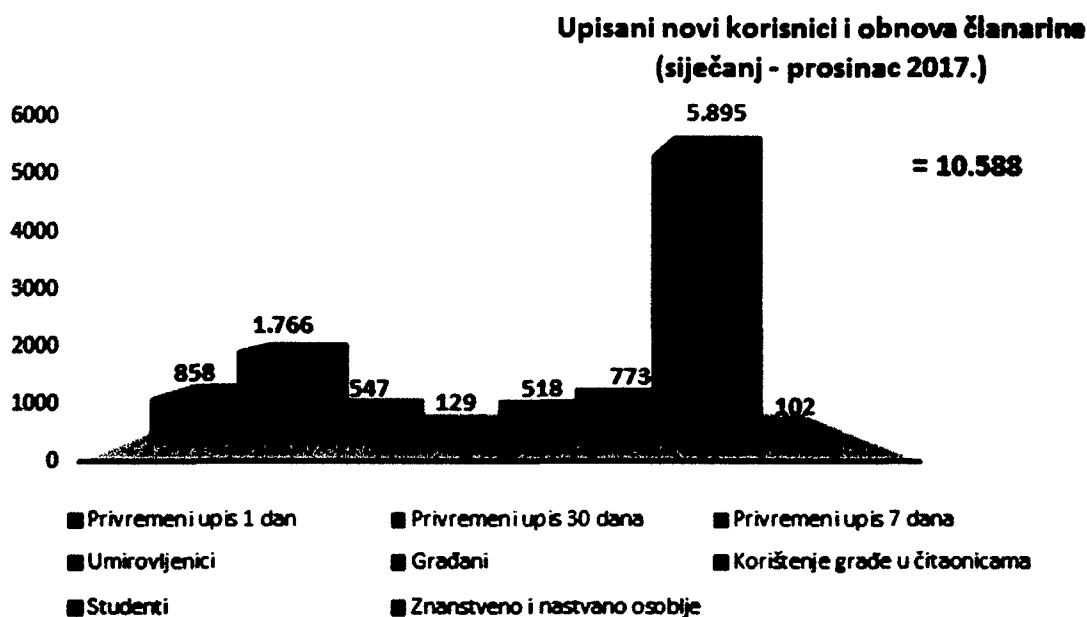
ODJEL KORISNIČKE SLUŽBE

Odjel *Korisničke službe* ustrojben je jedinica gdje se planiraju, organiziraju te pružaju opće i stručne informacijske i referalne usluge, izgrađuju zbirke u slobodnome pristupu prema znanstvenim područjima za potrebe Sveučilišta u Zagrebu te u suradnji s knjižnicama Sveučilišta. Organizira se pohrana i posudba građe, surađuje se u kooperativnim programima Sveučilišta i s drugim sveučilišnim programima i projektima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Obavljaju se usluge upisa korisnika, posudbe i vraćanja građe, međuknjižnična posudba te dostava e-preslika. Korisnicima se pruža pomoć u korištenju kataloga i drugih izvora, odgovori na upite *Pitajte knjižničara*, e-pošte, tematska pretraživanja i edukacije. Pružaju se bibliometrijske usluge, organiziraju se izložbe knjiga, virtualne izložbe, skupni obilazak Knjižnice uz stručno vodstvo, ciljani programi obilaska te se izrađuju bibliografije.

Članstvo i korisnici

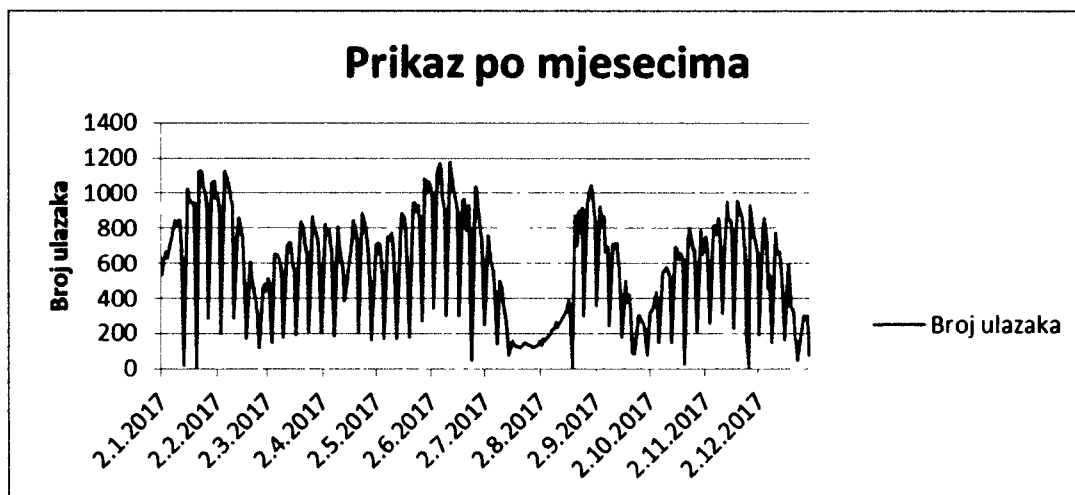
U Knjižnicu se 2017. godine učlanilo 10 588 korisnika, od čega je 4513 novoupisanih, dok je 6075 korisnika zatražilo obnovu članarine. Valjano članstvo ima 15 322 korisnika.

Slika 1. Upis korisnika prema korisničkom statusu.

Radno vrijeme

Tijekom 2017. godine Knjižnica je radila 295 radnih dana. Radno vrijeme raspoređeno je od ponedjeljka do petka od 8 do 24 sata, a subotom od 9 do 14 sati. Aplikacija na ulaznoj sigurnosnoj rampi zabilježila je 176 397 ulazaka korisnika. Prosječan je broj dnevnih ulazaka u Knjižnicu bio 600, dok je veći broj ulazaka bio u siječnju i veljači kada je ulazilo i do 1200 korisnika, te u svibnju i lipnju, kada je bilo više od 1100 ulazaka dnevno.

Slika 2. Broj ulazaka korisnika po mjesecima.

Večernji rad

Korisnicima Knjižnice omogućena je usluga *Večernji rad*, uz prethodnu predbilježbu u knjižničnome prostoru na ulaznoj razini u razdoblju od 21 do 24 sata. Dostupno je 150 mjesta, a zabilježeno je 14 114 ulazaka korisnika, najviše u siječnju, i to 1562, zatim u travnju 1517, u lipnju 1430 te u studenome 1444 korisnika.

ZBIRKE GRAĐE U SLOBODNOME PRISTUPU S ČITAONICAMA

U zbirkama građe u slobodnome pristupu nalazi se referentna građa koja sadrži enciklopedije, rječnike, leksikone i sl. Zbirke su smještene na ulaznoj razini, u Profesorskoj čitaonici na prvome katu te u čitaonicama na trećem i četvrtome katu.

Zbirke građe prema znanstvenim područjima okupljaju stručno-znanstvenu literaturu u slobodnome pristupu raspoređenu od prvoga do četvrtoga kata, s više od 123 000 svezaka. Na trećem katu nalazi se građa iz područja društvenih i humanističkih znanosti, a na četvrtome katu prirodnih, primijenjenih i tehničkih znanosti. U izgradnji fonda i odabiru građe sudjeluju predmetni stručnjaci. Raspored građe u slobodnome pristupu utvrđen je Cutterovom signaturom. U čitaonicama na trećem i četvrtome katu nalazi se 610 mjesta za učenje te 27 korisničkih računala, od čega je 15 novih, kupljenih sredstvima projekta *e-Izvori*.

U slobodnome pristupu na četvrtome katu nalazi se pet zadnjih godišta hrvatskih i inozemnih časopisa, a sadrži 1047 naslova, od čega 610 hrvatskih te 437 inozemnih časopisa. Tijekom 2017. godine fond je uvećan za 818 svezaka hrvatskih i 1125 svezaka inozemnih časopisa.

Zbirka disertacija i magistarskih radova

Fond Zbirke izgrađuje se u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju, dostavljanjem jednoga tiskanog primjerka obranjene doktorske disertacije te pohranom njezine digitalne inačice u Nacionalni repozitorij disertacija i znanstvenih magistarskih radova (DR). Fond se izgrađuje i darom pojedinaca i ustanova. Zbirka se nalazi na prvome katu Knjižnice i sadrži znanstvene magistarske radove te doktorske disertacije svih hrvatskih sveučilišta, kao i radove hrvatskih autora, koji su akademski stupanj stekli u inozemstvu. U Zbirci se nalazi više od 36 000 radova, a tijekom 2017. godine fond je uvećan za 587 naslova. Digitalne inačice radova dostupne su u Nacionalnome repozitoriju disertacija i znanstvenih magistarskih radova (DR).

Zbirka knjižnične građe o Domovinskom ratu

Zbirka prikuplja građu u svezi s Domovinskim ratom objavljenu u Hrvatskoj ili izvan nje, a sadrži 3865 jedinica građe. U prostoru Zbirke dostupno je šest mjesta za korisnike te jedno računalo. Uz pomoć volontera i djelatnika Centra za razvoj digitalne knjižnice, tijekom 2017. godine u sustav Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu uneseno je približno 1400 zapisa digitaliziranih članaka iz bibliografije *Rat u Hrvatskoj*. U povodu Dana sjećanja na žrtvu Vukovara izvedena je projekcija dokumentarnoga filma *Hrvatska moja domovina* redatelja Želimira Čabraje.

Zbirka službenih publikacija

Zbirka prikuplja i osigurava dostupnost informacija iz područja službenih informacijskih izvora Republike Hrvatske, Europske unije, stranih država i međunarodnih organizacija. Za korisnike je predviđeno 20 mjesta i četiri računala. Tijekom 2017. godine fond je uvećan za 343 sveska monografija, 1286 svezaka serijskih publikacija, 583 sveska sitnoga tiska, 31 CD-ROM, 2582 mikrofiša te 54 karte.

Posudba i korištenje građe

Posudba izvan Knjižnice

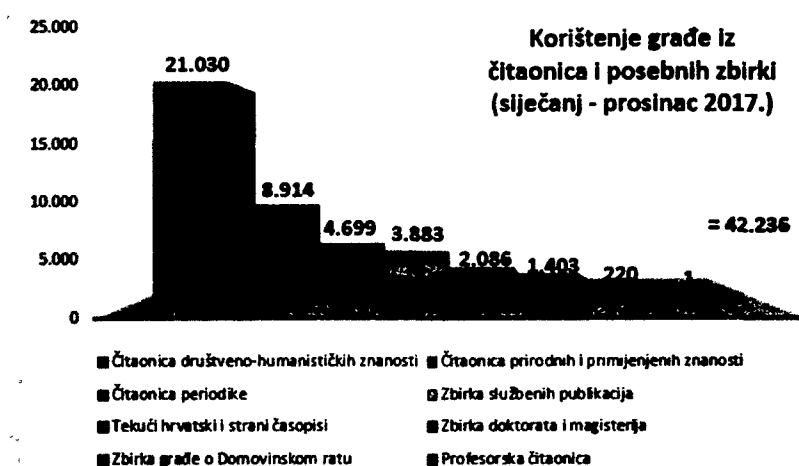
Tijekom 2017. godine izvan Knjižnice posuđene su 11 934 knjige, obnovljen je rok posudbe za 2654 knjige, a razdužene su 11 983 knjige.

Siječanj - prosinac			
Mjesto	Posudba	Obnova roka posudbe	Povrat
Čitaonica društveno-humanističkih znanosti	3.974	1.254	4.014
Čitaonica prirodnih i primijenjenih znanosti	2.343	720	2.346
Zatvoreno spremište	5.511	648	5.462
Zbirka za knjižničarstvo	106	32	134
SVEUKUPNO	11.934	2.654	11.983

Slika 3. Podatci o posudbi građe izvan Knjižnice.

Korištenje građe u čitaonicama

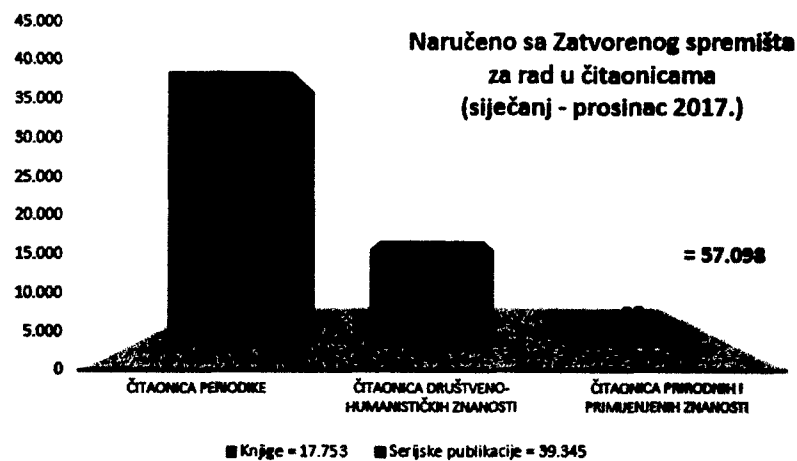
U Čitaonici društveno-humanističkih znanosti koristilo se 21 030 jedinica građe, u Čitaonici prirodnih i primijenjenih znanosti 8914 jedinica, u Zbirci disertacija i magistarskih radova 1403 jedinice, u Zbirci službenih publikacija 3883 jedinice, u Zbirci građe o Domovinskom ratu 220 jedinica građe te 2086 svezaka hrvatskih i inozemnih časopisa, kao i 4699 mikrofilmova.

Slika 4. Podatci o korištenju građe iz čitaonica i posebnih zbiraka građe.

Čitaonica periodike i korištenje građe sa Zatvorenoga spremišta

U Čitaonici periodike mogu se koristiti hrvatske i inozemne serijske publikacije te knjige sa Zatvorenoga spremišta objavljene do 1900. godine. Tijekom 2017. godine korišteno je 21 713 svezaka novina, 17 550 časopisa i 17 753 knjige.

Slika 5. Podatci o korištenju građe sa Zatvorenoga spremišta.

Međuknjižnična posudba

Tijekom 2017. godine primljena su 3404 zahtjeva za međuknjižničnu posudbu. Knjižnicama u Hrvatskoj posuđena su 504 naslova iz fonda NSK, a inozemnima je posuđeno 108 naslova. Primljena su 1953 zahtjeva za izradbu preslika građe iz fonda NSK, a poslano je 1909 preslika. Za potrebe korisnika prema inozemnim izvorima postavljeno je 479 zahtjeva za posudbu knjiga te 360 zahtjeva za nabavu članaka.

INFORMACIJSKE USLUGE

Digitalni sadržaji

Digitalni sadržaji dostupni s portala Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu su: Katalog NSK, Skupni katalog knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske, Portal starih časopisa, Portal starih novina, Hrvatski arhiv weba, Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Portal elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu.

Pitajte knjižničara

Usluga *Pitajte knjižničara* omogućuje korisnicima postavljanje upita na daljinu preko dvaju obrazaca. Djelatnici Informacijskoga centra odgovaraju na obrazac *Pitajte knjižničara – opći upit*, na koji pristižu pitanja o fondu, načinu korištenja, radnome vremenu i sl. Uvedena je i nova usluga *@Informacijski centar* i illnsk@nsk.hr te mrežni obrazac za stručno vodstvo posjetitelja Knjižnice. Aplikacije su omogućile odgovor na 1340 upita. Obrazac *Pitajte knjižničara – tematsko pretraživanje* namijenjen je pretraživanju literature prema određenoj temi za potrebe pisanja svih vrsta ocjenskih radova, za projekte, istraživanja i dr. Predmetni stručnjaci čitaonica i posebnih zbiraka građe (znanstvene i specijalističke informacije) zaprimili su i riješili 3381 zahtjev.

Bibliometrijska pretraživanja

Za hrvatsku akademsku zajednicu izrađuju se potvrde o zastupljenosti i citiranosti radova znanstvenika, potvrde o zastupljenosti časopisa za potrebe uredništva hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa te potvrde o čimbeniku odjeka pojedinoga časopisa za određenu godinu. Provođi se i usluga kvantitativnoga vrjednovanja znanstvenika i znanstvenih ustanova za potrebe reakreditacije. Tijekom 2017. godine izdana je 1201 potvrda.

E-bilten prinova

Obavijesti o novoj građi u čitaonicama dostupne su u E-biltenu prinova. Objavljeno je 1895 bibliografskih jedinica nove građe, od toga 1278 knjiga, 557 disertacija i 60 jedinica građe o Domovinskomu ratu.

Sobe za studijski rad

Ustanove i pojedinci – znanstveni istraživači korisnici su soba za studijski rad uz naknadu. Sobe su opremljene računalima s pristupom mreži i svim elektroničkim izvorima Knjižnice, a jedna je soba opremljena novim računalom za individualnu poduku na projektu *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*.

Razvojne aktivnosti

Sadržaj i povećanje kvalitete korisničkih usluga, kao što su e-korisnički upiti, naručivanje, predbilježba i posudba građe, u skladu su sa Strategijom NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1., Način ostvarenja 1.9 *Dostupnost usluga i zbiraka građe.*

Provedba edukacije korisnika u skladu je s programom *Uvod u svijet informacija* i projektom *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori* (Strategija NSK 2016. – 2020.; Opći cilj 1., Način ostvarenja 1.10 *Edukacija korisnika*; Opći cilj 2., Način ostvarenja 2.4 *Poboljšanje pristupa znanstvenim publikacijama i bazama podataka*).

ODJEL POSEBNE ZBIRKE

ZBIRKA RUKOPISA I STARIH KNJIGA

Zbirka rukopisa i starih knjiga najstarija je zbirka građe posebne vrste u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Utemeljena je 1894. godine i otada se u njoj prikupljaju vrijedni rukopisi i stare knjige. Osim pojedinačnih rukopisa, u Zbirci su pohranjene i cjelovite rukopisne ostavštine.

Zbirka rukopisa i starih knjiga (ZRSK) Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu tijekom 2017. godine ispunjavala je svoju temeljnu zadaću u skladu s novčanim sredstvima koja su joj bila na raspolaganju te prema stručnome profilu djelatnika koji su u njoj zaposleni.

Redoviti poslovi

Nabava

Kupnja

Knjižnična građa nabavljala se u skladu s novčanim mogućnostima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te su kupljene tri jedinice građe.

Dar

Zbirci je darovano 27 jedinica građe.

Obrada

Sva je nabavljena građa inventarizirana i obrađena prema pravilima katalogizacije i bibliografskoga opisa. Sređuje se i arhivska građa pohranjena u trezorskim spremištima, pri čem je težište stavljeno na arhiv lista *Nova Hrvatska* te na rukopisnu ostavštinu Antuna Bauera.

Izrađena su 642 nova bibliografska zapisa, a izmijenjena su 542 zapisa.

Izrađena su 243 zapisa za autore te ih je 47 ispravljeno, odnosno nadopunjeno.

Tijekom 2017. godine u sustav Digitalne knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu uneseno je 305 novih zapisa, a uređena su 203 postojeća zapisa.

Konzervatorsko-restauratorski radovi (odabir, priprema i izradba popisa)

Najvrjedniji primjerci rukopisa i knjiga zaštićeni su i restaurirani u dogovoru s Odjelom *Zaštita i pohrana*.

Zaštitna snimanja (odabir, priprema i izradba popisa)

Tijekom 2017. godine ostvaren je broj planiranih mikrofilmskih snimanja. U suradnji s Odjelom *Zaštita i pohrana* snimljena su 72 primjeraka iz Biblioteke Zrniniana.

Digitalizacija (odabir, priprema i izradba popisa)

Osjetljivi su primjerci dodatno zaštićeni digitalizacijom koja se neprekidno provodi već više od desetljeća. Digitalizirani se primjerci rukopisa i knjiga pohranjuju, a metapodatci se za njih unose u sustav za izgradnju digitalne knjižnice u NSK.

Izložbena djelatnost

Neprekidno se odvija suradnja s Odsjekom *Marketing i komunikacije*, pri čem se pružaju obavijesti o građi, istražuje se i priprema građa za izložbe, izrađuju se legende za izložbe te se dostavljaju podatci i

tekstovi za obavijesti i vijesti koji se objavljuju na portalu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Građa Zbirke rukopisa i starih knjiga vidljiva je u različitim izložbenim djelatnostima, kao npr. virtualnim izložbama, dok se na fizičkim izložbama izlaže u manjem opsegu te samo u vitrinama, i to pod kontroliranim uvjetima. Dio Krležine rukopisne ostavštine bio je predstavljen na prošlogodišnjem Šestom festivalu Miroslav Krleža.

Korisničke usluge

Zbirka rukopisa i starih knjiga u javnosti je prisutna ne samo svojom redovitom djelatnošću, koja uključuje pružanje obavijesti zainteresiranim korisnicima i istraživačima, već i stalnom komunikacijom s posjetiteljima. Djelatnost Zbirke predstavlja se na Danima otvorenih vrata NSK te u različitim studijskim posjetima, u koje su uključeni gimnazijalci, studenti, inozemni posjetitelji, udruge, obrazovne ustanove, diplomatska izaslanstva i sl. Zainteresirani posjetitelji dobiju uvid u način rada, djelovanje Zbirke rukopisa i starih knjiga te u jedan dio njezina fonda.

Suradnja s akademskom i znanstvenom zajednicom (i hrvatskom i inozemnom) u Zbirci rukopisa i starih knjiga nije svedena samo na korisničku ulogu znanstvenika i istraživača, već je proširena i na drugim razinama, kao što su suradnički projekti, istraživanje podataka u izvornoj građi, istraživanje autorskih prava nad građom i mogućnosti njezina objavljivanja/pretiskivanja. Tijekom 2017. godine Zbirka rukopisa i starih knjiga imala je 751 korisnika, pripremljena je 5871 jedinica građe za korištenje, a Zbirku su posjetile 24 skupine, od toga dvije skupine korisnika na edukaciji, sedam skupina studenata na edukaciji, 11 skupina na stručnoj edukaciji te su održani seminari za četiri skupine studenata u dogovoru sa sveučilišnim nastavnicima.

Razvojni programi

Prema Akcijskome planu imenovana su povjerenstva za izradbu Smjernica za izgradnju Zbirke rukopisa, ostavština i starih knjiga i Povjerenstvo za izradbu Smjernica za opis građe Zbirke rukopisa, ostavština i starih knjiga. Imenovana su povjerenstva pripremala pet dokumenata s tekstovima Smjernica.

Različitim stručnim i znanstvenim aktivnostima Zbirka rukopisa i starih knjiga sudjeluje u projektu *Hrvatska glagoljica*, koji novčano podupire Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Stručno usavršavanje i edukacija

Neprekidno se provodi mentorski rad i edukacija dviju stručnih suradnica koje se upućuju u cijeli radni proces u Zbirci rukopisa i starih knjiga. Uz svakodnevne poslove, stručne suradnice pohađaju seminare koji se održavaju u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj te u ciklusu redovite edukacije za rad u integriranome knjižničnom sustavu.

Zaposlenici Zbirke sudjelovali su na stručnim i znanstvenim skupovima, a uključeni su u rad različitih povjerenstava i radnih grupa.

GRAFIČKA ZBIRKA

Grafička zbirka jedna je od zbirki građe posebne vrste koja u svojem bogatom fondu prikuplja, obrađuje, čuva i daje na korištenje slikovnu građu nastalu na papiru, kao što su crteži, grafike, grafičke mape, ilustrirani plakati, razglednice i ex librisi.

Redoviti poslovi

Nabava

U prethodnoj je godini, prema planu rada i novčanim mogućnostima, nabavljeno 214 jedinica različite vrste građe. Građa je prionovljena darom, kupnjom i obveznim primjerkom.

Obrada

Obradena je novopristigla građa, koja uključuje upis građe u dnevnik i inventarnu knjigu, izradbu identifikacijskih kartona, istraživanje – atribuciju, istraživanje – nadnevak i unos u integrirani knjižnični sustav (IKS).

Izrađeno je 2230 novih bibliografskih zapisa, a izmijenjena su 2962 zapisa.

Izrađeno je 13 zapisa za autore te ih je 13 ispravljeno, odnosno nadopunjeno.

Tijekom 2017. godine u sustav Digitalne knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu uneseno je 1348 novih zapisa, a uređeno je 746 postojećih zapisa.

Zapošljavanjem pripravnika za kustosa (SOR) umnogome je povećan broj obrađene građe.

Izrađen je popis građe te se pripremala građa za reviziju fonda grafika, a reviziju je prošlo 6559 grafika.

Rad u spremištu Zbirke (razglednice, plakati, grafike i crteži).

Digitalizacija građe (odabir, priprema i izradba popisa)

Odabir građe, priprema i izradba popisa građe za skeniranje – 1007 listova.

Konzervatorsko-restauratorski radovi (odabir, priprema i izradba popisa)

Odabir građe, priprema i izradba popisa građe – 110 listova.

Izložbena i izdavačka djelatnost

Prema planu ostvarene su četiri izložbe iz fonda Zbirke, i to:

– izložba plakata Mirka Ilića iz donacija zaklade Aliis Inserviendo Consumor Foundation (AIC Foundation) Grafičke zbirke NSK te katalog izložbe (Charlotte Frank)

– izložba *Crteži Huga Conrada von Hötzendorfa iz fonda Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu* te katalog izložbe (Vesna Vlašić Jurić)

– izložba *Filmski plakati iz Grafičke zbirke – izbor iz fonda* (Charlotte Frank)

– virtualna izložba *Crteži Huga Conrada von Hötzendorfa* (Vesna Vlašić Jurić i Marija Perkec).

Planirano objavljivanje grafičke mape Zdenke Pozaić pod nazivom *Hrvatska 20. st. Hrvatski pjesnici* u postupku je izradbe.

Poslovi koji nisu predviđeni Planom

Izradba popisa, priprema građe za reviziju crteža iz fonda Grafičke zbirke.

Revizijom su obuhvaćena 15 432 crteža.

Tijekom 2017. godine revizijom je obuhvaćeno 21 991 list crteža i grafika.

Korisničke usluge

Za potrebe korisnika obavljaju se istraživanja te priprema građe.

Zbirka je imala 772 korisnika, a od toga 27 skupina sa stručnim vodstvom djelatnica Zbirke. Korišteno je 8970 jedinica građe.

Zbirka je sudjelovala na Danima otvorenih vrata kada je zabilježen veći broj posjetitelja.

Razvojni programi

U skladu s Akcijskim planom napisane su Smjernice za izgradnju Grafičke zbirke.

Projektna djelatnost

Nastavak projekta *Pozdrav iz Hrvatske*, uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske, nije dobio tražena novčana sredstva.

Izradba Prijedloga projekata/programa u skladu s pozivom na predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2018. godinu, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske je odobrilo / nije odobrilo:

1. objavljivanje publikacije *Crteži Johanna Bernharda Fischera von Erlacha u Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice* (sredstva su dobivena)
2. nabava opreme za izložbenu djelatnost Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (sredstva nisu dobivena)
3. opremanje i izgradnja informatičke infrastrukture radi pohrane, interpretacije i predstavljanja likovne baštine na papiru (sredstva nisu dobivena).

Stručno usavršavanje i edukacija

U svojem stručnom radu djelatnice su uključene u rad različitih povjerenstava i radnih grupa. Sudjelovale su na stručnim i znanstvenim skupovima s izlaganjem ili su samo pratile rad skupa.

U Zbirci se neprekidno provodi mentorski rad i edukacija suradnice na stručnome osposobljavanju, a obavlja se i praksa za studente knjižničarstva.

ZBIRKA ZEMLJOVIDA I ATLASA

Zbirka zemljovida i atlasa cjelina je u kojoj se prikuplja, obrađuje, pohranjuje i daje na korištenje kartografska građa. Središnja je baštinska kartografska zbirka *Croatica*.

Redoviti poslovi

Nabava

Nabavljeno je 266 jedinica kartografske građe. Povećan je broj jedinica pristigao obveznim primjerkom i zamjenom, a u odnosu na prethodnu godinu znatno je smanjena nabava darom. Cjelokupna planirana kupnja nije ostvarena zbog nedostatka novčanih sredstava.

Obrada

U skladu s planom rada ostvarena je inventarizacija i deskriptivno-sadržajna kataložna obrada sve nabavljene građe u 2017. godini.

Izrađena su 144 nova bibliografska zapisa, a izmijenjeno je 1875 zapisa.

Izrađena su 203 zapisa za autore te ih je 86 ispravljeno, odnosno nadopunjeno.

Nastavljena je izradba normativnih zapisa geografskih imena te pripadajućih klasifikacijskih oznaka i za kartografsku građu i za cijeli sustav Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Nije ostvarena planirana reinventarizacija većega broja jedinica građe zbog zauzetosti djelatnica korekcijama zapisa o posjedovanju te bibliografskih zapisa. Započeta je primjena granularnoga predmetnog opisa kartografske građe uvođenjem odrednica za žanr/oblik za kartografsku građu.

Ostvareno je povezivanje u području elektroničkoga mjesta te pristupa bibliografskih zapisa kartografske građe s digitalnim inačicama u sustavu Digitalne knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 864 jedinice građe.

Nastavljen je unos kartografske građe u sustav Digitalne knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Uneseno je 159 novih zapisa s pripadajućim slikovnim datotekama koje su u potpunosti priređene i obrađene u Zbirci, a uređeno je 156 postojećih zapisa.

Digitalizacija (odabir, priprema i izradba popisa)

Odabir građe, priprema i izradba popisa te pregled i priprema građe za skeniranje s izvornika za 209 jedinica.

Konzervatorsko-restauratorski radovi (odabir, priprema i izradba popisa)

Odabir građe, priprema i izradba popisa građe za konzervatorsko-restauratorske radove za 38 jedinica kartografske građe.

Redovito su praćeni uvjeti u kojima se građa nalazi u spremištu i čitaonici.

Poslovi pohrane kartografske građe

U spremišta Zbirke pohranjena je sva građa pristigla u tekućoj godini, 262 lista karata i četiri sveska atlasa. Za potrebe korisnika provedeno je rukovanje sa 1850 jedinica kartografske građe. Redovito je obavljan nadzor pohranjene građe.

Korisničke usluge

Pružale su se stručne informacije i ostale usluge korisnicima, ukupno 720 korisnika. Kartografska građa davana je na korištenje te su primani pojedinačni posjetitelji i skupine, i to 15 skupina. Korišteno je 1850 jedinica građe.

Razvojni programi

U skladu s ciljevima Akcijskoga plana NSK uspostavljen je portal Digitalna kartografska građa. Ostvarenje projekta georeferenciranja građe iz digitalnih zbiraka starije kartografske građe i Zbirke Novak nije ostvarena zbog toga što Ministarstvo kulture Republike Hrvatske nije odobrilo tražena novčana sredstva.

Projektna djelatnost

Prijavljen je projekt na poziv Ministarstva kulture Republike Hrvatske:

1. Međunarodna suradnja: sudjelovanje na konferenciji ICA, Komisija za digitalno kartografsko kulturno naslijeđe 2018.

Nakladnička djelatnost

Mlinarić, Dubravka; Mira Miletić Drder. *Zbirka Novak : Mappae Croaticae u Zbirci zemljovida i atlasa NSK*. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Stručno usavršavanje i edukacija

U svojem stručnom radu djelatnice su uključene u rad različitih povjerenstava i radnih grupa. Sudjelovale su na stručnim i znanstvenim skupovima s izlaganjem ili su samo pratile rad skupa.

U Zbirci se neprekidno obavlja praksa za studente knjižničarstva.

ZBIRKA MUZIKALIJA I AUDIOMATERIJALA

Zbirka muzikalija i audiomaterijala baštinska je zbirka čija djelatnost obuhvaća brigu oko nabave, obrade, pohrane i davanja na korištenje glazbene građe, koja uključuje notne tiskovine, zvučnu građu te rukopisnu glazbenu građu hrvatskih skladatelja.

Redoviti poslovi**Nabava**

U Zbirku je glazbena građa pristizala obveznim primjerkom, darom, kupnjom te zamjenom. Prinovljena je 1221 jedinica građe.

Obvezni primjerak

Zbirka redovito posuvremenjuje adresar nakladnika glazbene zvučne građe te se brine o redovitoj dostavi obveznoga primjerka glazbene zvučne građe.

Najveći je broj jedinica građe pristigao obveznim primjerkom, i to 1156, od čega je 855 kompaktnih diskova, četiri glazbena DVD-a, osam gramofonskih ploča, 281 notna tiskovina te osam knjiga popratnih publikacija uz CD.

Dar

Zbirci je darovano 39 jedinica građe.

Kupnja

Zbirka je izradila prijedloge za nabavu glazbene građe te je u prethodnoj godini Knjižnica kupila osam izdanja zvučne glazbene građe inozemne Croatice.

Zamjena

Zamjenom je pristiglo pet jedinica tiskanih nota.

Obrada

U Zbirci se obrađuje glazbena građa, uključujući rad u bibliografskoj i normativnoj bazi te izradbu zapisa o posjedovanju i zapisa o primjerku. Osim obrade tekuće građe, radilo se na reinventarizaciji te katalogizaciji starijega fonda gramofonskih ploča.

U 2017. godini ostvaren je plan katalogizacije notnih rukopisa te je obrađeno nekoliko manjih ostavština. Potrebno je istaknuti sređivanje i katalogizaciju opsežnije ostavštine hrvatske skladateljice Ivane Lang.

Izrađeno je 2598 novih bibliografskih zapisa, a izmijenjeno je 2619 zapisa.

Izrađeno je 995 zapisa za autore te ih je 135 ispravljeno, odnosno nadopunjeno.

Tijekom 2017. godine obrađivale su se digitalne preslike građe u sustavu e-knjige te se objavljivale na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Rad uključuje uređivanje metapodataka u sustavu, izradbu poveznica te uređivanje digitalnih preslika za objavu. U sustav Digitalne knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu uneseno je 317 novih zapisa, a uređeno je 113 postojećih zapisa.

Zaštitna snimanja (odabir, priprema i izradba popisa)

Redovito se radio odabir, priprema i provjera glazbene građe za zaštitna snimanja. U 2017. godini ostvaren je broj planiranih jedinica za mikrofilmsko snimanje.

Konzervatorsko-restauratorski radovi (odabir, priprema i izradba popisa)

Glazbena građa opremala se odgovarajućim beskiselnim ovitcima i mapama te se, po potrebi, konzervirala i restaurirala.

Redovito su praćeni mikroklimatski uvjeti u kojima se nalazi glazbena građa.

Digitalizacija (odabir, priprema i izradba popisa)

Nastavljena je suradnja s Odjelom *Zaštita i pohrana* te je u 2017. godini ostvaren plan digitalizacije glazbene građe. Digitalizirane su odabrane partiture iz ostavštine Ivana Zajca te dio izdanja iz zbirke starijih notnih pjesmarica s kraja 19. i početka 20. stoljeća kao dio razvojnih aktivnosti u svezi s Strategijom NSK 2016. – 2020. i Općim ciljem 1.

Korisničke usluge

Tijekom 2017. godine davale su se stručne informacije korisnicima te građa na korištenje. Pripremljeno je 1196 jedinica glazbene građe za potrebe 717 korisnika. Digitalizirana glazbena građa koristila se i na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Organizirano je vodstvo za 11 skupina posjetitelja.

Događanja

Zbirka je sudjelovala u organizaciji Međunarodnoga festivala harfe u suradnji s organizacijom Hathor u studenome 2017. godine.

Razvojni programi

U 2017. godini nastavio se program migracije digitalnih zvučnih sadržaja s kompaktnih diskova te je migrirano 356 izdanja zvučne građe. Nastavilo se sa zaštitom zbirke starijih notnih tiskovina iz fonda Zbirke u svezi s Općim ciljem 1. Strategije NSK 2016. – 2020.

Stručno usavršavanje i edukacija

U svojem stručnom radu djelatnice su uključene u rad različitih povjerenstava i radnih grupa. Sudjelovale su na stručnim i znanstvenim skupovima s izlaganjem ili su samo pratile rad skupa.

U Zbirci se neprekidno provodi mentorski rad i edukacija suradnice na stručnome osposobljavanju, a obavlja se i praksa za studente knjižničarstva.

HRVATSKI ZAVOD ZA KNJIŽNIČARSTVO

Djelatnost Hrvatskoga zavoda za knjižničarstvo provodila se u sklopu triju cjelina, i to u Centru za razvoj knjižnica i knjižničarstva, Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice i Centru za stalno stručno usavršavanje, u skladu s Planom rada NSK za 2017. te Akcijskim planom za provedbu Strategije NSK 2016. – 2020., preko redovitih programa te novih i tekućih razvojnih projekata i programa.

Od bitnih aktivnosti ističe se rad na dovršetku novčanoga viđenja Akcijskoga plana uz Strategiju NSK 2016. – 2020., izradba Akcijskoga plana Strategije hrvatskoga knjižničarstva, novoga Prijedloga Zakona o knjižnicama i knjižničarstvu, Nacionalnoga programa zaštite pisane baštine, suradnja na projektu *Digitalizacija kulturne baštine* s kojim se povezuje i nastavak rada na Strategiji digitalizacije kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske te izradba komentara na Nacrt prijedloga Akcijskoga plana provedbe Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije. Sudjelovalo se u e-savjetovanju o prethodnoj procjeni Nacrta prijedloga Zakona o knjižnicama i knjižničarstvu. Započeta je i suradnja s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske na provedbi Nacionalne strategije poticanja čitanja za razdoblje od 2017. do 2022. godine.

CENTAR ZA RAZVOJ KNJIŽNICA I KNJIŽNIČARSTVA

Od tekućih razvojnih programa znatno se radilo na projektima *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju, Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori* i *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* te je obnovljen rad na projektu *Središnji sustav za narodne knjižnice*.

U sklopu projekta *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju* izrađena su poglavlja – *Sadržaj jedinice građe, Uporaba i dostupnost jedinice građe, Materijalni opis jedinice građe i Stvarni prikaz jedinice građe* te su se unosila, kategorizirala i indeksirala pravila u programsku i informatičku podršku koja je dorađena radi bolje funkcionalnosti, dok je izradba pravila za odrednice u tijeku. Organizirana je doradba IT platforme, izradba i implementacija logotipa te mrežnoga portala. Zbog

opravdanih okolnosti produžen je rad na Projektu do kraja veljače 2018. godine, što je propisano Aneksom III. Sporazuma o suradnji partnerskih ustanova.

Tijekom 2017. godine u sklopu projekta *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*, uz administriranje nabave i planiranje rada za 2018., provedena je edukacija preko skupnih i individualnih radionica te njegovo predstavljanje na Sveučilištu Sjever, Zdravstvenome veleučilištu u Zagrebu, na sastanku Međunarodnoga udruženja knjižničnih konzorcija – ICOLC i dr.

U sklopu projekta *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* izrađeni su statistički podatci za sve vrste knjižnica te je provedena edukacija za voditelje županijskih matičnih službi za narodne i školske knjižnice, visokoškolske knjižnice Sveučilišta u Zagrebu, visokoškolske i specijalne knjižnice Središnje Hrvatske i Grada Zagreba te članove Stručnoga vijeća sveučilišnih matičnih knjižnica. U tijeku je izrada prijedloga statističkih podataka i pokazatelja uspješnosti za Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu. Završetak Projekta očekuje se tijekom 2018. godine.

Središnji sustav za narodne knjižnice, pokrenut radi povećanja prisutnosti narodnih knjižnica Republike Hrvatske na internetu, izazvao je veliko zanimanje knjižnica, stoga Projektni tim svoje napore, ponajprije, ulaže u terensku i *online* edukaciju o primjeni WordPressa za izradbu mrežnih stranica za narodne knjižnice, kao i u tehnički i sadržajni razvoj Sustava kako bi mogao ostvarivati svoju svrhu.

U sklopu međunarodne projektne djelatnosti ostvarena je suradnja i na prijavi projekata *Quality Assessment in Academic Libraries* u sklopu programa *Erasmus+* i *Trag*.

Razvoj je ostvaren i u sklopu programa integriranoga knjižničnog sustava (IKS). Uz Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu, IKS čine 43 knjižnice iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja. Osim 27 (65 posto; N = 42) knjižnica Sveučilišta u Zagrebu te 12 knjižnica znanstvenih instituta, u sustavu djeluje i knjižnica Hrvatskoga katoličkog sveučilišta te dvije veleučilišne knjižnice.

Knjižnica Instituta za antropologiju nedjelatna je od početka 2018. godine. Sustav osigurava dostupnost građe za koju je izrađeno 1 597 882 bibliografska zapisa, 558 647 normativnih zapisa, 994 874 zapisa o posjedovanju te 927 748 zapisa o primjerku. Sustav koristi 15 970 registriranih korisnika. U izgradnji sustava aktivno sudjeluje 375 profila knjižničara u punome radnom opsegu. Nastavljen je rad na pružanju redovite stručne i tehničke podrške radu knjižnica objedinjenih zajedničkim knjižničnim programom Aleph. Redovito su implementirane funkcionalne doradbe sustava te rješavani zahtjevi knjižnica. U dijelu razvoja automatizacije poslovanja, surađivalo se na migraciji podataka iz ISIS-a u format MARC 21 te su se rješavala pitanja primjene formata MARC 21 za lokalne potrebe knjižnica. Redovito je posuvremenjena baza polaznika edukacije te razvijan model sustavnoga redakcijskog nadzora nad knjižničnim podacima u sustavu kao model provedbe procesa standardizacije knjižničnih podataka. Radilo se na ostvarivanju preduvjeta za pokretanje postupka nadogradnje Alepha na inačicu 22 te je proveden postupak javne nabave godišnje usluge održavanja te tehničke podrške sustava Aleph za potrebe integriranoga knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te visokoškolskih i znanstvenih knjižnica Republike Hrvatske. Tijekom 2017. godine uspostavljena je i testna inačica Skupnoga kataloga NSK te knjižnica iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja Republike Hrvatske koji je dostupan na mrežnoj adresi <http://skupni.nsk.hr>, a omogućuje objedinjeno pretraživanje i pronalaženje informacija iz 47 objedinjenih kataloga visokoškolskih i specijalnih knjižnica te visokovrijednih elektroničkih izvora. Skupni katalog temelji se na aplikaciji otvorena koda VuFind koja je funkcionalno doradena implementiranjem postupka parsiranja podataka o primjercima u stvarnome vremenu te povezivanja na vanjske izvore informacija, kao što je usluga Google knjige. Radi razvoja i istraživanja u području sistemskoga knjižničarstva u sklopu Druge godišnje otvorene konferencije korisnika integriranoga knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i knjižnica u sustavu znanosti i visokoga

obrazovanja Republike Hrvatske organiziran je i održan stručni skup *Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena*. To je prvi stručni skup koji je u cijelosti posvećen pitanjima sistemskoga knjižničarstva u Hrvatskoj te se razmatra mogućnost da preraste u godišnje multidisciplinarno savjetovanje o pitanjima automatizacije, informatizacije i digitalne transformacije knjižnica i drugih baštinskih ustanova.

CENTAR ZA RAZVOJ HRVATSKE DIGITALNE KNJIŽNICE

Poslovi Digitalne knjižnice NSK, kao što su prikupljanje, obrada i pohrana digitalne Croatice, digitalizacija građe, obrada i objava preslika, izradba i dostava metapodataka, izgradnja portala, izradba virtualnih izložaba i dr., dio su redovite djelatnosti više odjela NSK, a usklađuju i razvijaju se u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice. U 2017. godini nastavljen je razvoj središnjega portala digitalne i digitalizirane građe NSK – Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (*digitalna.nsk.hr*) te je uspostavljen i novi tematski portal Digitalna kartografska građa. Radilo se na izradbi novoga dizajna portala Hrvatskoga arhiva weba, Hrvatska glagoljica i mrežne stranice D-festa. U sustavu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu izrađeno je 8820 metapodataka digitalne građe, od čega je 5094 zapisa novina i časopisa. U sustav Hrvatskoga arhiva weba pohranjeno je 356 novih jedinica građe, provedeno je jedno tematsko havestiranje i sedmo harvestiranje (pobiranje) nacionalne domene u suradnji sa Srcem – 82 472 URL-a. Provedena je migracija pohranjenih mrežnih sjedišta tijela javne vlasti Središnjega državnog ureda za razvoj digitalnoga društva u Hrvatski arhiv weba. Radilo se na dodjeli trajnih identifikatora i razvoju sustava URN:NBN u suradnji s Odjelom *Informacijske tehnologije*, razvoju sustava DOI-HR, određivanju sustava Digitalizacija na zahtjev (DNZ) te sustava za upravljanje radnim procesom digitalizacije građe – testiran je sustav Gloobi. U sklopu razvoja mreže akademskih repozitorija Dabar, radilo se u Koordinacijskome odboru Dabra i radnim skupinama te se provodio nadzor izradbe metapodataka ocjenskih radova. U Nacionalni repozitorij diplomskih i završnih radova (ZIR) i Nacionalni repozitorij disertacija i znanstvenih magistarskih radova (DR) pohranjeno je 29 303 ocjenskih radova – 1077 disertacija i 28 226 završnih radova.

Provedena su četiri projekta digitalizacije građe – *Hrvatska glagoljica*, *Flora Croatica*, *Zriniana: digitalizacija građe o obitelji Zrinski* i *Zbirka ilustriranih novina i časopisa*. Radilo se na uspostavi i razvoju suradničkoga portala Znameniti.hr i Hrvatska glagoljica te na novim virtualnim izložbama *Faust Vrančić* i *Crteži Huga Conrada von Hötzendorfa*. U suradnji s Odjelom *Informacijske tehnologije* izrađena je galerija naprava iz knjige *Machinae novae* Fausta Vrančića s tekstom na hrvatskome jeziku te tri slagalice s motivima Vrančićevih naprava. Izrađena je i prva mobilna aplikacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu *Pozdrav iz Zagreba*, uz tehničku izvedbu tvrtke Plava tvornica i novčanu potporu Turističke zajednice Grada Zagreba radi predstavljanja fonda NSK, ali i pomaka Knjižnice u područje kulturnoga turizma.

U 2017. godini izrađen je veći broj projektnih prijava projekata digitalizacije, a odobreni su *Digitalna zbirka djela Marka Marulića* u suradnji s Marulianumom Književnoga kruga Split te nastavak suradničkih projekata *Hrvatska glagoljica – digitalizacija građe i uspostava digitalne zbirke* i *Incunabula Croatica*. Odobreni su i projekti *Pilot-projekt Smart Library: pametni vodič za korisnike* i *Kreativna nadgradnja digitalnog sadržaja: mreža virtualnih izložbi*. Dva su projekta prijavljena na natječaje Grada Zagreba i Turističke zajednice Grada Zagreba, a primijenjeno je i na natječaj Zaklade Adris, kao i na natječaj ZabaStart. Odobrena su i dva međunarodna projekta u kojima je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu suradnik, i to *DARIAH Cooperation Framework of Digital Infrastructure in the Region – Opportunities and Needs in Case of Material Concerning Famous People in Science and Cultures*

(DARIAH CFDI) – voditelj je Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te *Digitalizati njemačkih tiskovina od 18. do 20. stoljeća u Hrvatskoj*, a voditelj je Justus-Liebig-Universität Gießen.

U sklopu međunarodne suradnje sudjelovalo se i u provedbi Europeanine kampanje #AllezLiterature posvećene promicanju europske pisane kulturne baštine te izradbi Europeanine virtualne izložbe *Picture this! Vintage postcards of Southeastern Europe* pripremljene u sklopu projekta *Zbirke iz južne i istočne Europe u Europeani (Collections of the South and East Europe in Europeana – CSEEE)*, ostvarena u suradnji Europske knjižnice i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, koja je bila koordinator Projekta. Provedena je nova dostava metapodataka u Europeanu – 1613 zapisa, ukupno 27 304 i u DART-Europe – 684 zapisa, ukupno 950.

CENTAR ZA STALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE U REPUBLICI HRVATSKOJ (CSSU) I ZBIRKA ZA KNJIŽNIČARSTVO

Centar za stalno stručno usavršavanje u Republici Hrvatskoj (CSSU) od svojega utemeljenja 2002. godine provodi bodovani program cjeloživotnoga učenja za knjižničare i informacijske stručnjake u Republici Hrvatskoj. Javni poziv za podnošenje prijedloga novih tečajeva trajno je otvoren i dostupan na mrežnoj adresi Centra. Prijedloge pristigle tijekom godine razmatrao je Programski odbor, a godišnji program, kao i planovi rada, usvojeni su na sjednicama Osnivačkoga kolegija Centra. Programska knjižica objavljena je na mrežnoj stranici Centra i tiskana je u dva primjerka. Godišnji raspored tečajeva odvijao se prema usvojenome Programu (vidjeti u poglavlju *Edukacija*). Uz redovite zadaće pripreme i objave godišnjega programa i organiziranja tečajeva i radionica, Centar održava i popis polaznika koji se redovito posuvremenjuje te omogućuje uvid u popis polaznika od 2003. godine do danas. Na temelju tih podataka izrađuju se kumulativne potvrde o aktivnostima stručnoga usavršavanja radi izbora u više stručno zvanje. U 2017. godini priređeno je sedam potvrda. Preko mrežnoga portala donose se i obavijesti o izvorima i novostima u području obrazovanja i stručnoga usavršavanja, pregled novosti i događanja u svezi s aktivnostima Centra, objedinjeni sadržaj o novim tečajevima Srca, izbor otvorenih obrazovnih sadržaja, slobodan pristup e-dokumentima Centra, koji uključuju izvješća, znanstvene publikacije i sl., obavijesti o programu studentske prakse, kao i mogućnostima razvoja stručne i znanstvene karijere. Pokazatelji aktivnosti Portala bilježe zanimanje 7366 posjetitelja, 12 795 posjeta s ukupno pregledane 50 694 stranice, odnosno u prosjeku 3,96 stranica po posjetu. Postotak je novih posjeta 55,9 posto. U 2017. godini Centar je sudjelovao u nacionalnoj obrazovnoj kampanji *11. tjedan cjeloživotnoga učenja* te predstavio svoju djelatnost u povodu 15. obljetnice postojanja.

Zbirka za knjižničarstvo nalazi se u slobodnome pristupu građi te služi i kao priručna zbirka Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj za potrebe stalnoga stručnog usavršavanja i cjeloživotnoga učenja. U Zbirci se odabiru, prikupljaju, pripremaju i daju na korištenje hrvatska stručna djela iz područja knjižničarstva te informacijskih i komunikacijskih znanosti, kao i bitna inozemna stručna literatura iz tih područja. Zbirka okuplja više od tri tisuće knjiga u slobodnome pristupu građi te zadnjih pet godišta više od četrdeset hrvatskih i inozemnih časopisa. Korisnicima je u Zbirci osigurano 35 mjesta za učenje, jedno računalo s pristupom internetu i skener. Tijekom 2017. godine pribavljeno je 25 naslova hrvatskih i inozemnih knjiga, a redovito je pristiglo 65 naslova, odnosno 103 broja stručnih časopisa i serijskih publikacija. Dodijeljeno je 39 signatura za otvoreni pristup. Prema internome popisu, kojim se bilježe i posudbe u sklopu Knjižnice, posuđeno je 295 jedinica građe u Zbirci za knjižničarstvo te izvan Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

ODJEL INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

Odjel *Informacijske tehnologije (IT)* osigurava informatičku podršku sveukupnu poslovanju Knjižnice, unutarnjoj mreži, izgradnju, razvoj i održavanje aplikacija te informatičkoga sustava, održavanje računala – mrežnih poslužitelja, osobnih računala i drugih informatičkih uređaja.

ODSJEK RAZVOJ IT USLUGA

Tijekom 2017. godine nastavljene su redovite stručne aktivnosti u sklopu održavanja i razvoja integriranoga knjižničnog sustava (IKS) u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu te visokoškolskim i znanstvenim knjižnicama u Republici Hrvatskoj. Knjižnicama članicama integriranoga knjižničnog sustava osiguran je produkcijski rad u modulima *Katalogizacija*, *Nabava / Serijske publikacije* i *Cirkulacija*, a redovito su usklađivane funkcionalne dopune te razvoj u sklopu informatičke podrške i redaktorskog nadzora.

Na razini sustava aktivnosti su obuhvaćale administraciju i pružanje pomoći preko uspostavljena sustava za podršku koji predstavlja glavni komunikacijski kanal s korisnicima IKS-a u slučaju tehničkoga i stručnoga problema u radu ili zahtjeva/prijedloga za poboljšanjem sustava. Redovito je posuđenjen i održavan mrežni portal sudionika IKS-a s pripadajućom dokumentacijom, a tijekom godine izrađivane su i *online* ankete s analizom podataka. Aktivnosti su obuhvatile i razvoj te održavanje nacionalne normativne baze, edukaciju, praćenje razvoja i usvajanje dopuna odgovarajućih normi na razini sustava, održavanje mrežnoga portala sudionika IKS-a s pripadajućom dokumentacijom, središnje administriranje sustava i njegovo funkcionalno podešavanje, izradbu modularnih i SQL izvješća s analizom podataka, izradbu inventarnoga popisa, održavanje i razvoj Web OPAC-a, održavanje funkcionalna rada zajedničkoga mrežnog poslužitelja te sustavno konfiguriranje sustava. Organizirana je i provedena sigurnosna zaštita podataka na zajedničkom mrežnom poslužitelju, uz izradbu sigurnosne preslike (pohranjivanje podataka) u utvrđenim vremenskim razmacima. Prilagođavane su ovlasti za rad te konfiguracijske datoteke zbog rješavanja problema i poboljšanja postupka rada. Pružana je tehnička pomoć i potpora pri uporabi sustava za djelatnike NSK i članice Sustava, što je uključivalo i stručni posjet zbog instalacije i posuvremenjivanja klijenata u knjižnicama članicama Sustava. Izrađivala se statistika na zahtjev preko servisnih modularnih izvješća te SQL upita, a izrađivane su i pripremane datoteke za sveopće izmjene knjižničnih zapisa. U 2017. godini došlo je do promjene redaktora baze knjižničnog sustava.

Nastavljen je rad na proširenju skupnoga kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i knjižnica iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja Republike Hrvatske, pri čem su dodane knjižnice koje koriste sustav Koha (Fakultet elektrotehnike i računarstva i Filozofski fakultet u Zagrebu), Crolist (Pravni fakultet) te Metel (Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu).

Održavane su i dorađene aplikacije URN:NBN, Tematska pretraživanja, Pitajte knjižničara, CIP obrazac, Bibliografije, Autorska naknada, ISMN, adresar ISSN-a, UDK, Registar ugovora, Spremište, BRKLJA, Upravitelj časopisa, aplikacija za predbilježbu Večernjega rada, aplikacija za predaju izvješća, aplikacija za elektroničku predbilježbu dvorana i opreme za sastanke, seminarske dvorane i e-učionice, Znanstvena indeksiranost i citiranost te Viškovi.

Izrađivana su te prilagođavana i brojna druga programska rješenja, uz redovito održavanje, razvoj i pružanje tehničke podrške.

Uz redovitu administraciju, pružena je i potpora za potrebe sustava elektroničke predbilježbe radnoga vremena. Pružana je tehnička pomoć pri uspostavljanju i korištenju računalnoga programa za naplatu usluga u Korisničkim službama i Računovodstvu NSK. Ostvarena je izradba novih portala, ali i tehničko održavanje, s potporom za postojeće portale i mrežne stranice. Napravljene su nadogradnje WordPressa i dodataka, što je obuhvaćalo i testiranje nakon nadogradnje za brojne stranice i portale, a tom su prilikom rađene i brojne doradbe na stranicama.

ODSJEK IT INFRASTRUKTURA

U sklopu Odsjeka *IT infrastruktura* redovito se održavalo više od 300 stolnih računala i više od 50 raznovrsnih poslužitelja – Microsoft Server, SUN Solaris i Linux, kao i aktivna mrežna oprema – *firewall*, *routeri* i *switchevi*. Zbog znatne zastarjelosti velika djela računalne opreme svakodnevno su se ulagali naponi kako bi se omogućio uobičajen rad stolnih računala djelatnika. U takvim uvjetima znatan se dio radnoga vremena djelatnika Odjela *Informacijske tehnologije* odvajao na uspostavljanje uobičajenih uvjeta za rad.

Zbog neispravnosti starih uređaja za ispis smanjena je mogućnost ispisa na određenim mjestima u zgradi, a mogućnost s dijeljenim uređajima za ispis te razmještajima preostalih uređaja za ispis, kratkoročno su rješenje. Predloženo je provjeriti ponude ugovorne usluge ispisa preko vanjskoga provoditelja. U sklopu novčanih mogućnosti nabavljala se računalna i programska oprema pa je tako u 2017. godini nabavljeno 35 novih računala, tri pisača te rezervni dijelovi koji su nužni za održavanje stare opreme. Službeno se tražila suradnja s drugih ustanovama koje bi darovale novu ili staru opremu. Veleposlanstvo Indije darovalo je dva kompleta nove računalne opreme namijenjene korisnicima, i to računala, tipkovnice, miševe i monitore, koji su raspoređeni u Profesorsku čitaonicu i Zbirku rukopisa i starih knjiga. Hrvatska kontrola zračne plovidbe darovala je pet kompleta rabljene računalne opreme, raspoređene djelatnicima. Ostvareni su kontakti s CARNet-om, Ekonomskim fakultetom i drugim ustanovama.

Neprekidno se provodilo održavanje i upravljanje elektroničkim identitetima preko sustava imenika AAI@EduHr, uz provođenje provjera usklađenosti (certificiranja) matičnih ustanova i davatelja usluga s normama AAI@EduHr. Službenom provjerom usklađenosti matičnih ustanova s normama Autentikacijske i autorizacijske infrastrukture znanosti i visokoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj – AAI-EduHr za 2017. godinu ostvarena je ocjena *Izvrсна usklađenost*.

Neprekidno su se provodile i brojne aktivnosti u svezi s uređajem Fortigate Firewall, upravljanjem i održavanjem preklopnika, aktivnoga direktorija i poslužitelja DHCP, održavanjem sustava WSUS, upravljanjem i održavanjem sustava MS Office 365 u NSK, održavanjem servisa i poslužitelja u svezi s projektom *DNC*, revizijom skupnih elektroničkih popisa, korisničkih računa i ovlasti, sustavnom administracijom i prilagođavanjem mreže.

Mreža Eduroam u Knjižnici je omogućena na novoj Wi-Fi opremi nabavljenoj na projektu Europskoga socijalnog fonda, i to ulazna razina, polukat, prvi, drugi i peti kat, u suradnji sa Srcem jer je zbog nedostatka poslužiteljskih resursa Sree preuzelo obvezu *hosting* poslužitelja za provjeru Radius.

Administriran je i sustav Bacula sa sigurnosnom preslikom podataka NSK, a provedeno je i posuvremenjivanje poslužitelja Microsoft SQL i Windows Server koji se koriste za potrebe razvijenih programskih rješenja. Neprekidno se radilo na razvoju, dizajnu i administraciji baza podataka u NSK, što uključuje praćenje, održavanje te brigu o sigurnosti – podešavanju sigurnosnih preslika baza, dodavanje autorizacija na pojedinim bazama poslužitelja MS SQL, MySQL i SQL backup – podešavanje dnevne izradbe sigurnosnih preslika svih baza na svim poslužiteljima.

Provedene su aktivnosti u svezi s vatrozidom, što je uključivalo određivanje pravila, posuvremenjivanje pravila, rad na optimizaciji mrežnoga prometa, dodavanje virtualnih IP adresa i podešavanje NAT-a. Tijekom godine pružana je IT podrška djelatnicima Knjižnice, tvrtkama i pojedincima koji su organizirali različita događanja, izložbe i predstavljanja u Knjižnici, a pritom su koristili računalnu mrežu, računalo i projektor.

Na računalima i mrežnim uređajima implementirana je sigurnosna zaštita od neovlaštena korištenja, prijave te uporabe računala i mrežne opreme. Računala i poslužitelji redovito se nadograđuju dostupnim nadogradnjama izdanima od proizvođača programske podrške. Sva računala zaštićena su sigurnosnom programskom podrškom protiv zlonamjernih programa.

Provedene su aktivnosti u svezi s Europskim socijalnim fondom. Provedena je nabava opreme. Novi poslužitelji omogućili su instalaciju *proxy* rješenja za pristup korisnika do *online* baza, migraciju mrežnoga portala te osiguranje stabilnosti sustava. Djelatnicima na Projektu instalirana je računalna oprema. Opremljena je elektronička dvorana za potrebe edukacija, kao i ASK centar za individualnu edukaciju. Postavljena su 24 nova računala za korisnike u Knjižnici. U Knjižnici je postavljena nova mrežna oprema, kao i nova Wi-Fi oprema, koja je omogućila kvalitetniju bežičnu povezanost u Knjižnici.

ODJEL ZAJEDNIČKI POSLOVI

Odjel *Zajednički poslovi* u svojem radu tijekom 2017. godine obavljao je redovite i izvanredne zadaće na pet stručnih područja, pružajući pritom redovitu i izvanrednu potporu ostalim ustrojbenim jedinicama NSK.

ODSJEK TAJNIŠTVO

Odsjek Tajništvo tijekom 2017. godine obavljao je redovite opće, pravne i kadrovske poslove te poslove javne nabave. U organizaciji i ostvarenju sjednica Stručnoga i Upravnoga vijeća NSK ističe se priprema i usvajanje brojnih novih te izmijenjenih i dopunjenih internih dokumenata. Obavljeni su poslovi pravne potpore u svezi sa zahtjevima ustrojbenih jedinica u sklopu NSK. Ostvarena je suradnja s odvjetničkim uredom opunomoćenim za zastupanje NSK u sudskim postupcima. Provedeno je i samostalno zastupanje NSK u postupcima pred sudovima i drugim državnim tijelima. U Odsjeku se provodilo planiranje javne nabave za Proračunsku godinu 2018. te su se bilježile izmjene tijekom 2017. godine. U skladu s planom nabave i Financijskim planom tijekom se godine pribavljala roba te se naručivala provedba radova i usluga za Knjižnicu. Bitna zadaća tijekom godine u području javne nabave bilo je sudjelovanje NSK u provedbi nabave pristupa e-izvorima za 2017. godinu, u projektu *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*, kao i sudjelovanje u pripremi za ostvarenje druge etape istoga Projekta za 2017. godinu. U dijelu fiskalne odgovornosti Odsjek sudjeluje obradom primljenih nepravilnosti dostavom obrazaca u svezi s polugodišnjim i godišnjim izvješćima o nepravilnostima. Odsjek obuhvaća i područja zaštite osobnih podataka, prava na pristup informacijama te administraciju ispita za stjecanje stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. Nedostatak je u radu Odsjeka upražnjeno radno mjesto rukovoditelja Odsjeka od rujna 2014. godine. Rezultat je smanjena kvaliteta organizacije te cjelovita kontrola nad postupcima i zaposlenicima, a posljedično i manja učinkovitost, s obzirom na vrlo širok opseg djelovanja.

ODSJEK FINACIJSKI I RAČUNOVODSTVENI POSLOVI

Odsjek *Financijski i računovodstveni poslovi* u 2017. godini u naplati savladava otežanu naplatu vlastitih prihoda, posebno od zakupnika poslovnih prostora u zgradi NSK, koja utječe na podmirenje drugih obveza. Osobito je bitno sudjelovanje Odsjeka u prethodno spomenutom projektu *e-Izvori*, s obzirom na to da je bilo potrebno pravodobno ostvariti plaćanja dobavljačima sredstava koja su pribavljena iz Europskoga socijalnog fonda te dijelom iz Državnoga proračuna. Zaposlenici u Odsjeku obavljali su i redovite financijske i računovodstvene poslove. Od ostalih poslova, uz gore opisanu suradnju s Odsjekom *Tajništvo*, ističu se priprema Financijskoga plana za 2018. te izmjene i dopune Financijskoga plana za 2017. godinu, kao i suradnja s državnim tijelima tijekom provođenja nadzora.

Redoviti poslovi financijskoga upravljanja i kontrola obuhvatili su koordinaciju izradbe Izjave o fiskalnoj odgovornosti u suradnji s financijskim i računovodstvenim poslovima i Odsjekom *Tajništvo* te provjeru odgovora iz Izjave. Aktivnosti razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola nastavljene su radom na pripremi internih postupaka rada u skladu s propisom iz područja financijskoga upravljanja i kontrola.

ODSJEK ODRŽAVANJE

Odsjek *Održavanje* obavljao je pripremu, organizaciju, koordinaciju i nadzor nad poslovima kontrole i održavanja funkcionalnosti tehničko-tehnoloških sustava, interijera i eksterijera zgrade NSK. Ustaljene

aktivnosti predviđene Planom za 2017. godinu u svezi s redovitim održavanjem zgrade, kao što su održavanje elektroinstalacija, vodovodnih instalacija, opreme zgrade, čišćenja, DDD mjere i dr., provedene su uglavnom u cijelosti od zaposlenika u organizaciji Odsjeka i ugovornih provoditelja usluga. Aktivnosti koje proizlaze iz zakonskih i drugih obveza u svezi s redovitim i povremenim ispitivanjima tehničko-tehnoloških sustava su:

- transformatorska stanica i dizel agregatsko postrojenje
- sustav besprekidna napajanja (UPS)
- mreža fiksne telefonije
- osobna dizala i teretno dizalo
- sustav zaštite knjiga od otuđenja
- sustav tehničke zaštite – videonadzor, protuprovala i kontrola pristupa
- sustav zaštite od požara – vatrododjavni sustav, protupožarni aparati, *sprinkler*, hidrantska mreža, halon i dr.
- strojarske instalacije grijanja i klimatizacije
- elektroinstalacija jake i slabe struje.

U cijelosti su ih obavili ugovorni provoditelji, ovlaštena tijela i osobe, u suradnji djelatnika Odsjeka.

Tijekom godine obavljani su poslovi investicijskoga održavanja, i to:

- rekonstrukcija dijela sustava tehničke zaštite – videonadzora (I. etapa)
- ugradnja sanitarne opreme u dijelu WC-a
- obnova (rekonstrukcija) sustava upravljanja i signalizacije dizala D1 i D2
- zamjena sustava EAS zaštite knjiga od otuđenja na korisničkome ulazu
- nabava i ugradnja kalorimetara za rashladnu energiju
- zamjena ležajnih ploča vanjskih rasvjetnih stupova na kritičnim mjestima.

U području interventnih poslova provodile su se redovite kontrole mjesta procurivanja stropova na zgradi NSK, sanacija kanalizacijske i vodovodne cijevi, intervencije u sustavu tehničke zaštite – kontrola pristupa, vatrododjava i videonadzor te sustavu daljinskoga upravljanja i nadzora sustava EE. Odsjek je obavljao izvanredne poslove u pružanju tehničke podrške pri organizaciji događanja u sklopu zgrade NSK.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske preuzelo je obvezu pripremiti dokumentaciju, Nacrt sporazuma te Prijedlog odluke za Vladu Republike Hrvatske, u kojem bi bilo predviđeno novčano potpomaganje Projekta zamjene halona 1301 u tri etape tijekom trogodišnjega razdoblja.

Posuvremenjena je troškovna sastavnica otklanjanja teškoća procurivanja ravnih prohodnih krovova-terasa na petome katu zgrade NSK za predmetne troškovničke dijelove iz elaborata *Istražni radovi i načelno tehničko rješenje sanacije hidroizolacije dijela ravnih krovova objekta NSK u Zagrebu – Dio građevine: DILATACIJE V*, uzimajući u obzir današnje tržišne cijene građevinskih radova i materijala. Nadležnomu Ministarstvu upućen je dopis radi dodjele namjenskih sredstava u 2018. godini za potrebe investicijskoga održavanja zgrade NSK.

ODSJER SIGURNOST

Zaposlenici Odsjeka obavljali su poslove u svojem djelokrugu rada, podijeljene na područja privatne zaštite, zaštite na radu, zaštite od požara, obrane, tjelesne i tehničke zaštite u zaštiti osoba i imovine, poslove vatrogastva te poslove garderobe.

1. Privatna zaštita, zaštita na radu, zaštita od požara i obrana

Navedeni poslovi ostvareni su pripremom sustava sigurnosti, nadzorom i kontrolom primjene mjera sigurnosti i zaštite te operativnim održavanjem sustava sigurnosti.

U dijelu sustava zaštite od požara ponovno se ističe automatski protupožarni sustav za zaštitu građe koji je od nadležnoga inspektorata proglašen neispravnim, u svezi s gore spomenutom problematikom zamjene halona 1301. I sa sigurnosnoga gledišta pokazuje se nužnim osigurati u državnome proračunu novčana sredstva za provedbu projekta zamjene halona.

2. Poslovi zaštite osoba i imovine – tjelesna i tehnička zaštita

Poslovi tjelesne zaštite ostvareni su 24-satnim dežurstvom na poslovima tjelesne zaštite koju provode zaposlenici na radnim mjestima službenoga, glavnoga i gospodarskoga ulaza u osiguranju građe, korisnika, zaposlenika i imovine, kao i posjetitelja prilikom održavanja priredaba i manifestacija u zgradi.

3. Poslovi tehničke zaštite ostvareni su 24-satnim dežurstvom operatera u Centralnome nadzornom upravljačkom sustavu, uz primjenu različitih oblika tehničkoga štice – intervencije operatera u svezi s protuprovalnim i protupožarnim sustavom cijele zgrade NSK, uključujući Zemljišnoknjižni odjel Općinskoga građanskog suda u Zagrebu, nadzora elektroenergetskoga sustava, nadzora teleliftova, videonadzora, nadzora sustava klimatizacije / *sprinkler* stanica, internoga razglasa te telefonske centrale.

4. Vatrogasno dežurstvo

Navedeni poslovi ostvareni su preventivnim i edukativnim aktivnostima, uz interni nadzor sustava i opreme.

5. Poslovi upravljanja garderobama

Navedeni poslovi ostvareni su provjerom stanja garderoba, rukovanjem stvarima korisnika, provjerom ormarića za Večernji rad Knjižnice, provjerom stanja brojeva garderoba i ključeva ormarića te upoznavanjem korisnika s pravilima kućnoga reda NSK.

ODSJER MARKETING I KOMUNIKACIJE

Odsjek u sklopu redovitih programa obavlja poslove promidžbene djelatnosti, građe, usluga i proizvoda NSK, predstavljanjem tema bitnih za Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu u javnosti, organizacijom skupova, izložaba te različitih manifestacija koje su u svezi s knjižničarstvom, obrazovanjem, kulturom i znanošću. Odsjek je zadužen za predstavljanje Knjižnice u digitalnome okruženju preko Portala i društvenih mreža.

Radni zadatci podijeljeni su u devet skupina i odnose se na organizaciju događanja u i izvan NSK, održavanje i razvoj Portala i društvenih mreža NSK, odnose s medijima, nakladničku djelatnost, lekturu i prijevode, grafičku pripremu i tisak, marketinške aktivnosti NSK, internu komunikaciju i suradnju na projektima.

Organizacija događanja

U sklopu organiziranja događanja podrazumijeva se izložbena djelatnost Knjižnice, organizacija svečanosti, priredaba, koncerata, okruglih stolova, tribina, predavanja, skupova te predstavljanja knjiga. U 2017. godini Odsjek je sudjelovao u organizaciji 77 događanja u i izvan NSK.

Od bitnijih se događanja ističu: *Antička baština na novčanicama mediteranskih zemalja* – predstavljanje knjige i izložba, Svečano obilježavanje Dana NSK, *Dani otvorenih vrata*, Festival hrvatskih digitalizacijskih projekata – D-fest, *Noć knjige*, Festival povijesti *Kliofest 2017.*, izložba *Miranda – holokaust Roma*, Šesti festival Miroslav Krleža, izložba *Povijest kao baba vračara: Aretej ili vječno vraćanje istom*, 25. obljetnica hrvatskoga članstva u Ujedinjenim narodima, izložba *Napredak: 1990. – 2015.*, međunarodni znanstveni skup *Knjiga i društvo*, 11. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, *Mjesec hrvatske knjige*, natječaj *Hrvatska lijepa knjiga*, Sajam stipendija 2017., Izložba inovacija *ARCA 2017*, predstavljanje knjige *Artikuli ili deli stare krstjanske vere*, izložba *Renessansni Faustus Verantius*, *Zlatna kuna*, 25. obljetnica interneta u Republici Hrvatskoj, 175. obljetnica Gospodarskoga lista, 100. obljetnica Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – predstavljanje monografije i izložba te 70. obljetnica Podravke.

U sklopu projekta *Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku* održan je *Zeleni festival*, na kojem je sudjelovalo više od 100 izlagača te izložba *Krka u oku istraživača: rijeka u 7 priča*, koja je bila postavljena u Zagrebu, Kninu i Šibeniku.

Portal i društvene mreže NSK

Odsjek je zadužen za promidžbu djelatnosti, građe, usluga i proizvoda NSK u digitalnome okruženju – na portalu te stranicama i profilima na društvenim mrežama, koji uključuju društvene mreže Facebook, Twitter, YouTube, Pinterest i LinkedIn, a od prosinca 2017. godine i aplikaciju Instagram.

Tijekom 2017. godine portal NSK ostvario je 505 172 posjeta, dok je broj ukupno pregledanih stranica na portalu 2 144 637. Jedinstvenih posjetitelja bilo je 250 559. Novih je posjeta tijekom 2017. godine bilo 47, odnosno 88 posto. Prosječno vrijeme zadržavanja na stranici na portalu NSK iznosilo je 2 minute i 40 sekundi, a korisnik je prosječno pregledao 4,25 stranica na Portalu. Najviše posjeta Portalu dolazi iz Hrvatske, a među prvih su deset zemalja Bosna i Hercegovina, Srbija, Njemačka, Sjedinjene Američke Države Slovenija, Italija, Austrija, Južna Koreja i Crna Gora.

Do kraja 2017. godine stranicu Knjižnice na Facebooku pratilo je 9854 korisnika, profil Knjižnice na Twitteru 723 pratitelja, profil Knjižnice na Pinterestu 135 korisnika, kanal Knjižnice na YouTubeu 43 korisnika, a stranicu Knjižnice u sklopu poslovne mreže LinkedIn prati 121 korisnik.

Navedeni podatci pokazuju kako je, uz 250 559 jedinstvenih posjetitelja portalu Knjižnice tijekom 2017. godine, Knjižnicu na društvenim mrežama pratilo približno 10 876 korisnika, što iznosi 539 korisnika više u odnosu na 2016. godinu, no može se pretpostaviti kako je broj neprijavljenih korisnika koji prate Knjižnicu bio znatno veći.

Za učinkovito poslovanje Knjižnice na Portalu te stranicama i profilima društvenih mreža svakodnevno se prate statistička izvješća o posjećenosti i čitanosti svih platforma na kojima posluje Knjižnica, njihovi kvantitativni i kvalitativni pokazatelji radi vrjednovanja usluga koje se pružaju te povećanja njihove

kvalitete kako bi knjižnica i nadalje bila prepoznata i vidljiva u mrežnome okruženju, ali i u okruženju weba 2.0.

Odnosi s medijima

S obzirom na položaj i značenje NSK, kao i na programe te redovite aktivnosti, Knjižnica je redovito zastupljena u medijima, što umnogome koristi kao temelj za zagovaranje njezinih ciljeva. Odnosi s medijima podrazumijevaju neprekidno medijsko izvješćivanje o poslovima i programima NSK usmjerenima prema televiziji, tiskovinama, radiju, portalima i društvenim mrežama. Dio zadataka odnosi se na organizacije konferencija za novinare, usluge snimanja građe radi različitih dokumentarnih, znanstveno-obrazovnih i informativnih emisija, odnosno priloga, te odgovaranje na pristigle upite.

Nakladnička djelatnost

U sklopu nakladničke djelatnosti Knjižnice Odsjek surađuje međuodjelno u svezi s proizvodnjom izdanja, ali i kao samostalni nositelj svih nakladničkih poslova – od autorstva, uredništva i grafičkoga oblikovanja – do prikupljanja sredstava, odabira tiskare i izrađivanja cijene. U 2017. godini Odsjek je sudjelovao u proizvodnji osam knjiga (vidjeti u poglavlju *Nakladnička djelatnost*).

Lektura i prijevodi

U Odsjeku se redovito lektoriraju i prevode raznovrsni tekstovi te obavijesti koje se odnose uz redovite objave na Portalu i društvenim mrežama NSK, nakladničku djelatnost, stručne članke, oblikovanje pozivnica i administraciju koja se, ponajprije, odnosi na otvaranje Knjižnice međuinstitucionalnoj i međunarodnoj suradnji.

Grafičko oblikovanje i tisak

U sklopu Odsjeka obavljaju se poslovi grafičkoga oblikovanja, pripreme i tiska bibliografija, kataloga izložaba, pozivnica, plakata, panoa, letaka, legendi te drugih publikacija i materijala potrebnih za edukaciju, rad i promidžbene aktivnosti Knjižnice. Grafička obrada digitalnih preslika i motiva iz fonda NSK redoviti su zadatci za potrebe Digitalne knjižnice.

S obzirom na smanjene mogućnosti tiska zbog dotrajalosti ofsetnoga stroja za tisak, većina se posla obavlja na unajmljenome stroju za digitalni tisak te se koristi vanjska usluga. Kako bi tiskara NSK mogla u potpunosti djelovati, potrebno je kupiti novi tiskarski stroj koji bi odgovarao suvremenim potrebama.

Marketinške aktivnosti NSK

U marketinške aktivnosti Knjižnice ubrajaju se aktivnosti koje se odnose na sve načine tržišne komunikacije radi ostvarivanja prepoznatljivosti imena i dodatnih prihoda. To su poslovi raspačavanja izdanja komisijskom prodajom i drugim kanalima, najma prostora za događanja vanjskih suradnika i snimanja za potrebe televizijske proizvodnje, pokroviteljstva nad programima Knjižnice novcem ili uslugama, oblikovanja novih usluga i proizvoda te organizacije događanja s kotizacijom. U svezi s raspačavanjem proizvoda postoji izazov s nedostatkom djelatnosti za potrebe otvaranja vlastitoga kanala maloprodaje. Raspačavanjem izdanja i najmom prostora u 2017. godini, na račun je NSK izravno uprihođeno 257.511,95 kuna. Od prijave za novčane potpore pristiglo je 184.000,00 kuna, dok je kotizacijom uprihođeno 45.679,02 kune.

Od donacija treba istaknuti darovanje dvaju kompleta računala koja je NSK uputilo Veleposlanstvo Republike Indije u Zagrebu te cjelokupnu proizvodnju za potrebe Zelenoga festivala, kao što su pozornica, reklamni oglasi, cerade, pića i dr., u procijenjenoj vrijednosti od 20.000,00 kuna.

Interna komunikacija

Radi ostvarivanja kontrole nad komunikacijskim postupcima komunikacija NSK prema javnostima, izvanjskim i unutrašnjim, planira se i provodi iz jednoga mjesta, tako da svi kanali usklađeno prenose iste poruke. Iz toga se razloga nastavlja razvoj Intraneta i internoga glasila (e-biltena).

Suradnja na projektima

Zbog široke tematike djelovanja Odsjek redovito međuodjelno surađuje u izradbi natječajne dokumentacije za prijavu programa i projekata za novčano potpomaganje. Poslovi povezani s time su sadržajno oblikovanje prijave, popunjavanje prijavnih obrazaca, izradba troškovnika, doradba dokumentacije, sastavljanje izvješća o raspolaganju prikupljenih sredstava te nadzor nad novčano potpomognutim programom ili projektom. Odsjek sudjeluje i u projektu *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori* u dijelu vidljivosti i komunikacije.

DODATCI

PROJEKTI I PROGRAMI

Suradnički znanstveni projekti – novi

Hrvatsko knjižničarsko nazivlje – BIBLION

Suradnički znanstveni projekti – tekući

- *InterPares Trust* (s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu)
- *Digitalizacija, bibliografska obrada i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom* (sa Sveučilištem u Zadru)

Međunarodni suradnički razvojni projekti – novi

- *DARIAH Cooperation Framework of Digital Infrastructure in the Region – Opportunities and Needs in Case of Material Concerning Famous People in Science and Cultures (DARIAH CFDI)* – voditelj Knjižnica HAZU
- *Digitalizati njemačkih tiskovina od 18. do 20. stoljeća u Hrvatskoj* – voditelj Justus-Liebig-Universität Gießen

Međunarodni razvojni projekti – završen

- *Collections of South and East Europe in Europeana (CSEEE)*

Razvojni projekti i programi – novi

- *Mobilna aplikacija „Pozdrav iz Zagreba“*
- *Pravilnik i priručnik za izradbu i korištenje predmetnih odrednica*

Razvojni projekti i programi – tekući

- *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*
- *Portal elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu*
- *Skupni katalog integriranoga knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, visokoškolskih i znanstvenih knjižnica Republike Hrvatske*
- *Primjena hrvatskih ISO standarda (ISO 2789 i ISO 11620) za jedinstveno elektroničko prikupljanje, obradu i prikaz statističkih podataka o poslovanju svih vrsta knjižnica*
- *Središnji sustav narodnih knjižnica: distribucija i upravljanje sadržajima*

Suradnički razvojni projekti i programi – novi

- *Nacionalna kampanja za osobe s teškoćama čitanja i disleksijom “I ja želim čitati!”*
- *„Znameniti i zaslužni Hrvati“ – Ivan Kukuljević Sakcinski u povodu 200. obljetnice rođenja*

Suradnički razvojni projekti i programi – tekući

- *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnoga pravilnika za katalogizaciju*
- *Hrvatska autorska naknada: HaNa*

Projekti digitalizacije građe

- *Zbirka ilustriranih novina i časopisa*
- *Flora Croatica: digitalizacija slikovne i pisane baštine iz područja botanike*
- *Zriniana: digitalizacija građe o obitelji Zrinski*
- *Hrvatska glagoljica: digitalizacija građe i uspostava digitalne zbirke*

Ostali programi

Book Art in Croatia

Preuzimanje ostavštine Radovana Ivšića

Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku

Hrvatski prvotisci: popis i opis prvotisaka u hrvatskim svjetovnim i crkvenim ustanovama

Konzervatorsko-restauratorski radovi na knjižnoj građi iz Manastira Uspenja Presvete Bogorodice u Krupi

Konzervatorsko-restauratorski radovi na prvotisku *Ezopove basne* iz Franjevačkoga samostana Majke od Milosti na Visovcu

Konzervatorsko-restauratorski radovi na novinama *La Bilancia* iz Sveučilišne knjižnice u Rijeci

Opremanje Knjižnice novom računalnom opremom nabavljenom u sklopu projekta *e-Izvori*

Hrvatski centar za knjigu i nakladništvo.

ZNANSTVENA DJELATNOST

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu tijekom je 2014. i 2015. godine bila u postupku reakreditacije znanstvene djelatnosti. Radi toga izrađena je samoanaliza znanstvene djelatnosti prema utvrđenim mjerilima Agencije za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) i Strateškoga programa znanstvenih istraživanja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2015. – 2020. U Akreditacijskoj preporuci u postupku reakreditacije za Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu od 22. rujna 2015. dobivena je prolazna ocjena kvalitete, a 28. siječnja 2016. NSK je od Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske primila pismo očekivanja za obavljanje znanstvene djelatnosti u postupku reakreditacije Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu s rokom otklanjanja utvrđenih nedostataka u razdoblju od tri godine, odnosno do 28. siječnja 2019. godine. Tijekom toga razdoblja NSK je dužna:

- osigurati dovoljan broj znanstvenika u radnome odnosu s punim radnim vremenom – najmanje petero
- poboljšati kvalitetu znanstvenoga istraživanja
- razviti utjecaj i vrijednost znanstvenoga istraživanja.

Kako bi se te zadaće ostvarile, a prema preporukama AZVO-a, tijekom 2016. godine izrađen je plan razvoja znanstvene djelatnosti u organizacijskome i izvedbenome gledištu pa su te aktivnosti ugrađene u Strategiju NSK 2016. – 2020. i u pripadajući Akcijski plan provedbe Strategije.

Slijedom navedenih dokumenata u 2017. godini planirana je uspostava učinkovitije organizacije i usklađenosti znanstvene djelatnosti – utemeljivanje Znanstvenoga vijeća, poticanje stjecanja znanstvenih zvanja, provedba znanstvenih istraživanja prema Strateškome programu znanstvenih istraživanja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2015. – 2020. te poticanje znanstvene proizvodnje.

Znanstveno vijeće i Znanstveni odbor

Radi uspostave učinkovitije organizacije i usklađenosti znanstvene djelatnosti u studenome 2017. godine utemeljeno je Znanstveno vijeće NSK. Prihvaćen je Poslovnik o radu Znanstvenoga vijeća NSK te su izabrani predsjednik i zamjenik Vijeća, kao i članovi Znanstvenoga odbora, kao operativnoga tijela. Na svojem prvom sastanku u prosincu 2017. godine Znanstveni odbor potaknuo je izmjenu i dopunu Poslovnika o radu Znanstvenoga vijeća kako bi uvrstio zadaće i postupke u svezi s radom Odbora te odluke koja propisuje subvencioniranje troškova školarina zaposlenika Knjižnice, ponajprije točaka koje se odnose na mjerila za izbor u znanstveno zvanje.

Znanstveno osoblje

Zaposleno je ukupno 17 magistara znanosti i 17 doktora znanosti, od čega je troje djelatnika u zvanju znanstvenoga suradnika. Kako bi se osigurao najmanji broj znanstvenika, u Planu rada za 2017. godinu bilo je predviđeno promicanje dvaju djelatnika u znanstveno zvanje znanstvenoga suradnika. Zaprmljena su dva zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje koja zbog službenih razloga nisu prihvaćena. Proviđi se i neprekidno ulaganje u znanstveni rad novčanim potpomaganjem doktorskih studija. Doktorski studij pohađa petero djelatnika.

Znanstvena istraživanja

Strateški program znanstvenih istraživanja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2015. – 2020. izrađen je 2015. godine. S obzirom na to da je utemeljivanjem Znanstvenoga vijeća i Znanstvenoga odbora usustavljena znanstvena djelatnost Knjižnice, potrebno je izraditi Akcijski plan provođenja

Strateškoga programa znanstvenih istraživanja. Kao pripremu za izradbu Akcijskoga plana, Znanstveni odbor predložio je pregled tema u sklopu posebnih ciljeva Strateškoga programa znanstvenih istraživanja.

Znanstveni projekti

Prema Akreditacijskoj preporuci AZVO-a NSK sudjeluje u nekoliko suradničkih znanstvenih projekata. Nastavljeno je sudjelovanje u međunarodnome interdisciplinarnom znanstveno-istraživačkom projektu *InterPares Trust* koji istražuje pitanja povjerenja u elektroničke zapise i podatke objavljene na internetu. Nastavljen je i rad u sklopu projekta *Digitalizacija, bibliografska obrada i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom*. Od novih, započeta je suradnja na znanstvenome projektu *Hrvatsko knjižničarsko nazivlje – BIBLION* Hrvatske zaklade za znanost radi izgradnje sustava hrvatskoga knjižničarskog nazivlja, odnosno e-rječnika knjižničarskoga nazivlja.

U skladu sa Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.), Mjera 5.2.3 Nadograditi i povezati postojeće informacijske sustave iz područja visokoga obrazovanja te ih povezati sa sustavima iz područja znanosti i cjeloživotnoga obrazovanja tako da osiguravaju cjelovite i kvalitetne informacije potrebne za donošenje odluka u svezi sa sustavom visokoga obrazovanja i znanosti, NSK je u svojoj Strategiji 2016. – 2020., u sklopu Mjere 2.5 Uspostava znanstvenoga nacionalnog bibliografskog indeksa, predvidjela provedbu projekta *Razvoj nacionalne znanstvene bibliografske baze podataka*. Kako je ostvarenje planirane projektne aktivnosti u prijedlogu Akcijskoga plana provedbe Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije predviđeno tijekom 2018. godine, a među provoditeljima navedena je i NSK, NSK je Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske uputila pismo namjere u svezi s izradbom projektne prijave, dodatno potaknuta i podatkom kako je Projekt uvršten u Operativni program *Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.* u oznaci Investicijskoga prioriteta 10. ii – Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju identifikacijske oznake SO309. Premda odgovor nije zaprimljen, tijekom 2017. godine nastavljene su pripremne aktivnosti u svezi s primjenom jedinstvenih identifikatora i strukture URI u sklopu formata MARC.

Znanstvena infrastruktura

Za izgradnju znanstvene infrastrukture od posebna je značenja osiguranje pristupa e-izvorima. Stoga se tijekom 2017. godine znatno radilo na provedbi projekta *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori* u sklopu Europskoga socijalnog fonda.

Za potrebe istraživanja u području informacijske i komunikacijske znanosti znanstvenicima su u Knjižnici dostupne Zbirka za knjižničarstvo, koja obuhvaća sve najvrjednije hrvatske i inozemne tiskane časopise i knjige, te Zbirka doktorskih i magistarskih radova. Uz analognu Zbirku doktorskih i magistarskih radova, Knjižnica od 2010. izgrađuje Digitalni akademski repozitorij (DAR) kao mjesto pohrane i pristupa ocjenskim radovima, a od 2015. godine radi na uspostavi mreže akademskih repozitorija Dabar u visokim učilištima Republike Hrvatske zajedno sa Srcem i ostalim ustanovama. DAR sadrži digitalne preslike najstarijih disertacija Sveučilišta u Zagrebu od 1880. do 1952. godine iz fonda Knjižnice, dok se suvremeni ocjenski radovi hrvatskih sveučilišta pohranjuju u Nacionalni repozitorij disertacija i znanstvenih magistarskih radova (DR), Nacionalni repozitorij diplomskih i završnih radova (ZIR) te repozitorije sveučilišta i visokih učilišta. Knjižnica je u 2017. godini uspostavila novi oblik dostave metapodataka disertacija u središnji europski portal digitalnih disertacija DART-Europe.

Znanstvena proizvodnja

U svezi s provedbom znanstvenih istraživanja očekuje se i povećanje znanstvene proizvodnje usmjerene prema međunarodnim časopisima. Tijekom 2017. godine objavljen je 41 rad, a od toga osam znanstvenih (vidjeti u poglavlju *Bibliografija znanstvenih i stručnih radova*).

EDUKACIJA

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

Godišnji program Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj za 2017. godinu bio je raspoređen u devet temeljnih modula te je sadržavao 79 tečajeva, od čega deset novih. U sklopu suradnje sa županijskim matičnim službama, regionalnim knjižničnim društvima i sveučilišnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj organizirano je 19 tečajeva potpomognutih novčanim sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske. Osim uz potporu Ministarstva kulture, tečajevi iz godišnjega programa stručne edukacije ostvareni su prema iskazanoj kotizaciji ili troškovima organizacije.

Ukupan broj polaznika bio je 1066, od toga 371 u Zagrebu, i to 25 tečajeva, 114 (48,5 posto) sati edukacije, a 695 izvan Zagreba – 27 tečajeva, 121 (51,5 posto) sat.

Tablica 8. Broj polaznika po gradovima.

Grad	Bjelovar	Čakovec	Dubrovnik	Gospić	Karlovac	Koprivnica	Krapina	Osijek	Požega	Pula	Rijeka	Sisak	Sl. Brod	Split	Šibenik	Varaždin	Vukovar	Virovitica	Zadar	Zagreb
Br pol	—	63	16	20	20	59	29	30	29	59	128	20	32	21	18	27	17	23	84	371

Prema vrsti knjižnica tečajeve je pohađalo 330 polaznika (31 posto) iz narodnih knjižnica, 335 polaznika (31,4 posto) iz školskih knjižnica, 191 polaznik (17,9 posto) iz visokoškolskih knjižnica, 93 polaznika (8,7 posto) iz specijalnih knjižnica, 76 polaznika (7,1 posto) iz NSK te još 41 polaznik (3,9 posto).

Tablica 9. Struktura polaznika prema modulima i vrstama knjižnica.

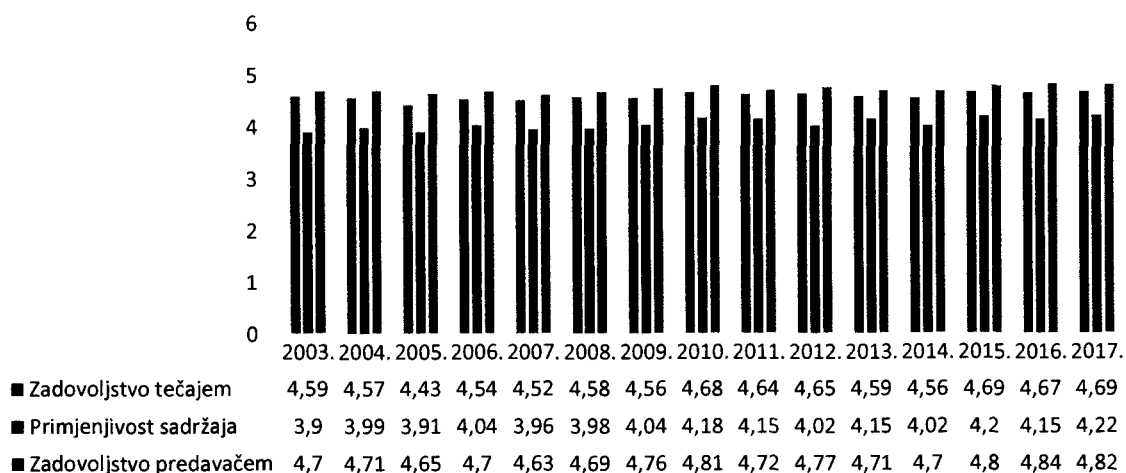
Naziv modula ¹	Ukupno	Narodne	Školske	Visokoškolske	Specijalne	NSK
I. Intelektualna sloboda te pravna i etička pitanja knjižničarske struke	209	47	89	45	15	12
II. Knjižnične službe i usluge	238	105	117	1	4	0
III. Izgradnja zbiraka	24	1	0	11	10	2

¹ Deveti modul sadrži tečajeve *Prezentacijske vještine* i *Komunikacijske vještine*, koji su namijenjeni predavačima Centra. U 2017. godini nije održan nijedan tečaj.

Naziv modula ¹	Ukupno	Narodne	Školske	Visokoškolske	Specijalne	NSK
IV. Bibliografska kontrola	174	50	21	40	20	32
V. Vrijednovanje, istraživanje i projektno upravljanje	163	67	30	33	17	3
VI. Elektronički informacijski izvori i sistemsko knjižničarstvo	179	45	68	27	19	19
VII. Nakladništvo	14	1	0	8	4	1
VIII. Digitalizacija građe	65	14	10	26	4	7

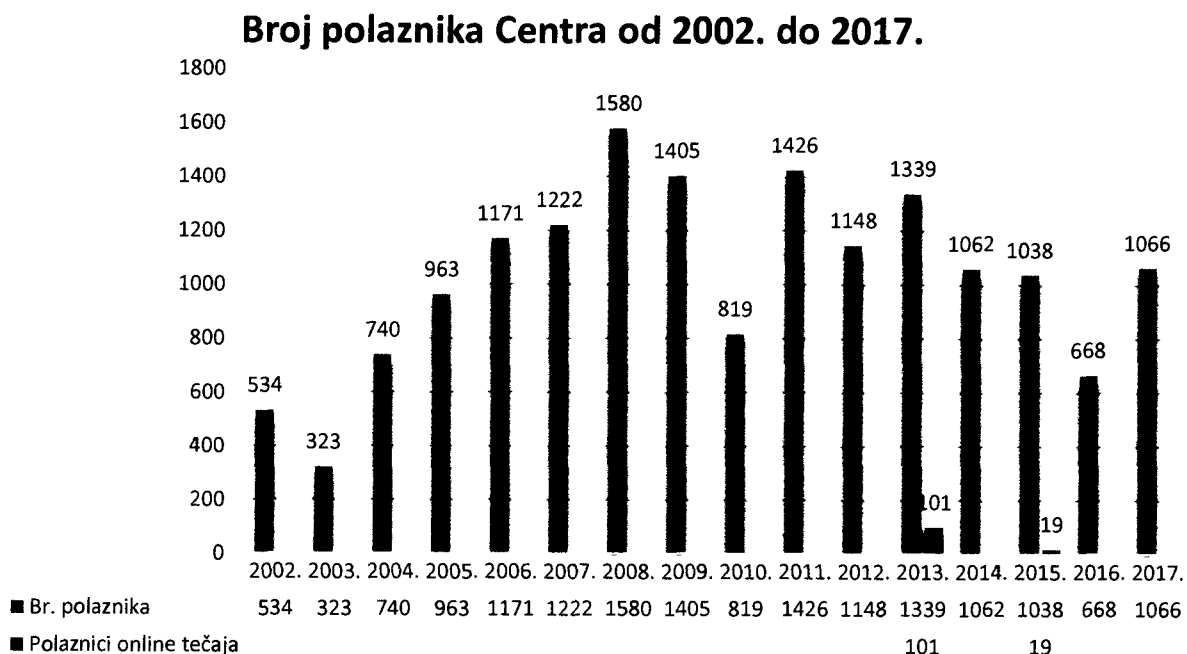
Nakon svakoga održanog tečaja polaznici ispunjavaju evaluacijske upitnike o zadovoljstvu tečajem, primjenjivosti sadržaja na radnome mjestu zaposlenika te zadovoljstvu predavačem. Ocjene su izražene brojevima od 1 do 5, a upitnici su anonimni.

Grafikon 1. Rezultati anonimnih evaluacijskih upitnika.

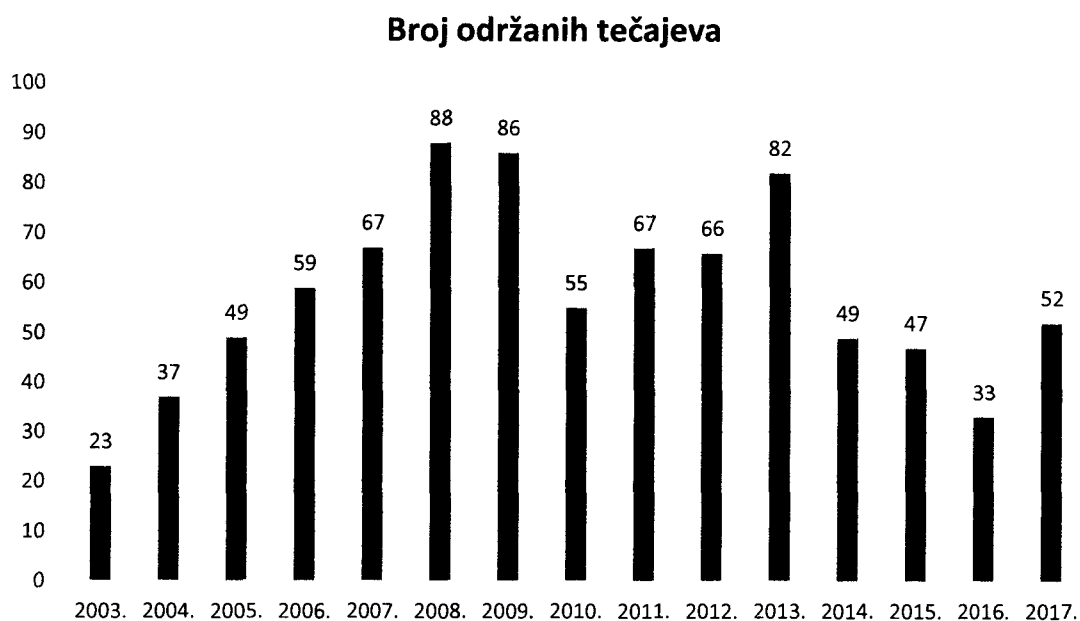

Grafikon 2. prikazuje smjerove razvoja u kretanju broja polaznika od utemeljenja Centra do 2017. godine. Zamjećuje se znatan porast u odnosu na 2016. godinu, što se povezuje s dodjelom sredstava Ministarstva kulture Republike Hrvatske. S tim je povezan i smjer porasta broja tečajeva u 2017. godini prikazan Grafikonom 3.

Grafikon 2. Broj polaznika Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara od 2002. do 2017. godine.

Grafikon 3. Broj održanih tečajeva po godinama.

Tablica 10. Smjer promjena strukture polaznika prema vrsti knjižnica od 2012. do 2017. godine.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Smjer
Narodne knjižnice	364 (28 %)	308 (23 %)	244 (27 %)	327 (32 %)	217 (32,5 %)	330 (31 %)	↔
Školske knjižnice	516 (39 %)	359 (27 %)	437 (42 %)	494 (47 %)	277 (41,5 %)	335 (31,4 %)	↘
Visokoškolske knjižnice	123 (9 %)	232 (17 %)	161 (15 %)	146 (14 %)	67 (10 %)	191 (17,9 %)	↗
Specijalne knjižnice	87 (7 %)	193 (14 %)	65 (6 %)	29 (3 %)	42 (6,3 %)	93 (8,7 %)	↗
NSK	218 (16 %)	208 (16 %)	89 (8 %)	23 (3 %)	59 (8,8 %)	76 (7,1 %)	→
Ostali – muzeji, arhivi, znanstvena zajednica i sl.	14 (1 %)	38 (3 %)	24 (2 %)	20 (2 %)	6 (0,9 %)	41 (3,9 %)	↗

Tablica 10. prikazuje znatniji rast broja polaznika iz visokoškolskih i specijalnih knjižnica, ravnomjeran broj polaznika iz narodnih knjižnica i NSK te pad broja polaznika iz školskih knjižnica.

Tijekom 2017. godine 18 djelatnika NSK održalo je 30 tečajeva u NSK, kao i u drugim gradovima.

Tablica 11. Predavači Centra iz NSK i održani tečajevi u 2017. godini.

Ime i prezime	Naziv tečaja	Mjesto i vrijeme održavanja
Dunja Marija Gabriel, knjižničarska savjetnica	II. 10. <i>Pravo na razvoj pismenosti: građa lagana za čitanje</i>	Koprivnica, 28. veljače 2017. Šibenik, 26. listopada 2017.
Tanja Buzina, knjižničarska savjetnica	IV. 15. <i>Zbirni opis knjižnične građe</i>	NSK, 24. ožujka 2017.

Karolina Holub, knjižničarska savjetnica	IV. 6. <i>Arhiviranje weba : identifikacija, obrada, arhiviranje i korištenje u Hrvatskom arhivu weba</i>	NSK, 15. svibnja 2017.
Ingeborg Rudomino, viša knjižničarka	IV. 6. <i>Arhiviranje weba : identifikacija, obrada, arhiviranje i korištenje u Hrvatskom arhivu weba</i>	NSK, 15. svibnja 2017.
dr. sc. Sofija Klarin Zdravec, knjižničarska savjetnica	VIII. 3. <i>Virtualne izložbe digitalizirane građe</i>	NSK, 29. svibnja 2017.
Filip Lončar, inženjer informacijskih tehnologija	VIII. 3. <i>Virtualne izložbe digitalizirane građe</i>	NSK, 29. svibnja 2017.
Anita Marin, viša knjižničarka	VIII. 3. <i>Virtualne izložbe digitalizirane građe</i>	NSK, 29. svibnja 2017. Rijeka, 3. listopada 2017. Osijek, 18. prosinca 2017.
Branimir Matijačić, stručni prvostupnik, inženjer multimedijiskoga računarstva	VIII. 3. <i>Virtualne izložbe digitalizirane građe</i>	NSK, 29. svibnja 2017. Rijeka, 3. listopada 2017. Osijek, 18. prosinca 2017.
Vesna Hodak, knjižničarska savjetnica	IV. 12. <i>ISBD – objedinjeno izdanje: katalogizacija omeđene i neomeđene tiskane građe</i>	NSK, 1. lipnja 2017. Zadar, 9. lipnja 2017.
mr. sc. Sonja Pigac, viša knjižničarka	IV. 12. <i>ISBD – objedinjeno izdanje: katalogizacija omeđene i neomeđene tiskane građe</i>	NSK, 1. lipnja 2017. Zadar, 9. lipnja 2017.
Renata Petrušić, viša knjižničarka	I. 7. <i>Autorskopравни aspekti digitalizacije i objave digitalizirane građe</i>	NSK, 2. lipnja 2017.
Goranka Mitrović, viša knjižničarka	V. 2. <i>Vrednovanje znanstvene produktivnosti: indeksne i citatne analize znanstvenih radova i časopisa</i>	NSK, 29. rujna 2017. NSK, 26. listopada 2017. NSK, 21. studenoga 2017.
Lucija Ašler, viša konzervatorica restauratorica	II. 4. <i>Planiranje i upravljanje zaštitom knjižnične građe</i>	Koprivnica, 6. listopada 2017.
Stanislava Rakić-Mutak, restauratorica majstorica	II. 4. <i>Planiranje i upravljanje</i>	Koprivnica, 6. listopada 2017.

specijalistica	zaštitom knjižnične građe	
Lidija Jurić Vukadin, viša knjižničarka	IV. 8. <i>UDK u praksi – složene oznake</i>	Varaždin, 20. listopada 2017. NSK, 15. prosinca 2017. NSK, 18. prosinca 2017.
dr. sc. Ana Vukadin, viša knjižničarka	IV. 7. <i>Uloga konceptualnih modela u suvremenoj bibliografskoj organizaciji</i>	NSK, 23. listopada 2017. Zadar, 8. prosinca 2017.
mr. sc. Davorka Pšenica, knjižničarska savjetnica	I. 3. <i>Javno zagovaranje I</i>	Slavonski Brod, 22. studenoga 2017.
dr. sc. Dijana Machala, knjižničarska savjetnica	VI. 6. <i>Pretraživanje i upravljanje informacijama na internetu</i>	Karlovac, 24. studenoga 2017.

Studentska praksa u 2017. godini

Organizacija studentske prakse odvijala se prema programu objavljenome na mrežnoj adresi Centra – <http://cssu.nsk.hr/internship>, uz pridruživanje pojedinih odjela prema potrebi. Uključivala je i pisanje zamolbi za održavanje studentske prakse, izradbu izvješća o održanoj studentskoj praksi, usklađivanje, komunikaciju i dogovor s voditeljima studentske prakse te studentima, kao i vođenje dokumentacije o studentskoj praksi.

Provedeni su sljedeći programi – Zbirka muzikalija i audiomaterijala, Program digitalizacije, Zaštita i restauracija knjižnične građe, Deskriptivna i sadržajna obrada, Službe i usluge za korisnike: tradicionalne i elektroničke, CSSU i Zbirka za knjižničarstvo, Čitaonice i posebne zbirke građe, Bibliografsko središte, Grafička zbirka i Zbirka zemljovida i atlasa.

Studentsku praksu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu ostvarilo je 50 studenata. Ostvareno je 2520 sati praktičnoga rada.

Tablica 12. Broj sati praktičnoga rada.

Naziv programa prakse	Broj sati prakse
Zbirka muzikalija i audiomaterijala	652
Program digitalizacije	480
Zaštita i restauracija knjižnične građe	456
Deskriptivna i sadržajna obrada	248

Službe i usluge za korisnike	204
CSSU i Zbirka za knjižničarstvo	192
Čitaonice i posebne zbirke građe	160
Bibliografsko središte	112
Grafička zbirka	12
Zbirka zemljovida i atlasa	4

Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori

Na projektu *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori* tijekom 2017. godine provodila se edukacija u sklopu koje su organizirane sljedeće radionice – *Elektronički izvori znanstvenih i stručnih informacija i Značaj bibliometrijskih analiza u kvantitativnom vrednovanju kvalitete znanstvene djelatnosti*. Tim radionicama Projekt treba dosegnuti ciljani pokazatelj provedbe Projekta od 500 polaznika znanstveno-nastavnoga, znanstvenoga, nastavnoga i suradničkoga osoblja te diplomskih i poslijediplomskih studenata. Edukacija se provodi *online* u elektroničkoj učionici NSK te prostorima visokih učilišta koji su istaknuli potrebu za edukacijom svojih zaposlenika i studenata. Osim spomenutih ciljanih skupina, omogućeno je i knjižničarima visokoškolskih i specijalnih knjižnica sudjelovanje u edukacijskim radionicama jer su i oni izrazili potrebu za takvom vrstom potpore u njihovu radu. U suradnji s nakladnicima i dobavljačima elektroničkih izvora koji se pribavljaju preko Projekta, organizirane su i edukacije edukatora, odnosno knjižničara zaposlenih u NSK, koji provode neku vrstu edukacije korisnika.

Edukacije su započele u svibnju te su se neprekidno provodile do kraja 2017. godine. Tijekom 2017. godine održano je 13 edukacijskih radionica, i to:

- jedno *online* predavanje
- u sklopu NSK – pet skupnih radionica u elektroničkoj učionici te dvije individualne radionice u ASK centru
- izvan NSK – četiri skupne radionice na Sveučilištu Sjever i jedna skupna radionica na Zdravstvenome veleučilištu u Zagrebu.

Obrazovanje korisnika i stručna vodstva

Skupna izobrazba korisnika za korištenje knjižničnih izvora provodila su se prema zahtjevima pojedinih fakulteta, osobito Filozofskoga fakulteta u Zagrebu i Filozofskoga fakulteta u Zadru. Organiziralo se upoznavanje studenata knjižničarstva s referentnim izvorima. Održavala se edukacija i obilazak skupina za potrebe stručnih ispita u knjižničarskoj struci. Izrađeno je i posuvremenjeno predstavljanje za unutrašnji sustav obavješćivanja korisnika za plazme *Usluge i informacijski izvori u NSK* koje se dopunjuje prema novim uslugama, događanjima u NSK te potrebama korisnika.

Dvaput godišnje za kandidate na stručnim ispitima iz knjižničarstva djelatnici Informacijskoga centra organiziraju predstavljanje djelatnosti i usluga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Tijekom 2017. godine predstavljanje je bilo provedeno u svibnju i studenome za šest skupina diplomiranih i pomoćnih knjižničara, i to približno za 120 polaznika.

Edukativni programi za javnost – otvorenost Knjižnice građanima

Edukativni programi održavaju se tijekom godine, a najposjećeniji su u povodu Dana NSK, Dana otvorenih vrata NSK te tijekom Mjeseca hrvatske knjige. Tijekom 2017. bile su u stručnome obilasku 123 skupine sa 2980 posjetitelja, a 2016. godine 115 skupina sa 3135 posjetitelja, što iznosi 200 sati edukacije korisnika.

Tablica 13. Skupni posjeti Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu
tijekom 2017. godine – skupine uz stručno vodstvo.

Učenici osnovnih škola	Učenici srednjih škola	Studenti	Ostali	Strani državljeni	Ukupno
<i>Skupine (posjetitelji)</i>	<i>Skupine (posjetitelji)</i>	<i>Skupine (posjetitelji)</i>	<i>Skupine (posjetitelji)</i>	<i>Skupine (posjetitelji)</i>	<i>Skupine (posjetitelji)</i>
23 (615)	34 (931)	21 (515)	27 (697)	18 (222)	123 (2980)

Interne edukacije studenata i zaposlenika

Održano je više desetaka edukacija za djelatnike u sklopu stručnoga osposobljavanja bez zasnivanja radnoga odnosa (SOR) te studente informacijskih znanosti i bibliotekarstva na praksi u NSK, edukacije za djelatnike NSK, što podrazumijeva rad u formatu MARC 21 za pregledne zapise u programu Aleph, izradbu autorskih odrednica, preuzimanje normativnih zapisa za imena osoba i izradbu odrednica za žanr/oblik, kao i radionica predstavljanja pravila za elemente opisa Pravilnika za opis i pristup gradivu u arhivima, knjižnicama i muzejima.

Djelatnici NSK sudjelovali su kao polaznici u svim navedenim programima edukacija koje provodi NSK, kao i edukacijama čiji su organizatori izvan NSK.

NORMIZACIJA

Redovito se sudjeluje u normizacijskome radu praćenjem međunarodnih i europskih normi (ISO i CEN) te, po potrebi, njihovim prihvaćanjem za uporabu u Hrvatskoj. Provedeno je očitovanje o 25 normi i normizacijskih dokumenata.

NAKLADNIČKA DJELATNOST

Knjige i pretisci

Artikuli ili deli prave stare krstjanske vere (Urach, 1562.) – faksimilno izdanje, Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ; Osijek, Visoko evanđeosko teološko učilište u Osijeku, 2017.

Pan – Miroslav Krleža (Zagreb, 1917.) – faksimilno izdanje, Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Naklada Jesenski i Turk, Teatar poezije – *Festival Miroslav Krleža*, 2017.

Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“ u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu : u povodu obilježavanja 115. obljetnice utemeljenja, Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Krka u oku istraživača: rijeka u sedam priča = Krka in the explorer's eyes: the river in seven stories, Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ; Šibenik, Javna ustanova „Nacionalni park Krka“, 2017.

Mlinarić, Dubravka; Mira Miletić Drder. *Zbirka Novak : Mappae Croaticae u Zbirci zemljovida i atlasa NSK*. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Vrednovanje djelatnosti narodnih knjižnica: zbornik radova sa 10. savjetovanja za narodne knjižnice / ur. D. M. Gabriel i F. Biščan. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Majstorović, Zagorka; Jelica Leščić. *Bibliografija radova s područja hrvatskoga i specijalnoga knjižničarstva*. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Katalozi izložaba

Plakati Mirka Ilića iz donacije AIC Foundation Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu : katalog izložbe : [Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu od 25. travnja do 8. svibnja 2017.] / [konceptija izložbe, izbor radova, kataloška obrada i predgovor Charlotte Frank ; fotografija Darko Čižmek i Sonja Hrelja ; urednica Tamara Ilić Olujić]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Cртеži Huga Conrada von Hötendorfa iz fonda Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu : katalog izložbe / [konceptija izložbe, izbor radova, kataloška obrada i predgovor Vesna Vlašić Jurić ; suradnica Maja Karić ; fotografija Darko Čižmek i Sonja Hrelja ; urednica Tamara Ilić Olujić]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Programske knjižice

Treći međunarodni znanstveni skup *Knjiga i društvo* : programska knjižica / urednici Sandi Antonac, Ivanka Kuić i Katarina Lozić Knezović. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Filozofski fakultet u Splitu i Književni krug Split, 2017.

Sedmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata : programska knjižica / urednice Renata Petrušić, Nela Marasović i Karolina Holub. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

11. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj : programska knjižica / urednice Dunja Marija Gabriel i Dobrila Zvonarek. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena, Zagreb, 28. – 29. studenoga 2017. : knjiga sažetaka / [urednica Dijana Machala]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

17. okrugli stol o slobodnome pristupu informacijama : programska knjižica / urednice Davorka Pšenica i Annemari Štimac. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Časopis

Glas@nsk.hr : časopis Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu / [urednica Davorka Pšenica]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, God. 4., br. 13 (2017.) (tiskano i elektroničko izdanje dostupno na: http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2017/07/Glas-NSK-br._13_2017.pdf).

IZLOŽBENA DJELATNOST I PREDSTAVLJANJE RADA KNJIŽNICE

IZLOŽBE U NSK

Izložba za Dan NSK: *Knjige i njihovo ruho – uvezi iz naše prošlosti*, 22. travnja 2017.

Izložba plakata Mirka Ilića iz donacija zaklade AIC Foundation, Grafička zbirka NSK, 25. travnja – 8. svibnja 2017.

Izložba Aretej ili povijest kao baba vračara – „vječno vraćanje istog“, u sklopu 6. festivala Miroslav Krleža 1. – 7. srpnja 2017.

Izložba Napredak: 1990. – 2015. : u povodu 115. obljetnice utemeljenja Društva, 12. – 29. rujna 2017.

Crteži Huga Conrada von Hötzendorfa, Grafička zbirka NSK, 5. – 20. listopada 2017.

Filmski plakati u Grafičkoj zbirci NSK – izbor iz fonda, 12. – 29. prosinca 2017.

Izložba Miranda – holokaust Roma, 29. lipnja – 31. kolovoza 2018., NSK; Suradnici: Udruga DROM, Finska

Antička baština na novčanicama mediteranskih zemalja – izložba, NSK i Nacionalni park Krka, 2. – 18. veljače 2017.

Krka u oku istraživača – druženje uz Krku, 30. listopada 2017.

Renessansni Faustus Verantius, NSK, 6. – 25. studenoga 2017.

Izložba u povodu 100. obljetnice Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, NSK i MEF, 14. prosinca 2017. – 13. siječnja 2018.

IZLOŽBE U ORGANIZACIJI NSK I IZVAN NSK

Krka u oku istraživača, NSK, 10. – 24. studenoga 2017., Gradska knjižnica Knin

Krka u oku istraživača, NSK, 11. prosinca 2017., Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik

Izložba *Jezik sveti mojih djedova*, 2. – 16. ožujka 2017., Sveučilišna knjižnica Sv. Kliment Ohridski, Sofija, Bugarska; Suradnici: Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Bugarskoj, Sofija, Bugarska; Sveučilišna knjižnica Sv. Kliment Ohridski, Sofija, Bugarska

VIRTUALNE IZLOŽBE

Virtualna izložba *Faust Vrančić*

Virtualna izložba *Crteži Huga Cönrada von Hötzendorfa*

BITNIJA DOGAĐANJA

Svečano obilježavanje Dana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2017., 22. veljače 2017.

Dani otvorenih vrata Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2017., 23. – 24. veljače 2017.

Noć knjige 2017., 21. travnja 2017.

Zeleni festival u sklopu projekta *Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku*, 6. – 8. rujna 2017.

Predstavljanje mobilne aplikacije *Pozdrav iz Zagreba*, 15. prosinca 2017.

PREDSTAVLJANJE PUBLIKACIJA

Artikuli ili deli prave stare krstjanske vere (Urach, 1562.) – faksimilno izdanje, Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ; Osijek, Visoko evandeosko teološko učilište u Osijeku, 2017.

Pan – Miroslav Krleža (Zagreb, 1917.) – faksimilno izdanje, Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Naklada Jesenski i Turk, Teatar poezije – Festival Miroslav Krleža, 2017.

Predstavljanje grafičkih mapa sedmoga kola bibliofilske edicije *Riječ i slika* Zdenke Pozaić

Predstavljanje grafičke mape *Vile od grafika* autorica Nevenke Arbanas, Maje S. Franković i Zdenke Pozaić

GRADA NSK NA IZLOŽBAMA VANJSKIH ORGANIZATORA

Drago Trumbetaš / Otušeni žvoti u Hrvatskome muzeju naivne umjetnosti u Zagrebu, 28. studenoga – 17. prosinca 2017.

Die Herausforderung der Moderne: Zagreb – Wien um 1900. u Galeriji Belvedere u Beču, 20. listopada 2017. – 20. veljače 2018.

Sve naše životinje – animalizam u hrvatskoj umjetnosti u Modernoj galeriji u Zagrebu, 8. ožujka – 24. travnja 2017.

Šuma u Umjetničkome paviljonu u Zagrebu, 19. svibnja – 16. srpnja 2017.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Programi i aktivnosti međunarodne suradnje provode se suradnjom organizacijskih jedinica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u međunarodnim projektima i programima, suradnjom s nacionalnim i drugim knjižnicama, organizacijom skupova i izložaba, sudjelovanjem u programima mobilnosti i razmjeni stručnjaka. Popis se udruga, kojih je Knjižnica član, nalazi u dodatku *Članstva*.

Provedena je koordinacija, praćenje i potpora aktivnoga sudjelovanja i provedbe, ostvarenje članskih i novčanih obveza u međunarodnim knjižničarskim i drugim strukovnim udrugama te aktivno sudjelovanje i dostava podataka u Europeanu. Bitno je istaknuti kako je utemeljen Hrvatski ured za DOI te su potpisani ugovori s neprofitnom organizacijom PILA (The Publishers International Linking Association, Inc. (PILA)). Knjižnica je preuzela obvezu organiziranja dostupnosti baze UDK za Hrvatsku. Nastavljena je suradnja s knjižnicama i drugim ustanovama zbog usklađenosti zajedničkih projekata, organizacije izložaba, posjeta i predavanja, razmjene stručnjaka i dr.

Prate se međunarodni natječaji, portali i ostali obavijesni izvori u svezi s programima i fondovima EU. Posuvenjeni su podatci o NSK na portalu Participants te je proveden postupak imenovanja LEAR-a. Izrađeno je pet prijava na natječeaje.

Uz redovitu komunikaciju s IFLA-om, pripremljeno je imenovanje za Sofiju Klarin Zadravec, provedena su glasovanja, obavješćivanje o kampanji globalne vizije IFLA-e, priprema hrvatskih podataka za IFLA Library Map of the World, dopunjeni su podatci o NSK u bazi IFLA-e te su dostavljeni podatci upitnika o objavljivanju bibliografskih modela i standarda za korištenje u aplikacijama za povezane podatke. Za IFLA-in Risk Register prikupljeni su i prijavljeni podatci o zbirkama NSK.

Pripremljena su izvješća o radu NSK za CENL i CDNL, sudjelovalo se u aktivnostima prikupljanja podataka za rad na normi ISO 21248, kao i podataka o ulozi nacionalnih knjižnica u potpori istraživanjima za CENL.

Aktivno sudjelovanje Knjižnice u Europeani – sudjelovanje u kampanji *#AllezLiterature*, sastanak s predstavnikom Europeane o temi hrvatskoga agregatora, potvrda članstva prema novome statutu te priprema suradnje na portalu Europeana Migration.

Rad u Upravnome odboru ISSN-a uključuje redovite poslove, pregled prijedloga novoga Ugovora s nacionalnim uredima te rad na promjenama internih dokumenata ureda.

Organizirani su stručni posjeti te je pripremljeno pet programa stručne prakse u sklopu programa *Erasmus* za 2018. godinu.

Pokrenut je poticaj za suorganizaciju pretkonferencijskoga sastanka IFLA-ine Komisije za stalno stručno usavršavanje (Continuing Professional Development and Work Place Learning – CPDWL) u Zagrebu u povodu IFLA-ina kongresa u Atini 2019. godine.

Tablica 14. Sudjelovanje u međunarodnim programima mobilnosti i razmjena stručnjaka.

Vrsta posjeta/boravka	
Stručna razmjena prema ugovoru o suradnji	predstavnici Nacionalne knjižnice Kosova i Ministarstva kulture Republike Kosova, 13. veljače 2017.
Stručna razmjena prema ugovoru o suradnji	posjet dvaju kolega iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice <i>Sv. Kliment Ohridski</i> Odjelu <i>Zaštita i pohrana</i> i Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice, 24. svibnja 2017.
Stručna razmjena prema ugovoru o suradnji	predstavnici Nacionalne knjižnice Češke – T. Klimek i P. Hofbauerova, 17. – 19. listopada 2017.
Posjet s razgledavanjem	predstavnici kineske nacionalne korporacije za uvoz i izvoz publikacija (China National Publications Import & Export (Group) Corporation (CNPIEC), 8. studenoga 2017.

Posjet s razgledavanjem

predstavnici Veleposlanstva Republike Bjelarusije, 28. studenoga 2017.

Tablica 15. Organizacija skupova i izložaba.

Naziv	Nadnevak održavanja i mjesto	Suradnici	Napomena
Izložba <i>Jezik sveti mojih djedova</i>	2. – 16. ožujka 2017., Sveučilišna knjižnica Sv. Kliment Ohridski, Sofija, Bugarska	Veleposlanstvo RH u Bugarskoj, Sofija, Bugarska; Sveučilišna knjižnica Sv. Kliment Ohridski, Sofija, Bugarska	
<i>Sedmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata</i>	27. – 28. travnja 2017., NSK		
Izložba <i>Miranda – holokaust Roma</i>	29. lipnja – 31. kolovoza 2017., NSK	Udruga DROM, Finska	
Izložba <i>Burnum</i>	proljeće 2018., Beč, Austrija	Austrijski arheološki institut, Odsjek za arheologiju, Sveučilište u Zadru, Nacionalni park Krka, Gradski muzej, Drniš	Austrijski arheološki institut otkazao suradnju.
Izložba <i>Book Art in Croatia</i>	priprema za 5. – 19. ožujka 2018., Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Ljubljana, Slovenija	Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Ljubljana, Slovenija	
Izložba <i>Books, directions, audiences</i>	priprema za srpanj 2018., NSK	Nacionalna knjižnica Bugarske	
Konferencija o zelenim knjižnicama	priprema za 2018., NSK		

Projekti

Zbirke iz južne i istočne Europe u Europeani (Collections of the South and East Europe in Europeana: CSEEE)

Svrha je Projekta učiniti što više digitalne građe iz europskih nacionalnih knjižnica koje nisu članice CENL-a dostupnima u Europeani. NSK je koordinirala Projekt, a suradnice su bile nacionalne knjižnice iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Moldavije, Slovenije i Srbije. Projekt je uspješno završio u prosincu 2016. godine. Sve su knjižnice do završetka Projekta pripremile i poslale metapodatke svojih digitalnih zbiraka u Europeanu. Krajnji je rezultat Projekta 19 novih digitalnih zbiraka u Europeani, ali i pomagala te znanje koje su suradnice postigle tijekom rada na Projektu. NSK je u 2017. godini obavljala poslove koordinacije Projekta, izrađeno je završno izvješće te su usklađene promidžbene aktivnosti, kao što su priprema virtualne izložbe *Picture this! Vintage Postcards of Southeastern Europe* predstavljene 30. ožujka i sudjelovanje u organizaciji nagradne igre *Picture This*.

Preuzimanje ostavštine Radovana Ivšića.

Projekt prikupljanja podataka o dokumentima na glagoljici s knjižnicama članicama SEENL-a.

ČLANSTVA

Nacionalna i svučilišna knjižnica u Zagrebu tijekom je 2017. godine sudjelovala u radu sljedećih međunarodnih udruga, baza podataka i sustava za razmjenu podataka:

CDNL – The Conference of Directors of National Libraries (Konferencija ravnatelja nacionalnih knjižnica)

CENL – The Conference of European National Librarians (Konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica)

DART-Europe (Europski digitalni repozitorij disertacija)

EURIG – The European RDA Interest Group (Europska grupa za praćenje RDA)

The European Library (Europska knjižnica)

Europeana – European digital library (Europska digitalna knjižnica)

IAML – International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres (Međunarodna udruga glazbenih knjižnica, arhivskih i dokumentacijskih centara)

ICA – International Cartographic Association. Commission on Digital Technologies in Cartographic Heritage (Međunarodno kartografsko udruženje. Komisija za digitalne tehnologije u kartografskoj kulturnoj baštini)

ICDL – International Children's Digital Library (Međunarodna dječja digitalna knjižnica)

ICOM – International Council of Museums (Međunarodni savjet za muzeje)

IFLA – International Federation of Library Associations (Međunarodna federacija knjižničarskih društava)

IIPC – International Internet Preservation Consortium (Međunarodni konzorcij za trajnu pohranu mrežnih sadržaja)

Index Translationum

ISBN – International Standard Book Number (Međunarodni standardni knjižni broj)

ISMN – International Standard Music Number (Međunarodni standardni broj notne građe)

ISSN – International Standard Serial Number (Međunarodni standardni broj serijske publikacije)

ISSN Governing Board (ISSN. Upravni odbor)

LIBER – Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche (Udruga europskih znanstvenih knjižnica)

MAGIC – Map & Geography Information Group (Grupa kartografskih i geoinformacijskih knjižničara i arhivista)

UDC Consortium (UDK Konzorcij)

UDC Consortium. Advisory Board (UDK Konzorcij. Savjetodavni odbor)

VIAF – Virtual International Authority File (Virtualna međunarodna normativna baza)

SKUPOVI, SASTANCI, DOGAĐANJA

SKUPOVI U ORGANIZACIJI ILI SUORGANIZACIJI NSK

Sedmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata, Zagreb, 27. – 28. travnja 2017.

Zeleni festival – (O)krenimo na zeleno: „Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku“, Zagreb, 6. – 8. rujna 2017.

Stručni skup Hrvatskoga čitateljskog društva „Koliko smo pismeni/nepismeni – digitalna pismenost našeg doba“, Zagreb, 8. rujna 2017.

Treći međunarodni znanstveni skup „Knjiga i društvo : socijalna, filološka i intelektualna povijest i sadašnjost knjige“, Split, 26. – 27. rujna 2017.

11. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, Crikvenica, 11. – 13. listopada 2017.

21. seminar „Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture“, Poreč, 22. – 24. studenoga 2017.

Međunarodni Zagrebački harfistički festival – Zagreb Harp Festival (seminar u sklopu 5. međunarodnoga festivala harfe), Zagreb, 25. studenoga 2017.

Stručni skup „Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena : 2. godišnja otvorena konferencija korisnika integriranoga knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te knjižnica iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja“, Zagreb, 28. – 29. studenoga 2017.

SUDJELOVANJE U SKUPOVIMA S IZLAGANJEM

Kurikulum knjižnično-informacijskoga odgoja i obrazovanja

Zagreb, 20. siječnja 2017.

Izlaganje

Frida Bišćan: *Matična djelatnost NSK i vidovi suradnje u području rada sa školskim knjižnicama*

Ciklus radionica za muzejske djelatnike „Kako objaviti dobru muzejsku knjigu: Pogled na muzejsko izdavaštvo iz pravnog kuta“

Zagreb, 24. ožujka 2017.

Izlaganje

Renata Petrušić: *Autorskopравни aspekti nakladništva*

15th International Conference on Particle Induced X-ray Emission

Split, 2. – 7. travnja 2017.

Postersko izlaganje

Jelena Duh, Dragica Krstić, Vladan Desnica i Stjepko Fazinić: *Non-Destructive Study of Iron Gall Inks in Manuscripts*

Tribina o dostupnosti znanstvenih informacija u sklopu projekta „e-Izvori“

Zagreb, 6. travnja 2017.

Izlaganje

Tatijana Petrić: *Predstavljanje projekta „Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori“*

II International Forum of Young Librarians „Trendy Library“

Kijev, Ukrajina, 6. – 7. travnja 2017.

Izlaganje

Ivana Čadovska: *Trends and perspectives of Croatian librarianship: possibilities for young librarians*

D-fest – 7. festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Zagreb, 27. – 28. travnja 2017.

Izlaganja

Adina Ciocoiu, Renata Petrušić i Jasenka Zajec: *Putovanje jugoistočnom Europom: predstavljanje projekta „CSEEE“*

Rajka Gjurković Govorčin, Karolina Holub i Dina Mašina: *Izazovi ujednačivanja opisa digitalnog sadržaja*

Charlotte Frank: *Predstavljanje izložbe plakata Mirka Ilića iz donacija zaklade AIC Foundation GZ NSK*

Sofija Klarin Zadravec: *Digitalna.nsk.hr – godinu dana poslije*

Posterska izlaganja

Karolina Holub, Mira Miletić-Drder i Petra Pancirov: *Koncepti osoba, korporativno tijelo i prostor u digitalnoj knjižnici*

Tomica Vrbanc: *Digitalizirani članci o Domovinskom ratu – od početnog projekta do digitalne zbirke*

Third International Symposium on Figurative Thought and Language (FTL3)

Osijek, 26. – 28. travnja 2017.

Izlaganje

Marko Orešković, Marta Brajnović i Mario Essert: *A step towards machine recognition of tropes*

17th Conservator – Restorers’ Professional Meeting

Ljubljana, Slovenija, 9. svibnja 2017.

Postersko izlaganje

Dragica Krstić, Gabriela Aleksić i Lucija Ašler: *Prikaz programa zaštite knjižnične građe od štetnika u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu*

13. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 7. festival hrvatskih bibliobusa

Pula, 12. svibnja 2017.

Izlaganje

Frida Bišćan: *Pokrivenost školskih knjižnica u Republici Hrvatskoj uslugama bibliobusa*

Cesargrad u vremenu i prostoru

Klanjec, 12. svibnja 2017.

Izlaganje

Marina Krpan-Smiljanec: *Bibliografski prilog za istraživanje povijesti graditeljstva Cesargrada i povijesti vlastelinstva: (uz osvrt na Cesargrad u književnosti)*

15. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica

Lovran, 17. – 20. svibnja 2017.

Izlaganja

Ivana Čadovska: *Metrijski pokazatelji kao kriterij vrednovanja znanstvene djelatnosti – pregled svjetske prakse*

Ivana Čadovska i Ivona Milovanović: *Spremnost visokih učilišta za javnu objavu ocjenskih radova u repozitorijima sustava Dabar: analiza dokumenata dostupnih na mrežnim stranicama visokih učilišta*
Vesna Golubović: *Deset godina radionice „Komisije za nabavu i međuknjižničnu posudbu na Danima specijalnih i visokoškolskih knjižnica“*
Dijana Machala i Marko Orešković: *Skupni katalog Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske*
Alisa Martek: *Pretplata elektroničkih izvora informacija u Hrvatskoj*
Goranka Mitrović: *Bibliometrijska usluga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu: priznanja i napredovanja hrvatskih znanstvenika u razdoblju od 2005. do 2016.*
Blaženka Peradenić-Kotur i Inja Cahun: *Trendovi u dostupnosti službenih informacija i uloga knjižnica*
Tatijana Petrić: *Elektronički izvori i osiguravanje različitih pristupa krajnjim korisnicima*
Irena Pilaš: *Dobar dan, dobro došli u NSK... otvorenost knjižnice javnosti*
Davorka Pšenica: *Mediji i lobiranje*

Međunarodna interdisciplinarna znanstvena konferencija „Baštinska kultura i digitalna humanistika: sprega starog i novog“

Osijek, 19. – 20. svibnja 2017.

Izlaganje

Renata Petrušić i Annemari Štimac: *U potrazi za autorom: digitalizacija djela siročadi*

Stručni skup u povodu Dana Gradske knjižnice Slavonski Brod

Slavonski Brod, 26. svibnja 2017.

Izlaganja

Frida Bišćan: *Revizija i otpis knjižnične građe*

Dunja Gabriel: *Elektronički sustav za prikupljanje statističkih podataka za sve vrste knjižnica: projekt Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*

Međunarodna konferencija „The IIPC Web Archiving Conference (WAC)“

London, 14. – 16. lipnja 2017.

Izlaganje

Karolina Holub, Ingeborg Rudomino i Draženko Celjak: *A glance at the past, a look at the future: approaches to collecting Croatian web*

46. godišnja konferencija LIBER

Patras, Grčka, 5. – 7. srpnja 2017.

Izlaganje

Alisa Martek: *Increasing the access to electronic resources of scientific and technical information - e-resources*

Svjetski knjižničarski i informacijski kongres (WLIC) i 83. konferencija saveza knjižničarskih društava i ustanova (IFLA)

Wrocław, Poljska, 19. – 25. kolovoza 2017.

Posterska izlaganja

Dunja Marija Gabriel i Željka Miščin: *National Campaign for Persons with Reading Difficulties and Dyslexia "I Wish to Read Too!"*

Blaženka Peradenić-Kotur i Marija Šimunović: *Transforming the communication channels (Library associations, libraries and librarians)*

46. opća skupština Europskih teoloških knjižnica (BETH)

Zagreb, 9. – 13. rujna 2017.

Izlaganja

Sofija Klarin Zadravec: *Digital Collections Portal of the National and University Library in Zagreb*
Jasenka Zajec: *How to Include Your Material into Europeana: the Case of the CSEEE project*

PUBMET2017 – The 4th conference on scholarly publishing in the context of open science

Zagreb, 21. – 22. rujna 2017.

Postersko izlaganje

Ivana Čadovska i Ivona Milovanović: *Croatian ETD repositories – ready for openness*

Treći međunarodni znanstveni skup „Knjiga i društvo socijalna, filološka i intelektualna povijest i sadašnjost knjige“

Split, 26. – 27. rujna 2017.

Izlaganja

Ivan Kapec: *Prijepisi tiskanih izdanja u dubrovačkoj književnosti 18. i 19. st*

Stevo Leskarac: *Knjiga izvan institucionalnog okvira*

Lucija Martinić i Silvana Šehić: *Analiza hrvatskog e-nakladništva na ISSUU platformi*

Tatijana Petrić: *Značenje e – izvora za hrvatsku akademsku zajednicu: predstavljanje Projekta*

Kristina Silaj: *Društvo u književnosti*

Vesna Vlašić Jurić: *Prikazi hrvatskih gradova u atlasu „Civitates orbis terrarum“*

Međunarodna konferencija: „Special Collections in the Context of Cultural Heritage Protection and Cultural Development Fostering“

Beograd, Srbija, 2. – 4. listopada 2017.

Izlaganja

Karolina Holub i Ingeborg Rudomino: *Developing the Croatian Web Archive collection*

Tamara Ilić Olujić: *Likovna baština na papiru: Grafička zbirka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*

Tatjana Mihalić: *Preservation and Accessibility of Cultural Heritage Resources: Music at Digital Collections of the National and University Library in Zagreb*

Mira Miletić Drder, Sofija Klarin Zadravec: *Uspostava Digitalne zbirke kartografske građe u sklopu Digitalne knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*

8. okrugli stol za školske knjižnice

Virovitica, 5. listopada 2017.

Izlaganje

Frida Bišćan i Mira Zovko: *Školska knjižnica danas – stanje i perspektive*

14. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama „Nacionalna kampanja za osobe s teškoćama čitanja i disleksijom 'I ja želim čitati!': postignuća i izazovi“

Zagreb, 6. listopada 2017.

Izlaganja

Željka Butorac i Dunja Gabriel: *Uloga građe lagane za čitanje u obrazovanju osoba s teškoćama čitanja i disleksijom*

Sanja Bunić, Dunja Marija Gabriel i Amelia Kovačević: *Vrednovanje Nacionalne kampanje "I ja želim čitati!"*

11. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj

Crikvenica, 11. – 13. listopada 2017.

Izlaganja

Frida Bišćan i Iva Pezer: *Mreža i usluge pokretnih knjižnica u Republici Hrvatskoj*
Dunja Gabriel, Dragana Koljenik i Filip Lončar: *Središnji sustav za narodne knjižnice: upravljanje i distribucija mrežnih sadržaja*
Dunja Gabriel i Aleksandra Pikić: *Sustav narodnih knjižnica u Hrvatskoj*
Sofija Klarin Zadravec, Alemka Belan-Simić i Vedrana Juričić: *Tematski portal „Znameniti i zaslužni Hrvati“: pilot projekt izgradnje suradničkog sustava digitalne knjižnice*
Marina Krpan Smiljanec: *Komunikacija lokalne povijesti kroz digitalnu zavičajnu građu*
Davorka Pšenica: *IFLA i ciljevi održivog razvoja UN Agenda: aktivnosti, iskustva i dobra praksa*

Međunarodni skup ICOLC

Prag, 15. – 18. listopada 2017.

Izlaganje

Aleksandra Pikić i Alisa Martek: *Challenges and obstacles in consortial e-resources licencing in Croatia*

Stručni skup školskih knjižničara Istarske županije

Dijana Machala: *Kvantitativni i kvalitativni pokazatelji Integriranog knjižničkog sustava*

Pula, 23. listopada 2017.

Izlaganje

Frida Bišćan i Mira Zovko: *Školske knjižnice – stanje i razvoj*

Europeana Aggregator Forum

Zagreb, 2. – 3. studenoga 2017.

Izlaganje

Jasenka Zajec i Sofija Klarin Zadravec: *Reuse of Digital Heritage Collections from the National and University Library in Zagreb*

Croatia-China Academic Exchange Symposium

Zagreb, 7. studenoga 2017.

Izlaganje

Aleksandra Pikić: *Projekt e-Izvori: podrška radu hrvatskoj akademskoj i znanstvenoj zajednici*

INFuture2017 : Integrating ICT in Society

Zagreb, 8. – 10. studenoga 2017.

Izlaganje

Marko Orešković, Mario Essert i Ivana Kurtović Budja: *Encyclopedic knowledge as a semantic resource*

Vidljivost zavičajne zbirke u digitalnom okruženju

Pula, 16. studenoga 2017.

Izlaganje

Renata Petrušić: *Zavičajno u digitalnim zbirkama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*

21. seminar „Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture“

Poreč, 22. – 24. studenoga 2017.

Izlaganja

Tomislav Bajić: *Konzerviranje i restauriranje drvenih korica na knjizi iz 15. stoljeća*

Sofija Klarin Zadravec i Karolina Holub: *Upravljanje digitalnim sadržajem: usmjerenost objektu i/ili događaju*

Sonja Pigac i Ingeborg Rudomino: *Hrvatski znanstveni i stručni elektronički časopisi: gdje smo sada?*

Ana Vukadin: *Pravilnik za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima: usklađivanje terminologije*

Radionica

Tanja Buzina, Tinka Katić i Ana Vukadin: *Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima*

Postersko izlaganje

Antonija Filipeti: *15 godina djelovanja Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj*

Stručni skup „Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena“

Zagreb, 28. – 29. studenoga 2017.

Izlaganja

Tanja Buzina: *Identifikacija entiteta WEMI u formatu MARC 21*

Suzana Dimovski i Katarina Tuškan: *Uloga normativne baze predmetnih odrednica u kontroli i razmjeni podataka u bibliografskom okruženju*

Elia Ekinović Micak: *Odabir usvojenih oblika imena osoba u globalnom okruženju*

Vesna Golubović, Mario Krajna i Jakob Sobota: *Kvalitativna analiza semantičke operabilnosti zapisa o primjercima: uloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice*

Lidija Jurić Vukadin: *Može li se postići nadzor nad primjenom UDK?*

Ivan Kapec i Krunoslav Peter: *Nestandardizirani podaci u standardiziranom kontekstu: primjena programskoga jezika Awk u cilju ostvarenja sintaktičke interoperabilnosti*

Dijana Machala: *Kvantitativni i kvalitativni pokazatelji Integriranog knjižničkog sustava*

Dijana Machala i Marko Orešković: *Skupni katalog Nacionalne i sveučilišne knjižnice i knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske: problemska pitanja interoperabilnosti*

Lobel Machala: *Hrvatska nacionalna tekuća bibliografija i CIP program kao izvor analitičkih podataka o hrvatskom nakladništvu u realnom vremenu*

Lobel Machala i Vesna Mravunac: *Preuzimanje bibliografskih zapisa iz distribuiranih kataloga*

Petra Pancirov: *Korporativna tijela u novom nacionalnom kataložnom pravilniku*

Jelena Paurić i Marija Prlić: *Metapodaci u mrežnoj prodaji knjiga*

Tatijana Petrić: *Skupni katalog Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske*

Vesna Vlašić Jurić i Marija Perkec: *Integracija digitalnih podataka iz distribuiranih izvora na primjeru izgradnje virtualne izložbe „Crteži Huga Conrada von Hötzendorfa“*

Ana Vukadin: *Pravilnik za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima: prema semantičkoj interoperabilnosti u baštinskim zajednicama*

Posterska izlaganja:

Irena Galić Bešker: *Specifičnosti bibliografskog opisa stare omeđene građe prema ISBD-u i formatu MARC 21*

Dijana Machala: *Sistemska knjižničarstvo: hype ili nužnost*

Marko Orešković: *Start-up paket integriranog knjižničkog sustava*

Sandra Perić, Mirjam Lopina, Božana Krajinović, Roko Pešić, Dalija Horaček, Martina Đurđek Stričević i Marina Igrec: *Istraživanje prikladnosti bibliografskih podataka iz elektroničkih časopisa za obradu u Hrvatskoj nacionalnoj bibliografiji – Niz B*

Filip Pšenica: *Rezultati pokretanja servisa za slanje podsjetnika u modulu Cirkulacija*

Andrea Rendulić, Marija Prlić, Gordana Tatalović i Lobel Machala: *Interoperabilnost podataka iz obrasca Zahtjeva za izradom CIP zapisa i podataka iz bibliografskog zapisa u formatu MARC 21*

17. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama

Zagreb, 8. prosinca 2017.

Organizacijski / Programski odbor: Davorka Pšenica

Izlaganja

Ana Barbarić i Aleksandra Pikić: *LGBTIQ osobe – vidljivi ili nevidljivi korisnici hrvatskih knjižnica?*

Željka Miščin i Dunja Gabriel: *Knjižničar – partner: iskustva komunikacije u kampanji*

14. konferencija Društva bibliotekara Srbije „O čemu govorim kada govorim o bibliotekama: zagovaranje, promoviranje i lobiranje“

Beograd, Srbija, 13. – 15. prosinca 2017.

Izlaganje

Davorka Pšenica: *Javno zagovaranje: odnosi s medijima, zagovaranje i lobiranje*

OSTALA SUDJELOVANJA NA SKUPOVIMA I SASTANCIMA

71. sastanak Upravnoga odbora ISSN-a, telekonferencija

Zagreb, 26. siječnja 2017.

„Sustainable access to digital cultural and scientific heritage: Ethical and legal issues“, radionica u sklopu programa „Humanities at Scale“ projekta „DARIAH“

Zagreb, 26. – 27. siječnja 2017.

Županijski stručni skup školskih knjižničara Bjelovarsko-bilogorske županije

Bjelovar, 7. ožujka 2017.

Stručni skup „Informacijska pismenost u dječjim knjižnicama“

Zagreb, 31. ožujka 2017.

Stručna konferencija „Dani e-infrastrukture Srce – DEI 2017“

Zagreb, 5. travnja 2017.

Tribina o dostupnosti znanstvenih informacija u sklopu projekta „e-Izvori: stanje, očekivanja i problemi“

Zagreb, 6. travnja 2017.

72. sastanak Upravnoga odbora ISSN-a

Pariz, Francuska, 26. – 27. travnja 2017.

Šesti međunarodni književno-znanstveni kolokvij „Zadarski književni krug“

Zadar, 3. svibnja 2017.

Godišnji sastanak CENL-a

London, UK, 15. – 16. svibnja 2017.

Konferencija MICC 2017: „Mijenja li se struktura medicinske literature?“

Zagreb, 7. lipnja 2017.

Western Balkan Information Literacy Conference 2017.

Bihać, 7. – 10. lipnja 2017.

Regionalni sastanak nacionalnih ureda za ISBN

Bukurešt, Rumunjska, 14. – 15. lipnja 2017.

Godišnja konferencija IAML-a (IAML Annual Conference) i godišnji sastanak RILM-a (RILM Annual Meeting)

Riga, Latvija, 18. – 22. lipnja 2017.

Izvanredni sastanak Upravnoga odbora ISSN-a, telekonferencija

Zagreb, 7. srpnja 2017.

Međužupanijski stručni skup školskih knjižničara Bjelovarsko-bilogorske, Sisačko-moslavačke i Virovitičko-podravske županije

Pitomača, 7. srpnja 2017.

Sedamnaesti godišnji susret udruge Hrvatska izvandomovinska lirika (HIL): „Na braniku lipe nam hrvatske riči“

Vukovar, 7. – 10. srpnja 2017.

Stručni skup „Od prirodne do kulturne baštine – natura in minimis maxima“

Zagreb, 21. rujna 2017.

The School of Rock(ing) EU Copyright

Ljubljana, Slovenija, 22. – 23. rujna 2017.

73. sastanak Upravnoga odbora ISSN-a, telekonferencija

Zagreb, 16. listopada 2017.

Godišnji sastanak SEENL

Skopje, Makedonija, 7. studenoga 2017.

5. međunarodna autorska kreativna konferencija MAKK i XVIII. godišnje savjetovanje o autorskom pravu i srodnim pravima

Zagreb, 23. – 24. studenoga 2017.

6. okrugli stol „Knjižnice i suvremeni menadžment: Alternativni izvori financiranja“

Zagreb, 30. studenoga 2017.

Europeana AGM

Milano, Italija, 5. – 7. prosinca 2017.

The International Symposium on Digital Humanities: Empowering Visibility of Croatian Cultural Heritage

Zadar, 6. – 8. studenoga 2017.

POVJERENSTVA, RADNE GRUPE, KOMISIJE, ODBORI

POVJERENSTVA

Povjerenstvo za izradbu Smjernica za opis građe zbirke rukopisa, ostavština i starih knjiga
Povjerenstvo za definiranje kriterija za odabir građe u bibliografije
Povjerenstvo za nakladničku djelatnost
Povjerenstvo za izradbu Poslovnika o radu Znanstvenoga vijeća NSK
Povjerenstvo za knjižnični sustav u NSK
Povjerenstvo za planiranje razvoja integriranoga knjižničnog sustava Aleph
Povjerenstvo za skupni katalog
Stručno povjerenstvo u postupku javne nabave održavanja Alepha
Stručno povjerenstvo za javnu nabavu baza podataka i zbiraka elektroničkih časopisa na projektu *e-Izvori*
Povjerenstvo za izradbu Plana preventivne zaštite s inventarizacijom građe u knjižnicama vjerskih zajednica
Stručno povjerenstvo za izradbu Plana rada NSK za 2018.
Stručno povjerenstvo za izradbu Izvješća NSK za 2016.
Povjerenstvo za rad na pripremi projekta *Digitalizacija kulturne baštine*
Povjerenstvo za provedbu obveza NSK iz Nacionalne strategije poticanja čitanja za razdoblje 2017. – 2022.
Povjerenstvo za izradbu Pravilnika za postupanje s gradom koja pristiže obveznim primjerkom u NSK
Povjerenstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za razvoj repozitorija Sveučilišta u Zagrebu i institucijskih repozitorija visokih učilišta
Povjerenstvo za praćenje prijave i provedbe projekta *Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture Republike Hrvatske
Savjet za istraživanje povijesnih izvora projekta *Obnovljena baština za održiv i pametan razvoj u hiperpovezanom svijetu* Hrvatske gospodarske komore i Etnografskoga muzeja u Zagrebu
Povjerenstvo za pregled građe u skladištu na razini –2
Povjerenstvo za popis dugotrajne imovine i sitnoga inventara
Savjetodavno povjerenstvo za nabavu elektroničkih izvora
Pregovaračko povjerenstvo za nabavu elektroničkih izvora
Povjerenstvo za izradbu Smjernica za izgradnju sveučilišne zbirke
Povjerenstvo za izradbu Smjernica za izgradnju i zaštitu Grafičke zbirke

RADNE SKUPINE I KOMISIJE

Radna skupina za izradbu novoga Zakona o knjižnicama i knjižničarstvu
Radna skupina za izradbu Nacionalnoga programa za zaštitu pisane baštine
Radna skupina za ocjene radove u Dabru
Radna skupina za interoperabilnost u Dabru
Radna skupina za opis znanstvenih i srodnih radova, kontrolirane rječnike i identifikatore u Dabru
Radna skupina za autorsko pravo u Dabru
Radna skupina za obrazovne sadržaje u Dabru
Radna skupina za opis slikovne, audio i videograđe, kontrolirane rječnike i identifikatore u Dabru
Radna skupina za Europeanu za knjižnice
Radna skupina za normizaciju Hrvatskoga knjižničarskog društva

Radna skupina za izmjene i dopune Strategije digitalizacije kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske
IFLA News Media Section Standing Committee
Radna skupina za autorske naknade sustava HaNa
Radna grupa NSK za pristupnice projektu *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju*
Radna grupa za primjenu UDK
Radna grupa za predmetni sustav i izradbu Pravilnika za izradbu predmetnog kataloga
Radna grupa MARC21 B – format podataka za bibliografske zapise
Radna grupa MARC21 A – format podataka za normativne zapise
Radna grupa MARC21 HOL – format podataka za zapise o posjedovanju
Zagrebačko knjižničarsko društvo, komisije i druga tijela
Hrvatsko knjižničarsko društvo, komisije i druga tijela
Komisija za digitalno kartografsko kulturno naslijeđe 2018.
Komisija za reviziju građe Grafičke zbirke
Ocjenjivački sud natječaja *Hrvatska lijepa knjiga*
Training Working Group of the International Internet Preservation Consortium (IIPC)

ODBORI, VIJEĆA

Upravno vijeće NSK
Stručno vijeće NSK
Znanstveni odbor NSK
Znanstveno vijeće NSK
Hrvatsko knjižnično vijeće
Koordinacijski odbor Dabra
Stručni odbor projekta *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju*
Tehnički odbor *HZN/TO 46, Bibliotekarstvo, dokumentacija i informacije* Hrvatskoga zavoda za norme
Programski i organizacijski odbor Festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata
Programski odbor seminara *Arhivi, knjižnice, muzeji*
Programski odbor 11. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj
Organizacijski odbor 11. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj
Organizacijski odbor Mjeseca hrvatske knjige
Organizacijski odbor Noći knjige
Znanstveno-programski odbor skupa *Knjižnice i društvo*
Programski odbor *Zeleni festival – (O)krenimo na zeleno: „Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku“*
Programsko-organizacijski odbor međunarodnoga znanstvenog skupa *Knjiga i društvo*
Organizacijski odbor skupa *Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena*
Programski odbor skupa *Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena*
Programski odbor skupa *Knjižnice u procjepu*
Organizacijski i programski odbor skupa *Special Collections in the Context of Cultural Heritage Protection and Cultural Development Fostering*, Nacionalna knjižnica Srbije u Beogradu

USVOJENI INTERNI DOKUMENTI

Pravilnik o prihvatljivoj uporabi interneta i elektroničke pošte NSK
Izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustroju – 28. ožujka 2017. i 5. listopada 2017.
Pravilnik o postupanju s građom koja pristiže kao obvezni primjerak u NSK
Pravilnik o računovodstvu i financijskome poslovanju NSK
Pravilnik o zaštiti na radu
Procedura *Odobranje troškova preko gotovinskih računa*
Procedura *Izlučivanje knjižnične građe za Odjel Posebne zbirke*
Procedura *Komunikacija na projektu Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*
Procedura *Nabava roba, usluga i radova*
Procedura *Naručivanje robe iz ekonomata*
Procedura *Obvezni primjerak*
Procedura *Planiranje nabave*
Procedura *Prihvat, smještaj i čuvanje građe vanjskih imatelja*
Procedura *Prihvat, smještaj i čuvanje knjižnične građe*
Procedura *Prikupljanje, obrada i isporuka podataka o javnoj posudbi u županijskim narodnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj*
Dopuna Procedure sklapanja ugovora
Procedura *Stvaranje ugovornih obveza*
Procedura za nakladničku djelatnost NSK
Poslovnik o radu Programskoga odbora Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj
Poslovnik o radu Znanstvenoga vijeća NSK
Metodologija obračuna i naplate režijskih troškova zakupnicima
Odluka o rasporedu radnoga vremena NSK
Smjernice za korištenje službenih mobitela u NSK
Upravljanje obveznim primjerkom – tiskana građa, elektronička građa izravnoga pristupa i neknjižna građa
Kriteriji za odabir građe u Hrvatske nacionalne bibliografije
Smjernice za izgradnju sveučilišne zbirke

BIBLIOGRAFIJA ZNANSTVENIH I STRUČNIH RADOVA DJELATNIKA NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU

Članci

Avalon, Sonja; Vesna Golubović; Kristina Romić. *Sinergija nabave i međuknjižnične posudbe – prikaz modela Patron Driven Acquisitions (PDA)*. // *Knjižnice: kamo i kako dalje?* : zbornik radova / 14. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, [Lovran, 13. – 16. svibnja 2015.]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017., str. 3-16. (stručni rad)

Bišćan, Frida. *Suvremeni knjižnični prostori – od ideje do realizacije zgrade Gradske knjižnice u Karlovcu* // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 60, 2/3(2017), 175-191. (izvorni znanstveni rad)

Duh, Jelena; Krstić, Dragica; Desnica, Vladan; Fazinić, Stjepko. *Non-destructive study of iron gall inks in manuscripts* // *Nuclear instruments & methods in physics research. Section B, Beam interactions with materials and atoms*, 417 (2017) 96-99. doi:10.1016/j.nimb.2017.08.033. (izvorni znanstveni rad)

Gabriel, Dunja Marija; Jelica Lešćić; Filip Lončar. *Vrednovanje rada matičnih službi za narodne knjižnice*. // *Vrednovanje djelatnosti narodnih knjižnica* : zbornik radova : 10. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj / [urednice Dunja Marija Gabriel, Frida Bišćan]. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017. Str. 119-139. (skupna recenzija)

Gabriel, Dunja Marija; Željka Miščin. *National Campaign for Persons with Reading Difficulties and Dyslexia "I Wish to Read Too!"*. Paper presented at: IFLA WLIC 2017 – Wrocław, Poland – Libraries. Solidarity. Society. in Session 112 – Poster Sessions – Bookmark or cite this item: <http://library.ifla.org/id/eprint/1854>. (skupna recenzija)

Galić Bešker, Irena. *Biografski rad S. Slade u kontekstu hrvatske latinističke historiografije* // *Zbornik o Sebastijanu Sladi* : zbornik radova sa znanstvenoga skupa *Sebastijan Slade Dolci i franjevci Provincije sv. Jeronima*, Zadar, 8. – 10. listopada 2015. Str. 41-61. (izvorni znanstveni rad)

Galić Bešker, Irena. *Sadržajno označivanje ručno tiskanih knjiga u svjetlu međunarodnih preporuka* // *Predmetna obrada: pogled unaprijed* : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017. Str. 132-148. (stručni rad)

Hodak, Vesna; Vukadin, Ana. *Projekt Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnoga pravilnika za katalogizaciju*. // *Glas@nsk.hr* 4, 13(2017), 18-20. Dostupno na: http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2017/07/Glas-NSK-br._13_2017.pdf.

Holub, Karolina; Ingeborg Rudomino. *Hrvatski arhiv weba – trinaest godina poslije*. // *@rhivi*, 2(2017), 28-29.

Krpan Smiljanec, Marina. *Začetci periodike hrvatskoga iseljništva*. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 59, 3/4(2016), 153-181. (stručni rad)

Lebinac, Silvio; Antonija Filipeti. *Uloga mikrofila u zaštiti novina : iskustva u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu* // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 60, 2/3(2017), 241-263. (stručni rad)

Leskarac, Stevo. *Retuširanje umjetnina na papiru : iskustva i promišljanja* // 20. seminar *Arhivi, knjižnice i muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture* / uredila Vlasta Krklec . Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017. str. 351-354. (stručni rad)

Majstorović, Zagorka. *Projekt Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*. // Glas@nsk.hr 4, 13(2017), str. 7-14.

Marasović, Nela. *Projekt Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku*. // Glas@nsk.hr 4, 13(2017).

Miščin, Željka; Dunja Marija Gabriel. *Knjižničar – partner : iskustva komunikacije u kampanji*. // *Inovativna knjižnica u službi lokalne zajednice : zbornik radova / 17. okrugli stol Slobodan pristup informacijama* [Zagreb, 8. prosinca 2017.] ; uredile Davorka Pšenica i Annemari Štimac. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017. Str. 41-58. (skupna recenzija)

Miščin, Željka; Dunja Marija Gabriel. *Nacionalna kampanja za osobe s teškoćama čitanja i disleksijom "I ja želim čitati!"* // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 60, 1(2017), 289-309. (stručni rad)

Orešković, Marko, Mario Essert, Ivana Kurtović Budja. *Encyclopedic knowledge as a semantic resource*. // *Integrating ICT in Society : INFuture2017*. / edited by Iana Atanassova ... [et al.]. Zagreb : Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Information and Communication Sciences, 2017. Str. 151-160.

Pešić, Roko. *Ovisnost izrade normativnih zapisa o broju i podrijetlu autora članaka u časopisima iz četiriju područja znanosti : preliminarno statističko istraživanje* // *Knjižničar/Knjižničarka : e-časopis Knjižničarskoga društva Rijeka*, 8 (2017), 8; 24-35. (stručni rad)

Petrušić, Renata; Jasenka Zajec. *Zbirke iz južne i istočne Europe u Europeani: suradnja NSK i TEL-a*. // Glas@nsk.hr 4, 13(2017), 34-35.

Pikić, Aleksandra. *Analiza kvalitete visokoškolskih knjižnica kroz prizmu postupka reakreditacije hrvatskih visokih učilišta*. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 60, 2/3(2017), 47-77. (izvorni znanstveni rad)

Barbarić, Ana; Aleksandra Pikić. *LGBTIQ osobe – vidljivi ili nevidljivi korisnici hrvatskih knjižnica?* // 17. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama *Inovativna knjižnica u službi lokalne zajednice : zbornik radova / uredile Davorka Pšenica i Annemari Štimac*. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017. Str. 59-69. (skupna recenzija)

Pikić, Aleksandra. *Uloga spremišta u životu visokoškolske knjižnice : rekapitulacija osmogodišnjeg rada zatvorenog spremišta Knjižnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*. // *Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji* 20(2017), 206-221. (izvorni znanstveni rad)

Pšenica, Davorka. *Čitanje i poticanje na čitanje – temeljna uloga knjižnice u odgojno-obrazovnom procesu djece i mladeži*. // *Stručni skup Dječja knjižnica danas i njezina odgojno-obrazovna dimenzija*, Šibenik, 28. listopada 2016. : zbornik radova / uredili Marina Šimić i Vilijam Lakić. – Šibenik : Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić", 2017. Str. 12-24. (stručni rad)

Purgarić-Kužić, Branka. *Uloga žanra u bibliografskom univerzumu i novi nadzirani rječnik LCGFT* // *Predmetna obrada : pogled unaprijed*. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017. Str. 94-118. (pregledni rad)

Romić, Kristina; Goranka Mitrović. *Vrednovanje knjižničnog fonda: na primjeru zbirke disertacija i magistarskih radova u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu uz pomoć citatne analize*. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 59 (2017), 3-4, str. 47-62. (istraživanje)

Sabolović-Krajina, Dijana; Dunja Marija Gabriel; Željka Miščin. Znanstveno-stručni skup *Socijalno inkluzivne knjižnične usluge*, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica, 18. studenoga 2016. // HKD Novosti 72(2017). Dostupno na: <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/broj/72>.

Silaj, Kristina. *Prikaz novoga skraćenog izdanja Univerzalne decimalne klasifikacije za područje religije te usporedbe s prvim hrvatskim srednjim izdanjem Univerzalne decimalne klasifikacije*. // Vjesnik Bibliotekara Hrvatske 59, 3-4(2016). Dostupno na: <http://hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/508/480>.

Vukadin, Ana. *Pravilnik za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima: načela i struktura*. // Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji 20(2017), 110-129. (pregledni rad)

Zajec, Jasenka; Renata Petrušić. *Suradnja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Europske knjižnice na projektu CSEEE: Zbirke iz južne i istočne Europe u Europeani*. // HKD Novosti 72(2017). Dostupno na: <http://hkdrustvo.hr/hkdnovosti/broj/72>.

Zvonarek, Dobrila. *Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu svečano obilježila svoj dan*. // Glas@nsk.hr 4, 13(2017).

Zvonarek, Dobrila. *Tatjana Nebesny, dobitnica Nagrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*. // Glas@nsk.hr 4, 13(2017). (intervju)

Zvonarek, Dobrila. *Izložba Krka u oku istraživača: rijeka u sedam priča*, BUK. // Glasnik Javne ustanove „Nacionalni park Krka“ 8, 16.

Zvonarek, Dobrila. *Otvorenje Mjeseca hrvatske knjige u Crikvenici*. // Novi uvez 15, 28 (2017).

Zvonarek, Dobrila. *Noć knjige u NSK – Noć koja voli knjige*. // Novi uvez 15, 27/2(2017).

Zvonarek, Dobrila. *Moć marketinga u knjižnom nakladništvu*. // Hrčak br. 53-54 (prikaz)

Knjige

Majstorović, Zagorka; Jelica Leščić. *Bibliografija radova s područja hrvatskoga visokoškolskog i specijalnoga knjižničarstva 1950. – 2015*. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Mlinarić, Dubravka; Mira Miletić Order. *Zbirka Novak : Mappae Croaticae u Zbirci zemljovida i atlasa NSK*. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Ostali radovi

Crteži Huga Conrada von Hötendorfa iz fonda Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu : katalog izložbe / [konceptija izložbe, izbor radova, kataloška obrada i predgovor Vesna Vlašić Jurić ; suradnica Maja Karić ; fotografija Darko Čižmek i Sonja Hrelja ; urednica Tamara Ilić Olujić]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

Čagalj, Ivana. *Paralaksa*, Zagreb : Zaklada Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, 2017.
(uredništvo Dobrila Zvonarek)

Inovativna knjižnica u službi lokalne zajednice : zbornik radova / 17. okrugli stol *Slobodan pristup informacijama* [Zagreb, 8. prosinca 2017.] ; uredile Davorka Pšenica i Annemari Štimac. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017.

Krka u oku istraživača: rijeka u sedam priča / autori tekstova Sonja Martinović, Željko Miletić, Dobrila Zvonarek. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ; Šibenik : Javna ustanova „Nacionalni park Krka“, 2017.

Krpan Smiljanec, Marina. *Ognjeno nebo: okončanje putovanja po Bosni Alatira i družine*. // *Ognjeno nebo*. Zagreb: „Mato Lovrak“, 2017. str. 275-277. (pogovor u knjizi)

Krpan Smiljanec, Marina. *Zima u Bosni*. // *Zima*. Zagreb: Mato Lovrak, 2017. str. 5-7. (predgovor u knjizi)

Krstić, Dragica; Aleksić, Gabriela; Ašler, Lucija. *Načrt zaštite knjižničnoga gradiva v Narodni in univerzitetni knjižnici v Zagrebu // Konservator-restavrador : povzetki mednarodnega strokovnega srečanja*, Ljubljana, Narodna galerija, maj 2017: knjiga sažetaka / [urednica Nataša Nemeček], Ljubljana: Skupnost muzejev Slovenije, Društvo restavradorjev Slovenije, 2017., str. 109. (stručni sažetak)

Lovrenčić, Željka. *Bilosničev „Tigar“ u hispanskom svijetu*. Kolo 1/2017.

Lovrenčić, Željka. Ljerka Toth Naumova : *Nevidljiva vrata*. Skopje; Zagreb: Zajednica Hrvata u Republici Makedoniji; Hrvatska matica iseljenika, Književna Rijeka 3-4/ 2017.

Lovrenčić, Željka. *Poezija Doroteje Zeichmann-Lipković*. // *Hrvatska književnost u susjedstvu* / Sastavio Boris Domagoj Biletić ; predgovor Vinko Brešić. Pula: Istarski ogranak Društva hrvatskih književnika, 2017.

Lovrenčić, Željka. *Prihvatiti život*. Prikaz knjige Nele Stipančić-Radonić: *Putovanje u Indiju*. Nova Istra 3/2017.

Plakati Mirka Ilića iz donacije AIC Foundation Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu : katalog izložbe : [Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu od 25. travnja do 8. svibnja 2017.] / [konceptija izložbe, izbor radova, kataloška obrada i predgovor Charlotte Frank ; fotografija Darko Čižmek i Sonja Hrelja ; urednica Tamara Ilić Olujić]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2017.

U okrilju kraljice Jelene ili žubor Jadra. Ispovijesti pjesnika HIL-e (Hrvatske iseljeničke lirike). Split; New York: Naklada Bošković: Hrvatski svjetski kongres, 2017. (recenzentica i urednica Željka Lovrenčić).

ZAPOSLENICI KNJIŽNICE

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu zaposleno je 304 djelatnika koji se novčano potpomažu iz sredstava državnoga proračuna.

Visoku stručnu spremu ima 149 zaposlenika ili 49 posto, od kojih je 17 doktora znanosti, 17 magistara znanosti, a prema stručnome zvanju i višem stručnom zvanju, 25 knjižničarskih savjetnika, 17 viših knjižničara, 65 diplomiranih knjižničara, ukupno 107 stručnjaka s područja knjižničarstva.

Osim stručnih osoba s područja knjižničarstva, zaposleni su i djelatnici s visokom stručnom spremom drugih profila – konzervatori, kustosi, informatičari, pravnici, ekonomisti, elektrotehničari i sl.

Višu stručnu spremu ima 31 zaposlenik ili 10 posto, srednju stručnu spremu ima 116 zaposlenika ili njih 38 posto, a nižu stručnu spremu ima 10 zaposlenika ili 3 posto.

Osim zaposlenika čiji se rad novčano potpomaže sredstvima državnoga proračuna, Knjižnica na neodređeno vrijeme zapošljava četvero zaposlenika (SSS) – troje zaposlenika u Odsjeku *Sigurnost* i jedan zaposlenik u Odsjeku *Održavanje*, čiji se rad novčano potpomaže vlastitim sredstvima Knjižnice.

Godine 2017. sa 20 zaposlenika raskinut je ugovor o radu i radni odnos u Knjižnici, od kojih je osmero zaposlenika otišlo u mirovinu, sa šestero zaposlenika potpisan je Sporazum o prestanku ugovora o radu, a za šestero zaposlenika istekao je ugovor o radu na određeno vrijeme.

Do kraja 2017. godine sa 24 zaposlenika zasnovan je radni odnos i potpisan ugovor o radu, od kojih je 12 zaposlenika na određeno vrijeme.

UPRAVNO VIJEĆE KNJIŽNICE

Upravno vijeće Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u novome sastavu djeluje od 26. siječnja 2017. godine, a sastavljeno je od sljedećih članova:

dr. sc. Jozo Ivanović, predsjednik Upravnoga vijeća, predstavnik Ministarstva kulture Republike Hrvatske
dr. sc. Sofija Klarin Zadravec, zamjenica predsjednika Upravnoga vijeća, predstavnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
mr. sc. Blaženka Peradenić-Kotur, predstavnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
dr. sc. Ivica Martinović, predstavnik Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske
akademik Krešimir Nemec, predstavnik Ministarstva kulture Republike Hrvatske
prof. dr. sc. Marko Petrak, predstavnik Ministarstva kulture Republike Hrvatske
Ivana Puljiz, prof., predstavnica Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske
prof. dr. sc. Marko Samardžija, predstavnik Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske
Jasenska Zajec, prof., predstavnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2017. GODINU

Tablica 16. Prihodi i primitci.

U kn

Redni broj	Opis	Ostvareno u 2016.	Ostvareno u 2017.	INDEKS 4/3*100
1.	2.	3.	4.	5.
1.	6 PRIHODI POSLOVANJA	84.439.263	83.433.268	99
	<i>632 Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU</i>	<i>21.028.703</i>	<i>19.793.233</i>	<i>94</i>
	6321 Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	0	6.040	
	6322 Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	0	0	
	6323 Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	21.028.703	19.787.193	
	<i>633 Pomoći proračunu iz drugih proračuna</i>	<i>20.000</i>	<i>30.000</i>	
	6331 Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	20.000	30.000	
	<i>634 Pomoći od izvanproračunskih korisnika</i>	<i>8.000</i>	<i>0</i>	
	6341 Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	8.000		
	<i>636 Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan</i>	<i>46.000</i>		
	6361 Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	46.000		
	6362 Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan			
	<i>639 Prijenosi između proračunskih korisnika istoga proračuna (Ministarstvo kulture Republike Hrvatske)</i>		<i>512.307</i>	
	6391 Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istoga proračuna		397.307	
	6392 Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istoga proračuna		115.000	
	<i>641 Prihodi od financijske imovine</i>	<i>33.337</i>	<i>78.015</i>	
	6414 Prihodi od zateznih kamata		1.631	
	6415 Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika i razlika u promjeni valutne klauzule	31.447	71.673	
	6416 Prihodi od dividendi	1.890	4.711	
	<i>652 Prihodi po posebnim propisima</i>	<i>1.122.363</i>	<i>1.102.515</i>	
	6526 Ostali nespomenuti prihodi	1.122.363	1.102.515	
	Sufinanciranje cijene usluge – upisnine	1.025.350	978.900	
	Sufinanciranje cijene usluge – zakasnine	30.908	28.113	
	Ostalo	66.105	95.502	

	661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	4.208.458	3.657.803	
	6614 Prihodi od prodaje proizvoda i robe	39.714	35.033	
	6615 Prihodi od pruženih usluga	4.168.744	3.622.770	
	Prihodi od zakupa poslovnoga prostora	2.247.221	191.855	
	Ostalo	1.921.523	3.430.915	
	663 Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općega proračuna	4.712.274	3.391.077	
	6631 Tekuće donacije	963.340	59.000	
	6632 Kapitalne donacije	3.748.934	3.332.077	
	Obvezni primjerak, dar i zamjena	3.748.934	3.332.077	
	671 Prihodi iz nadležnoga proračuna za financiranje redovite djelatnosti proračunskih korisnika	53.218.993	54.858.153	
	6711 Prihodi iz nadležnoga proračuna za financiranje rashoda poslovanja	53.080.533	54.639.990	
	6712 Prihodi iz nadležnoga proračuna za financiranje rashoda za nabavku nefinancijske imovine	138.460	218.163	
	683 Ostali prihodi	31.733	165	
	6831 Ostali prihodi	31.733	165	
2.	7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	23.793	26.256	110
	721 Prihodi od prodaje građevinskih objekata	759	759	
	7211 Stambeni objekti (otkup stana)	759	759	
	724 Prihodi od prodaje knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti	23.034	25.497	
	7241 Knjige	23.034	25.497	
	UKUPNO 2017. (1 + 2)	84.453.654	83.449.524	99

Tablica 17. Rashodi i izdatci.

U kn

Redni broj	Opis	Ostvareno u 2016.	Ostvareno u 2017.	INDEKS 4/3*100
1.	2.	3.	4.	5.
1.	3 RASHODI POSLOVANJA	76.595.123	75.164.455	98
	<i>311 Plaće</i>	27.487.695	28.789.570	
	3111 Plaće za redoviti rad	27.275.981	28.584.287	
	3113 Plaće za prekovremeni rad	211.714	205.283	
	<i>313 Doprinosi na plaće</i>	4.693.703	4.893.661	
	3132 Doprinosi za zdravstveno osiguranje	4.229.790	4.409.984	
	3133 Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	463.913	483.677	
	<i>312 Ostali rashodi za zaposlene</i>	1.283.051	1.266.031	
	3121 Ostali rashodi za zaposlene	1.283.051	1.266.031	
	<i>321 Naknade troškova zaposlenima</i>	1.186.085	1.395.427	
	3211 Službena putovanja	61.265	180.693	
	3212 Naknade za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život	1.091.202	1.123.282	
	3213 Stručno usavršavanje zaposlenika	32.874	91.452	
	3214 Ostale naknade troškova zaposlenima	744	0	
	<i>322 Rashodi za materijal i energiju</i>	7.547.429	7.372.293	
	3221 Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	708.708	859.384	
	3223 Energija	6.249.114	6.223.566	
	3224 Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	537.757	268.402	
	3225 Sitni inventar i automobilske gume	9.290	17.825	
	3227 Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	42.560	3.116	
	<i>323 Rashodi za usluge</i>	33.741.872	30.782.146	
	3231 Usluge telefona, pošte i prijevoza	276.907	243.779	
	3232 Usluge tekućega i investicijskoga održavanja	1.906.822	1.613.472	
	3233 Usluge promidžbe i obavješćivanja	27.672.461	24.675.286	
	3234 Komunalne usluge	1.378.643	1.365.748	
	3235 Zakupnine i najamnine	105.300	82.202	
	3236 Zdravstvene i veterinarske usluge	46.050	66.165	
	3237 Intelektualne i osobne usluge	567.478	697.923	
	3238 Računalne usluge	220.540	327.946	149
	3239 Ostale usluge	1.567.671	1.709.625	
	<i>324 Naknade troškova osobama izvan radnoga odnosa</i>	60.332	132.830	
	3241 Naknade troškova osobama izvan radnoga odnosa	60.332	132.830	
	<i>329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</i>	267.776	261.875	

	3291 Naknade za rad predst. izvrš. tijela, povjerenstava te ostale slične naknade za rad	41.493	39.718	
	3292 Premije osiguranja	12.489	7.119	
	3293 Reprezentacija	29.272	76.296	
	3294 Članarine i norme	100.895	78.178	
	3295 Pristojbe i naknade	6.270	24.600	
	3296 Troškovi sudskih postupaka	17.018	0	
	3299 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	60.339	35.964	
	343 Ostali finansijski rashodi	236.863	180.521	
	3431 Bankarske usluge i usluge platnoga prometa	40.498	28.748	
	3432 Negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule	121.481	7.758	
	3433 Zatezne kamate	74.884	144.015	
	362 Pomoći međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU	23.034	25.497	
	3622 Kapitalne pomoći međunarodnim organizacijama	23.034	25.497	
	372 Ostale naknade građ.i kuć. iz poraćuna	19.250	14.250	
	3721 Naknade građ.i kuć. u novcu / Stipendije i školarine	19.250	14.250	
	383 Kazne, penali i naknade štete	48.033	50.354	
	3831 Naknade šteta pravnim fizičkim osobama	46.600	50.354	
	3835 Ostale kazne	1.433		
2.	4 RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	4.384.997	5.123.049	117
	412 Nematerijalna imovina	1.139	19.655	
	4123 Licencije	1.139	19.655	
	422 Postrojenja i oprema	101.979	941.053	
	4221 Uredska oprema i namještaj	101.979	731.255	
	4222 Komunikacijska oprema	0	0	
	4223 Oprema za održavanje i zaštitu	0	203.647	
	4225 Instrumenti, uređaji i strojevi	0	4.026	
	4227 Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	0	2.125	
	424 Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene	3.869.620	3.418.540	

<i>vrijednosti</i>			
4241 Knjige u knjižnicama (knjige, časopisi...) – sveukupno	3.371.991	2.591.711	
Knjige u knjižnicama (knjige, časopisi...) – kupnja	144.061	214.583	
Knjige u knjižnicama (knjige, časopisi...) – donacija	3.227.930	2.377.128	
4242 Umjetnička djela – sveukupno	21.000	0	
Umjetnička djela – kupnja	21.000	0	
Umjetnička djela – donacija	0	0	
4244 Ostale nespomenute izložbene vrijednosti – sveukupno	476.629	826.829	
Ostale nespomenute izložbene vrijednosti – kupnja	148.125	81.445	
Ostale nespomenute izložbene vrijednosti – donacija	328.504	745.384	
426 Nematerijalna proizvedena imovina	301.703	361.615	
4262 Ulaganja u računalne programe	109.203	164.550	
4263 Umjetnička, literarna i znanstvena djela	192.500	197.065	
451 Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	110.556	382.177	
4511 Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	110.556	382.177	
UKUPNO 2017. (1 + 2)	80.980.120	80.287.495	99

Tablica 18. Rezultat poslovanja u 2017. godini.

REZULTAT POSLOVANJA U 2017.

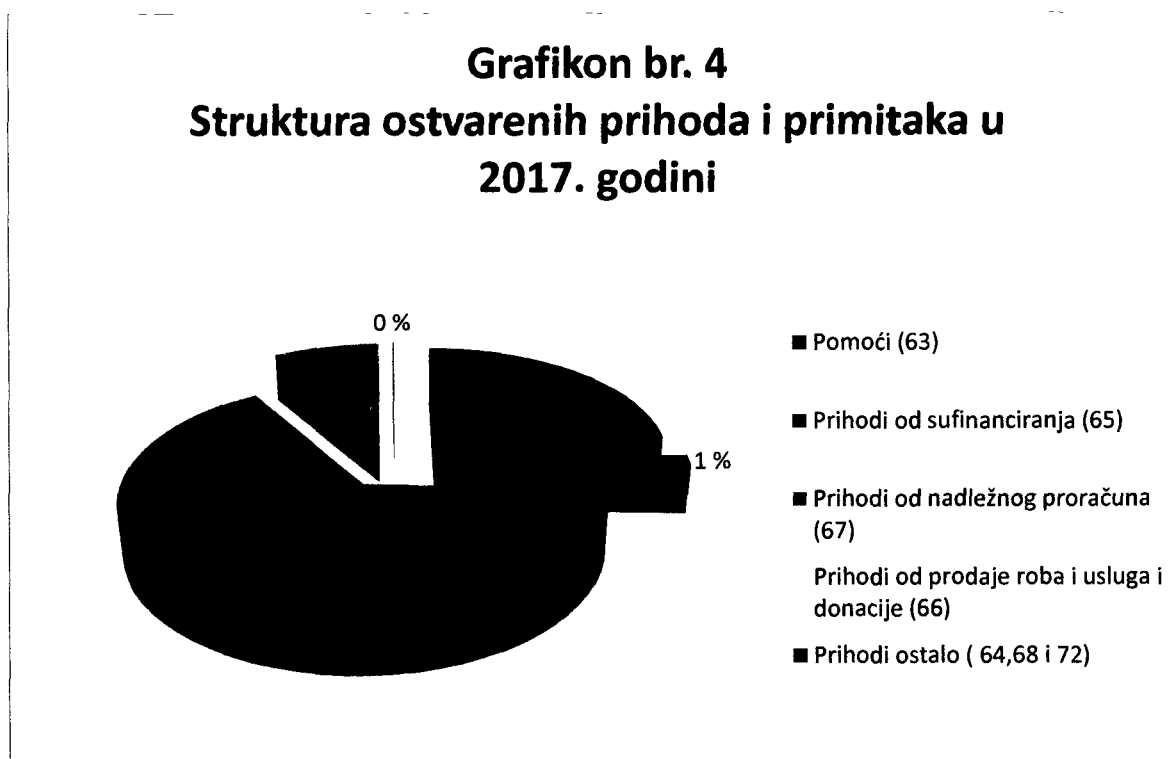
PRIHODI U 2017.	83.449.524
RASHODI U 2017.	80.287.495
REZULTAT TEKUĆE GODINE	3.162.029
MANJAK PRETHODNIH GODINA	-998.995

OBRAZLOŽENJE FINACIJSKOGA IZVJEŠĆA ZA 2017. GODINU

OSTVARENI PRIHODI I PRIMITCI U 2017. GODINI

Ostvareni prihodi i primitci (br. 6 i 7) Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2017. godini iznose 83.449.524,00 kune te, uspoređujući s prethodnom godinom, može se zaključiti kako su oni ostvareni u manjem iznosu u odnosu na 2016. godinu, kada su ostvareni prihodi i primitci iznosili 84.453.654,00 kune.

Po strukturi ostvarenih prihoda i primitaka (br. 6 i 7) Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2017. godini koji iznose 83.449.524,00 kune, najvećim su udjelom prihodi iz nadležnoga proračuna (67) u iznosu od 54.858.153,00 kune, pomoći iz inozemstva i ostalih subjekata u sklopu općega proračuna (63) u iznosu od 20.335.540,00 kuna, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i donacija (66) u iznosu od 7.048.880,00 kuna, prihodi od administrativnih i upravnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima (65) u iznosu od 1.102.515,00 kuna te ostali prihodi i prihodi od nefinancijske imovine (64, 68 i 72) u iznosu od 104.436,00 kuna.

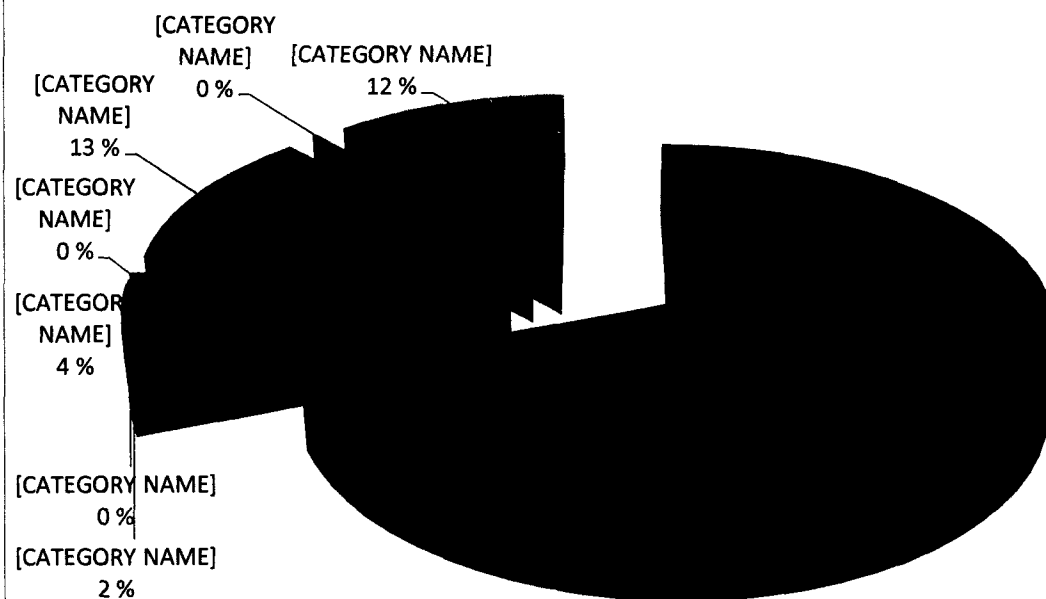
Na temelju Ugovora te prihoda tekućih i kapitalnih prijenosa između proračunskih korisnika račun 639 (prošli račun 636) od Ministarstva kulture Republike Hrvatske sredstva za 2017. godinu dodijeljena su NSK u iznosu od 512.307,00 kuna po projektima kako slijedi:

Tablica 19. Naziv programa kulturnoga razvitka.

1. Program: Izložba *Napredak: 1990. – 2015.*
2. Program: *Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj*
3. Program: *Svjetski knjižničarski i informacijski kongres i 83. konferencija međunarodnoga saveza knjižničarskih društava i ustanova (IFLA)*
4. Program: *11. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj*
5. Program: *Središnji sustav za narodne knjižnice: upravljanje i distribucija mrežnih sadržaja*
6. Program: Sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji *The IIPC Web Archiving Conference (WAC)*
7. Program: *Izrada, objavljivanje i održavanje pravilnika za katalogizaciju u AKM zajednici*
8. Program: *Zbirka ilustriranih novina i časopisa: digitalizacija ilustriranih hrvatskih novina i časopisa iz 19. stoljeća i početka 20. stoljeća*
9. Program: *Hrvatska glagoljica: digitalizacija građe i uspostava digitalne zbirke*
10. Program: *Hrvatska prvotisci: popis i opis prvotiska u hrvatskim svjetovnim i crkvenim ustanovama*
11. Program: *Stručni skup: Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena: 2. godišnja otvorena konferencija korisnika integriranoga knjižničnog sustava NSK u Zagrebu*
12. Program: *Renesansni Faustus Verantius*
13. Program: *Zriniana: digitalizacija građe obitelji Zrinski*
14. Program: *Godišnji sastanak RILM / Godišnja konferencija IAML*
15. Program: *Objavljivanje knjige: Dubravka Mlinarić, Mira Miletić Drder: Zbirka Novak – Mappae Croaticae u Zbirci zemljovida i atlasa NSK*
16. Program: *Flora Croatica: digitalizacija slikovne pisane baštine iz područja botanike*
17. Program: *Sedmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata*
18. Program: *Sudjelovanje na konferenciji Liber 2017*
19. Program: *Mobilna aplikacija Blago NSK: opis programa*
20. Program: *Izrada nacionalnog pravilnika i priručnika za izradu predmetnog sustava*
21. Program: *Jezik sveti mojih djedova: hrvatsko-bugarske usporednice, Bugarska*
22. Program: *Izložba Book Art in Croatia*
23. Program: *Međunarodna izložba Miranda – holokaust Roma. Tko se boji bijelog čovjeka?'*
24. Program: *Svjetski knjižničarski i informacijski kongres i 83. konferencija međunarodnoga saveza knjižničarskih društava i ustanova (IFLA)*

Odobreni programi ostvarili su se zadanom dinamičnošću tijekom 2017. godine, uz početno ostvarenje od 80 posto prihoda Ministarstva kulture Republike Hrvatske po potpisanim ugovorima. Nakon završenoga programa i po odobrenu izvješću Ministarstvo kulture Republike Hrvatske uplatilo je razliku od 20 posto ugovorenih prihoda. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu za programe koji nisu u potpunosti potrošili planirana sredstva provela je po traženju povrat prihoda.

Grafikon br. 5
Struktura ostvarenih prihoda u 2017. godini

Prihodi od tekućih pomoći po izvoru Europskoga socijalnog fonda (ESF) iznose 19.793.233,00 kune, što je smanjenje u odnosu na prethodnu godinu, s obzirom na to da je tijekom 2016. godine ostvaren iznos od 21.028.703,00 kune.

Tekući i kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika po odobrenim programima Ministarstva kulture Republike Hrvatske ostvareni su u iznosu od 512.307,00 kuna u usporedbi sa 2016. godinom, kada su odobreni u vrijednosti od 46.000,00 kuna te čine znatno povećanje prihodne sastavnice.

Prihodi od dividendi i pozitivnih tečajnih razlika ostvareni su u iznosu od 78.015,00 kuna, odnosno za 234 posto u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 33.337,00 kuna. Razlog je tomu u dijelu pozitivnih tečajnih razlika za inozemna plaćanja koja su obavljena tijekom poslovne godine.

Ostvareni prihodi od upisnina i zakasnina, a koji pripadaju u kategoriju novčanoga potpomaganja vlastitim novčanim prilogom (sufinanciranja) cijene usluge u 2017. godini, ostvareni su u iznosu od 1.102.515,00 kuna, što je smanjenje za približno 2 posto, u odnosu na 2016. godinu, kada su ukupno iznosili 1.122.363,00 kune.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2017. godini ostvareni su u iznosu od 3.657.803,00 kune, što je manje u odnosu na 2016. godinu, kada su ostvareni u iznosu od 4.208.458,00 kuna. Razlog je smanjenju najvećim dijelom u smanjenoj prodaji proizvoda i roba, što se zbog nepovoljne gospodarske situacije u Republici Hrvatskoj nehوتيčno odnosi i

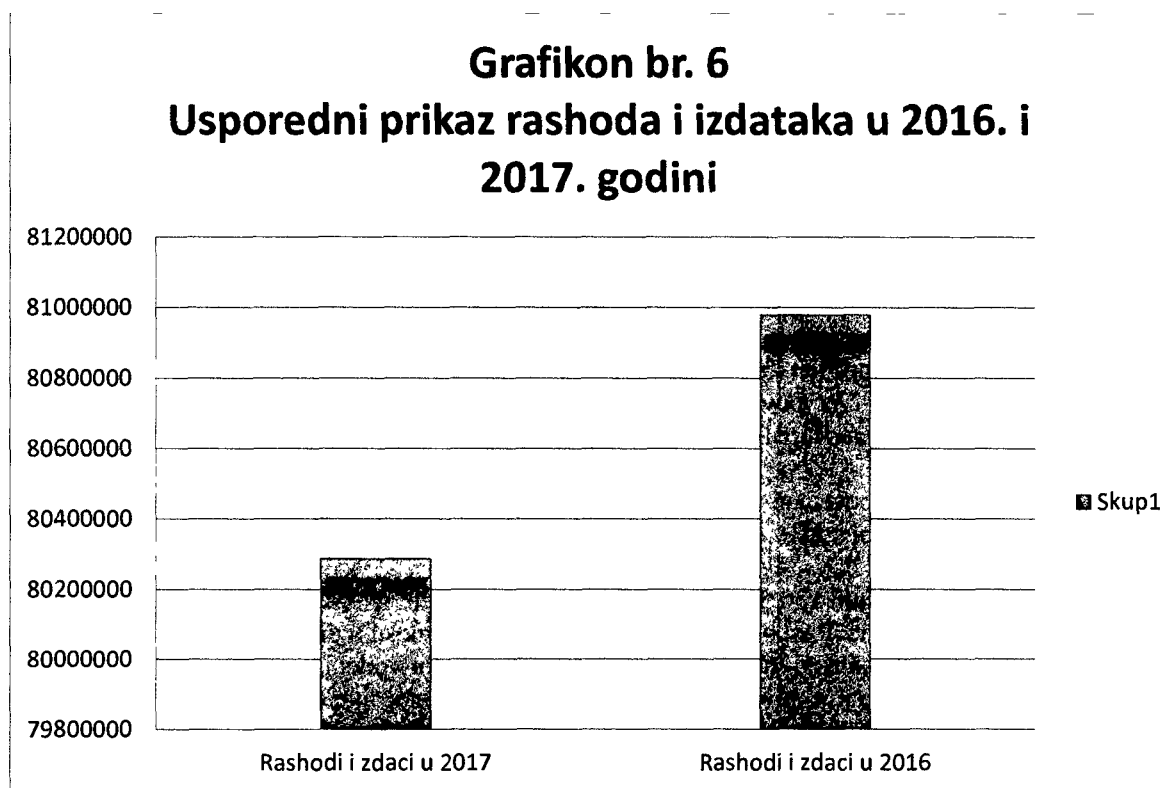
na poslovanje NSK. Prihodi od pruženih usluga također su se smanjili, što je, također, u svezi s otežanom ekonomskom situacijom u Republici Hrvatskoj. No, NSK radi naplate svih svojih dospjelih nenaplaćenih potraživanja poduzima sve moguće zakonske mjere naplate – opomene, ovrhe i sl.

Tijekom 2017. godine NSK je ostvarila i tekuće donacije u iznosu od 59.000,00 kuna, što je znatno manje nego prethodne 2016., kada je ostvarila 963.340,00 kuna, što se u najvećoj mjeri odnosi na otpis dospjelih obveza koje je NSK imala prema sustavu Aleph, poslovnoga suradnika *Ex Libris*.

U kategoriju ostalih prihoda, osim vlastitih prihoda, upisnina i zakasnina te prihoda od financijske imovine, pripadaju i kapitalne pomoći, darovi te ostale kapitalne pomoći u sklopu opće države, kao i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, koji se odnose na obvezni primjerak, zamjenu i dar knjiga, umjetnina i ostalih nespomenutih izložbenih vrijednosti koje NSK prima od izdavača s obvezom dostavljanja obveznoga primjerka našoj ustanovi, a moraju se u skladu s pravomoćnim propisima prikazati i kao prihod i kao rashod.

OSTVARENI RASHODI I IZDATCI U 2017. GODINI

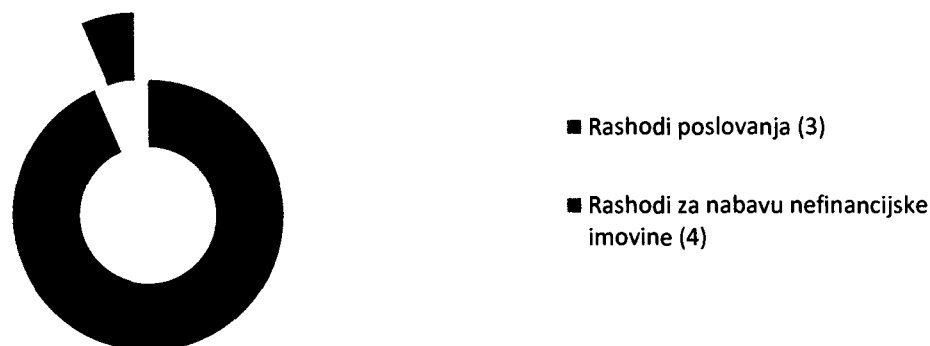
Ostvareni rashodi i izdatci (br. 3 i 4) Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2017. godini ostvareni su u iznosu od 80.287.495,00 kuna, što predstavlja smanjenje od 1 posto, u odnosu na 2016. godinu, kada su ostvareni u iznosu od 80.980.120,00 kuna.

U ukupnim ostvarenim rashodima, rashodi poslovanja čine 75.164.455,00 kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 5.123.040,00 kuna.

Grafikon br. 7

Struktura ukupnih rashoda u 2017. godini

Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja u 2017. godini iznose 75.164.455,00 kuna i smanjeni su za 2 posto, u odnosu na 2016. godinu, kada su iznosili 76.595.123,00 kune.

Rashodi za zaposlene povećani su za 4 posto u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na isplate redovite plaće zaposlenika s obveznim doprinosima. Smanjenje u odnosu na prethodnu godinu vidljivo je u isplati plaće za prekovremeni rad te ostalih rashoda za zaposlene, koji uključuju materijalna prava koja zaposlenici ostvaruju na temelju sadašnjih kolektivnih ugovora.

Pregledom ostvarenih rashoda u 2017. godini može se primijetiti da su materijalni rashodi smanjeni za 7 posto u odnosu na 2016. godinu. Razlog je smanjenja u smanjenju rashoda za materijal i energiju, rashoda za usluge, naknada troškova osobama izvan radnoga odnosa te ostalih nespomenutih usluga.

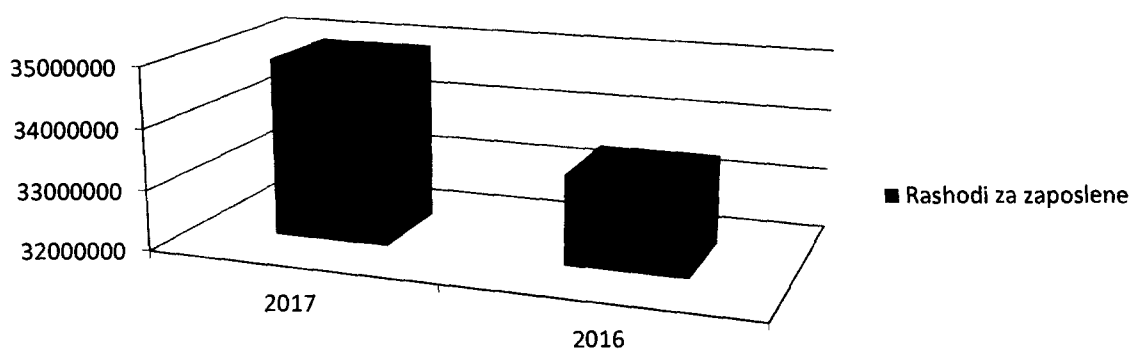
Rashodi za naknade troškova zaposlenih, uredskoga materijala i ostalih materijalnih rashoda, intelektualne i osobne usluge te reprezentacija povećani su u odnosu na prethodnu godinu slijedom ugovorenih projekata s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske, na čiji teret su se ove usluge provodile.

Rashodi za računalne usluge povećani su za 48 posto u odnosu na prethodnu godinu, a temelje se na plaćanju održavanja za računalni sustav Aleph.

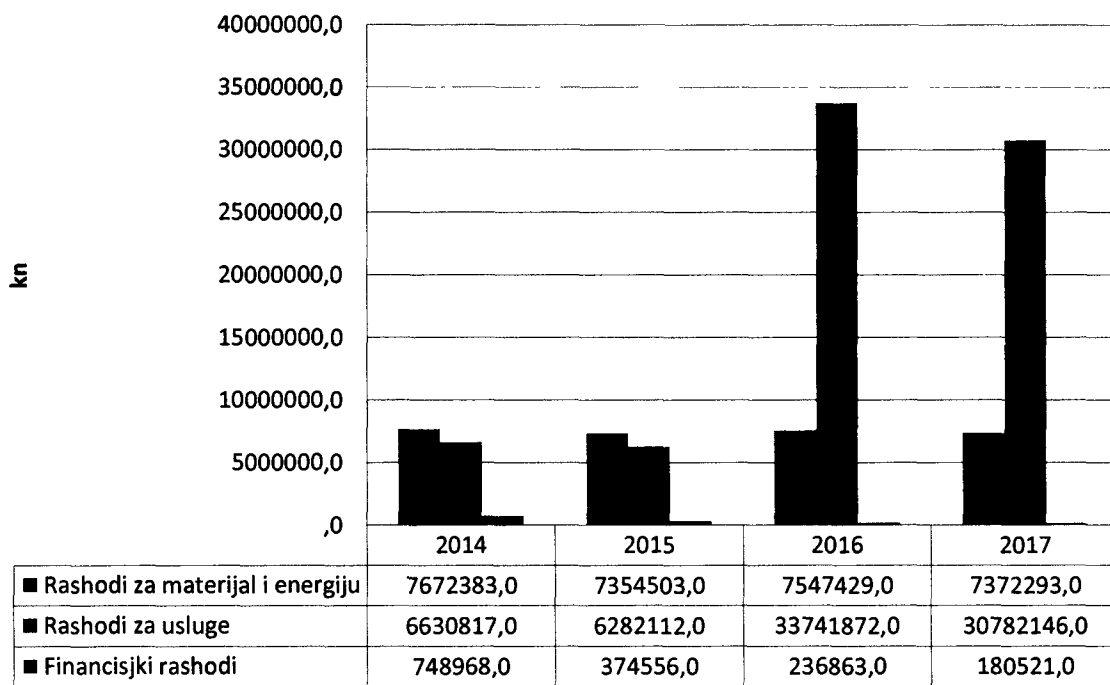
Financijski su rashodi s ostvarenih 180.521,00 kuna ostvareni u manjem iznosu u odnosu na 2016. godinu, kada su iznosili 236.863,00 kune. Rashodi su se ostvarili u manjem iznosu u dijelu bankarskih usluga koje poslovna banka Privredna banka d. d. naplaćuje po redovitome trošku vođenja računa te transakcija koje se provode plaćanjem u inozemnim novčanim jedinicama. Negativne tečajne razlike prilikom povoljnoga tečaja u trenutku plaćanja inozemnih računa ostvarile su se u manjem iznosu jer je u trenutku plaćanja tečaj poslovne banke bio povoljan i u skladu sa srednjim tečajem HNB-a po kojem se inozemne novčane jedinice knjiže u poslovnim knjigama.

Rashod u svezi sa zateznim kamatama već se nekoliko godina pojavljuje kao rezultat nemogućnosti redovitoga podmirenja dospjelih obveza, no tijekom 2017. godine on se povećao, jer je obračun kamata poslovne 2016. godine, kao što su dospjele nepodmirene obveze, pristigao i plaćen je u 2017. godini.

Grafikon br. 8
Usporedni prikaz rashoda za zaposlene u 2016. i
2017. godini

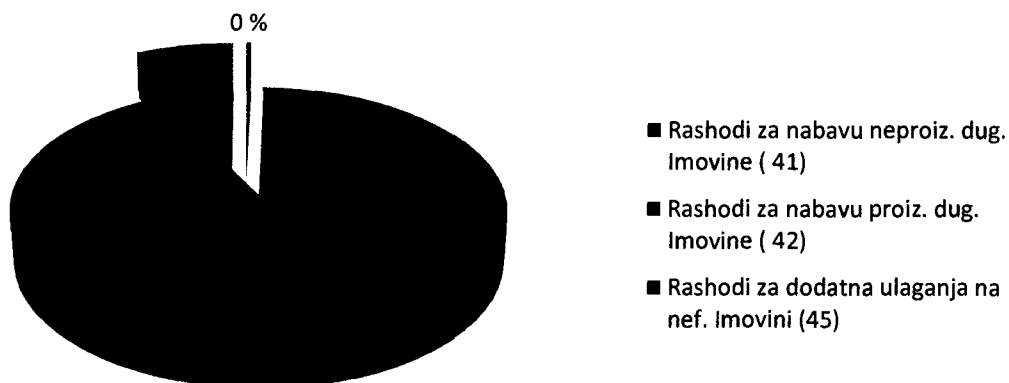
Grafikon br. 9
Usporedni prikaz strukture rashoda u razdoblju
od 2014. do 2017. godine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su za 17 posto te su ostvareni u iznosu od 5.123.040,00 kuna, u odnosu na 2016. godinu, kada su ostvareni u iznosu od 4.384.997,00 kuna.

Grafikon br. 10
Struktura ostvarenih rashoda za nabavu
nefinancijske imovine u 2017. godini

Rashodi za knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti ostvareni su u 2017. godini u iznosu od 3.418.540,00 kuna.

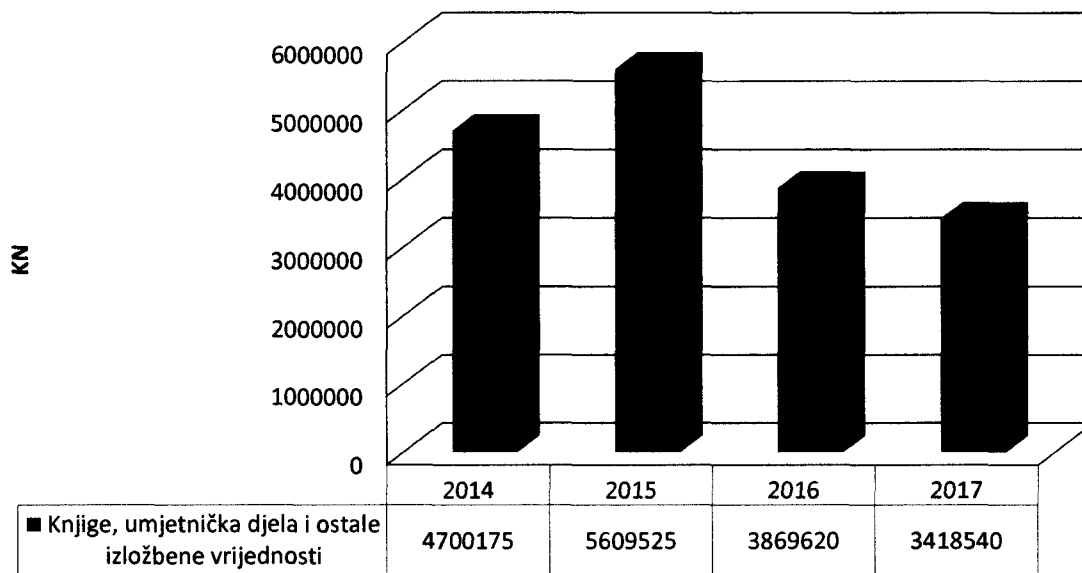
Tijekom 2017. godine kupnjom je nabavljeno knjiga u iznosu od 214.583,00 kune te ostalih izložbenih vrijednosti (zemljopisnih karata, rukopisa, muzikalija i dr.) u iznosu od 81.445,00 kuna.

Knjižnica obveznim primjerkom dostavljenim od nakladnika na temelju odredaba pravomoćnoga Zakona o knjižnicama te zamjenom i darom dobiva najveći dio građe. Vrijednost tako nabavljene knjižnične građe iznosila je u 2017. godini za knjige, umjetnička djela, ostale nespomenute izložbene vrijednosti te umjetnička, literarna i znanstvena djela 3.332.077,00 kuna.

Dodjela sredstava iz državnoga proračuna za nabavu knjiga, umjetnina i ostalih nespomenutih izložbenih vrijednosti potrošena su u skladu sa svojom namjenom. Za jedinstvenu ustanovu poput Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu to je nedovoljno za nabavu kvalitetne građe koju korisnici Knjižnice svakodnevno trebaju za svoj znanstveni rad i učenje.

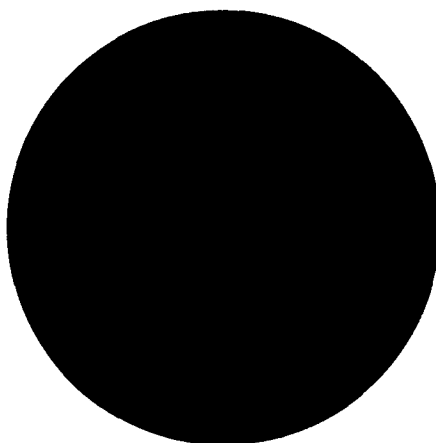
Bitno je istaknuti kako bi nabava knjiga, umjetnina i ostalih nespomenutih izložbenih vrijednosti bila vrijednija da su osigurana novčana sredstva u većem iznosu od dosadašnje proračunske dodjele.

Grafikon br. 11
Usporedni prikaz nabave knjiga, umjetničkih
djela i ostalih izložbenih vrijednosti u 2017.
godini

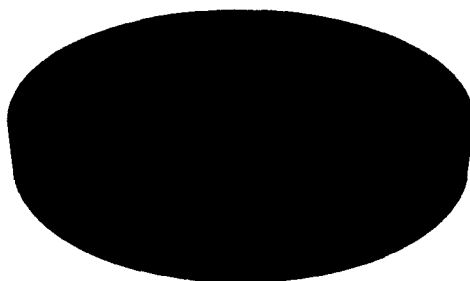
Grafikon br. 12
Struktura nabave knjiga i časopisa
po izvorima nabave u 2017. godini

■ Dar/donacija ■ Kupnja

Grafikon br. 13
Struktura nabave ostalih nespomenutih
izložbenih vrijednosti u 2017. godini

■ Dar/donacija ■ Kupnja

REZULTAT POSLOVANJA

Rezultat poslovanja u 2017. godini iznosi 3.162.029,00 kuna te s prenesenim manjkom prethodnih godina od 998.995,00* kuna čini sveukupan višak prihoda i primitaka te iznosi 2.163.034,00 kune.

Iz rezultata poslovanja može se zaključiti kako je NSK tijekom poslovne godine poništila manjak prihoda poslovanja te ostvarila višak prihoda poslovanja kojega će u skladu s poslovnim odlukama po odobrenju odgovornih tijela NSK – Upravnoga vijeća rasporediti po izvorima.

Tablica 20. Rezultat poslovanja u 2017. godini.

PRIHODI U 2017.	83.449.524
RASHODI U 2017.	80.287.495
REZULTAT TEKUĆE GODINE	3.162.029
MANJAK PRETHODNIH GODINA*	-998.995

*Napomena: Tijekom 2017. godine slijedom zaokruživanja podataka iz poslovnoga sustava razlika je u odnosu na prošlogodišnji prikaz manjka poslovanja 1 kuna.

USPOREDBA IZVJEŠĆA O RADU S PRORAČUNSKIM OBRAZLOŽENJEM ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2019. GODINE

(Razdjel/glava) 080/91

RKP: 21836 NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA

UVOD

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (dalje: NSK) sa zakonom utvrđenom ulogom nacionalne knjižnice Republike Hrvatske te središnje sveučilišne knjižnice Sveučilišta u Zagrebu jedna je od najbitnijih javnih ustanova u Republici Hrvatskoj. Programska djelatnost NSK složenija je od programskih djelatnosti drugih ustanova upravo zbog postojanja navedene dvojne uloge. Djelatnost NSK, kao i prethodnih godina, proširena je pojedinim projektima kojima nastoji pratiti razvoj i poboljšanje svoje djelatnosti u svezi s nacionalnom i sveučilišnom ulogom. Po objema svojim ulogama, NSK je obvezna razvijati i poboljšavati i druge hrvatske knjižnice te izgraditi i razvijati hrvatski knjižnični sustav, odnosno knjižnični sustav Sveučilišta u Zagrebu, kao i drugih hrvatskih sveučilišta.

NSK opsegom svoje djelatnosti nadilazi sektorsku podjelu – na kulturu, obrazovanje i znanost jer su neki njezini programi u ulozi kulture, znanosti i obrazovanja. Oni su u pravome smislu programi i projekti na nacionalnoj razini, a kao takvi zahtijevaju odgovarajuću novčanu potporu. Uz programsku specifičnost

NSK, jedinstvenu u Hrvatskoj, treba istaknuti i još jednu njezinu posebnost, osobito kada je riječ o materijalnim rashodima i velikim izdatcima.

Zadani proračunski limiti za razdoblje 2017.-2019. bili su u 2017. godini dostatni za elementarno stabiliziranje redovne djelatnosti NSK te potpuno anuliranje nerealiziranih obveza. Prema projekciji za 2017., bilo je očekivano i ostvareno je povećanje proračuna, čime se u dijelu poslovanja dodatno stabilizirala redovna djelatnost NSK. NSK je bila pripremljena za proračunske limite u 2017., uskladiвши dodatno planirane rashode za 2017. godinu u najvećoj mogućoj mjeri. Rashodi su bili planirani u skladu s navedenim limitima za proračunsko razdoblje 2017.-2019. Stabilna situacija i anuliranje negativnog poslovanja iz prethodnih godina, uz maksimalno racionalno i učinkovito poslovanje, postignuto je zahvaljujući i utvrđenim limitima, zbog čega treba napomenuti da bi svako snižavanje, naročito na kontima 322 i 323, ponovno do krajnjih granica ugrozilo redovno poslovanje NSK.

Iznosi na računima 322 i 323 osobito su bitni jer NSK više od dvadeset godina djeluje u sadašnjoj zgradi koja svojom veličinom, unutrašnjim i vanjskim uređenjem, kao i tehničkom opremljenošću, neprekidno zahtijeva održavanje i ulaganje sve većih novčanih sredstava zbog potrošnje energije te redovitoga investicijskoga i preventivnoga održavanja. Zbog dugotrajne uporabe i dotrajalosti, kao i zbog promjena u propisima koji uređuju pojedina bitna područja, za održavanje i sigurnost potrebno je izdvajati sve više novčanih sredstava. Najistaknutiji je primjer projekt zamjene plina halona 1301 u automatskome sustavu za gašenje požara u zgradi NSK koji štiti građu zbog koje NSK i postoji, a za što je potrebno izdvojiti otprilike 15 milijuna kuna, što ponovno nije bilo ostvareno tijekom 2017. godine.

U nastavku se dostavlja pregled programa NSK usklađenih s pokazateljima iz Izvješća o radu NSK za 2015., u svezi sa Strateškim planom NSK za razdoblje od 2016. do 2020., Strategijom Vladinih programa za razdoblje od 2015. do 2017., Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje od 2016. do 2018., koje je izmijenjeno, te Strateškim planom Ministarstva kulture za razdoblje od 2016. do 2018. godine, koje je, također, izmijenjeno.

1. Izgradnja nacionalnoga fonda – zbirka *Croatica*

Opis programa

Program obuhvaća sustavno prikupljanje svih hrvatskih publikacija (knjižnih i neknjižnih), pridružujući i elektroničke. Osim publikacija objavljenih u Hrvatskoj (obvezni primjerak), nabavljaju se publikacije hrvatskih autora, kao i publikacije o Hrvatskoj objavljene u inozemstvu. Tako se osigurava cjelovitost i potpunost nacionalne zbirke hrvatske pisane kulturne i znanstvene baštine. Nacionalna je zbirka temelj za izradbu hrvatske tekuće bibliografije i osiguravanje dostupnosti znanju i hrvatskoj kulturi.

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Strateški plan Nacionalne i sveučilišne knjižnice: 2016. – 2020.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture, Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2016. – 2018. (izmijenjena inačica), Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja i Strateškim planom Ministarstva kulture za razdoblje 2016. – 2018. (izmijenjena inačica), Opći cilj 1. Razvoj kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva i proizvodnje.

Cilj 1. Osiguranje cjelovitosti zbirke hrvatske kulturne i znanstvene pisane/objavljene baštine.

Neprekidno prikupljati nacionalni fond radi osiguranja cjelovitosti zbirke hrvatske kulturne i znanstvene pisane/objavljene baštine.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Obvezni primjerak – knjige	12 000	12 319
%	100 %	103 %
Obvezni primjerak – serijske publikacije	40 000	38 010
%	100 %	95 %
Obvezni primjerak – sitni tisak – serijske publikacije	200	195
%	100 %	98 %
Obvezni primjerak – sitni tisak – brošure	1500	2204
%	100 %	147 %
Nabava građe (kupnja) za opće i posebne fondove	400	538
%	100 %	135 %

Broj građe koja pristiže obveznim primjerkom u skladu je s nakladničkom proizvodnjom u 2017.godini.

2. Izgradnja i razvoj fondova posebnih zbiraka

Opis programa

Nabavom rukopisa, starih knjiga, grafika, crteža, zemljovida i atlasa te muzikalija i glazbene zvučne građe, NSK povećava svoj ukupan fond, čime se proširuju mogućnosti dostupnosti korisnicima i toga bitnog dijela hrvatske kulturne baštine.

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Strateški plan Nacionalne i sveučilišne knjižnice: 2016. – 2020. i Zakon o muzejima.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture, Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2016. – 2018. (izmijenjena inačica), Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja i Strateškim planom Ministarstva kulture za razdoblje 2016. – 2018. (izmijenjena inačica), Opći cilj 1. Razvoj kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva i proizvodnje, Opći cilj 2. Zaštićena i očuvana kulturna baština.

Cilj 1. Cjelokupan fond zbirki građe posebne vrste učiniti dostupnima u svim materijalnim i digitalnim pojavnostima najširemu krugu korisnika.

Neprekidnim prikupljanjem i stručnom obradom cjelokupna fonda zbirki građe posebne vrste te digitalizacijom, treba ih učiniti dostupnima u Republici Hrvatskoj i svijetu, čime će se omogućiti njihovo proučavanje radi obrazovanja i znanosti.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Rukopisi	1	24
%	100 %	2400 %
Glazbena zvučna građa	500	889
%	100 %	178 %
Note	120	289
%	100 %	241 %
Vizualna građa	214	549
%	100 %	257 %
Kartografska građa	200	353
%	100 %	177 %

Prirast građe ovisi o nakladničkoj proizvodnji, daru te novčanim mogućnostima. Veći broj nota, glazbene zvučne građe te kartografske građe pribavljen je obveznim primjerkom, a povećan broj prinova vizualne građe, rezultat je velika broja darovanih primjeraka. Darom je stigao i veći broj rukopisa nego što je planirano.

3. Obrada građe

Opis programa

Program obuhvaća sadržajnu i deskriptivnu katalogizaciju, kao i normativni nadzor fonda Knjižnice.

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Strateški plan Nacionalne i sveučilišne knjižnice: 2016. – 2020.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture i Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2016. – 2018. (izmijenjena inačica), Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja.

Cilj 1. Osigurati ažurnu obradu svih vrsta građe, utemeljenu na prihvaćenim normama.
Ažurno obrađivati svu pristiglu građu radi osiguranja dostupnosti korisnicima.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Obrada omeđene građe	11 000	28 633
%	100 %	260 %
Obrada serijskih publikacija	500	651
%	100 %	130 %
Obrada mrežne građe	350	356
%	100 %	102 %
Sadržajna obrada	35 000	31 257
%	100 %	89 %
Normativni nadzor	13 000	16 192
%	100 %	125 %

Bilježi se porast broja zapisa omeđene građe, u što su uvršteni i zapisi za članke. U većem se opsegu opisuju publikacije na mikrofilmu, *online* publikacije te publikacije za koje nema zapisa u *online* katalogu, pa je broj zapisa za serijske publikacije uvećan. Broj je zapisa sadržajne obrade manji od planiranoga zbog manjega broja djelatnika i rada na projektu *Izrada nacionalnog pravilnika i priručnika za izradu predmetnog sustava*. Na normativnome nadzoru imena ostvaren je rezultat veći od planiranoga.

4. Izradba nacionalne bibliografije (tekuće i retrospektivne)

Opis programa

Ažurna obrada i redovito objavljivanje te dopuna retrospektivne bibliografije radi njezina dovršetka.

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Strateški plan Nacionalne i sveučilišne knjižnice: 2016. – 2020.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture i Strateškim planom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za razdoblje 2016. – 2018., Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja.

Cilj 1. Izrađivati nacionalne bibliografije

Izrađivati nacionalne bibliografije kao trajno popisivanje hrvatske nacionalne baštine.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Tekuća bibliografija – Niz A	6000	7148
%	100 %	119 %
CIP zapisi	4000	4478
%	100 %	112 %
Tekuća bibliografija – Niz B	8000	7735
%	100 %	97 %
Retrospektivna bibliografija	5000	2612
%	100 %	52 %

Broj je obrađenih jedinica građe u bibliografijama i CIP-u povećan. Manji je broj zapisa za Niz B u skladu sa smanjenom proizvodnjom znanstvenih i stručnih časopisa. Broj je zapisa za retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835-1940 manji od planiranoga.

5. Zaštita građe

Opis programa

Program obuhvaća mjere preventivne zaštite, metode restauracije i laminacije te mikrofilmiranja, osobito nacionalnoga fonda, radi njegove trajne zaštite, kao i sustavnu i postupnu digitalizaciju fonda Knjižnice radi očuvanja i djelotvorna korištenja (i na daljinu). Program je potrebno ubrzati, a za to je potrebna dodatna oprema.

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Strateški plan Nacionalne i sveučilišne knjižnice: 2016. – 2020.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture, Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2016. – 2018. (izmijenjena inačica), Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja i Strateškim planom Ministarstva kulture za razdoblje 2016. – 2018. (izmijenjena inačica), Opći cilj 1. Razvoj kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva i proizvodnje, Opći cilj 2. Zaštićena i očuvana kulturna baština.

Cilj 1. Povećati zaštitu knjižničkoga fonda

Treba redovito provoditi sve mjere zaštite, osobito nacionalnoga fonda, radi njegove trajne zaštite.

Cilj 2. Povećati digitalizaciju građe

Povećati redovitu digitalizaciju najvrjednije baštine, kao i omogućiti uvid hrvatskoj i svjetskoj javnosti u bogatstvo hrvatske kulturne baštine.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Digitalizacija izvornika (snimaka)	38 000	33 338
%	100 %	88 %
Digitalizacija mikrofilma (snimaka)	45 000	44 683
%	100 %	99 %
Mikrofilmiranje građe	60 000	79 051
%	100 %	132 %
Konzerviranje i restauriranje građe (jedinica)	650	456
%	100 %	70 %
Opremanje zaštitnom ambalažom	12 000	13 071
%	100 %	109 %
Uvez građe	620	796
%	100 %	128 %

U prethodnoj godini bitno je povećano mikrofilmiranje građe, u odnosu na planirane projekcije, zbog osiguranja dovoljne količine potrošnoga materijala i preraspodjele posla. Poslovi su digitalizacije smanjeni zbog teškoća u redovitome održavanju postojeće opreme, nedostatka prostora za pohranu digitalnih preslika te izostanka potpore Ministarstva kulture Republike Hrvatske za projekte digitalizacije građe. Poslovi su konzerviranja i restauriranja smanjeni. Poslovi su opremanja zaštitnim mapama uvećani zbog većega broja djelatnika uključenih u te poslove.

6. Sveučilišni program

Opis programa

Program obuhvaća organizaciju korisničkih usluga radi djelotvornijega pristupa i korištenja svih obavijesnih izvora (tiskanih i elektroničkih, u čitaonicama i izvan Knjižnice / na daljinu), posudbu i međuknjižničnu posudbu u sveučilišnome knjižničnom sustavu. Izgradnja zbiraka stručno-znanstvene literature sa sve većim naglaskom na elektroničke izvore i korištenje na daljinu kao potpora studijskim programima na dodiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Program obuhvaća i izgradnju hrvatskoga knjižničnog sustava programskim / funkcionalnim povezivanjem hrvatskih knjižnica, posebno knjižnica u sklopu Sveučilišta u Zagrebu, radi racionalizacije u pripremi i djelotvornosti u korištenju obavijesnih izvora. Uz nastavak razvoja i održavanja knjižničnoga sustava u NSK i knjižnicama Sveučilišta u Zagrebu, slijedi izgradnja sustava ostalih hrvatskih sveučilišta i skupnoga kataloga.

Program obuhvaća i daljnji razvoj digitalnoga repozitorija doktorskih radova.

U sklopu programa planira se nabava i osiguranje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija za cjelokupnu visokoškolsku i znanstvenu zajednicu u Republici Hrvatskoj koja će se novčano potpomagati sredstvima Europskoga socijalnog fonda (ESF). Planira se i nabava opreme, promidžba projekta i edukacija korisnika.

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Strateški plan Nacionalne i sveučilišne knjižnice: 2016. – 2020.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture, Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2016. – 2018. (izmijenjena inačica), Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja i Ugovorom o izravnoj dodjeli bespovratnih sredstava za projekt koji se novčano potpomaže iz Europskoga socijalnog fonda u Financijskome razdoblju 2014. – 2020., UP.03.1.3.01.0001: *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori.*

Cilj 1. Povećati djelotvornost i kvalitetu korisničkih usluga

Neprekidno povećanje kvalitete usluga Knjižnice osiguranjem djelotvorna pristupa i korištenja svih obavijesnih izvora na daljinu i/ili u Knjižnici. Omogućivanje funkcionalna povezivanja knjižničnih usluga u knjižničnome sustavu Sveučilišta u Zagrebu.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
E-izvori	10	24
%	100 %	240 %
Edukacija za korištenje e-izvora	10	13

%	100 %	130 %
Informacijske usluge – posudba	11 000	11 934
%	100 %	108 %
Informacijske usluge – međuknjižnična posudba	2200	3404
%	100 %	155 %
Informacijske usluge – <i>Pitajte knjižničara</i> (tematska pretraživanja i opći upiti)	5000	4721
%	100 %	94 %
Posjeti e-sadržajima NSK	1 000 000	1 960 265
%	100 %	196 %
Pregled stranica u sklopu e-sadržaja NSK	8 000 000	5 286 149
%	100 %	66 %

Broj korisnika i korištenja različitih informacijskih usluga u granicama je planiranih vrijednosti. Nastavljen je smjer razvoja rasta korištenja digitalnih sadržaja poduprt uspostavom novih sustava, i to Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te Repozitorija Sveučilišta u Zagrebu. Dostupnost bazama podataka za hrvatsku akademsku zajednicu osiguran je projektom *Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-Izvori*, u sklopu Europskoga socijalnog fonda, koji se provodi u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Cilj 2. Izgrađivati zbirke stručno-znanstvene literature

Izgradnja zbiraka stručno-znanstvene literature prema potrebama studijskih programa na dodiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Nabava knjiga za programe koji se izvode na Sveučilištu u Zagrebu	2300	1530
%	100 %	67 %

Nabavljen broj jedinica za izgradnju zbiraka stručno-znanstvene literature za potrebe studijskih programa Sveučilišta u Zagrebu bitno je smanjen radi nedostatka planiranih novčanih sredstava.

Cilj 3. Izgradnja knjižnično-informacijskoga sustava

Izgraditi funkcionalno povezivanje knjižnica u sustavu znanosti Republike Hrvatske – skupni katalog. Što znatnije i produktivnije korištenje novih informacijskih tehnologija i medija, s posebnim naglaskom na

knjižničnu programsku podršku Aleph, koja je bitan preduvjet racionalnosti i ukupne djelotvornosti Knjižnice u njezinim nacionalnim, kao i u zadaćama središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Integrirani knjižnični sustav (broj članica)	47	43 + 4 (47)
%	100 %	100 %
Bibliografski zapisi	1 500 000	1 597 882
%	100 %	107 %
Normativni zapisi	550 000	558 647
%	100 %	102 %
Aktivni korisnici	13 000	15 970
%	100 %	123 %
Edukacija za članice sustava	2	2
%	100 %	100 %

Broj članica IKS-a ostao je isti (43), ali je jedna knjižnica privremeno nedjelatna. Dodatne četiri članice nisu službene članice IKS-a, već članice ujedinjene u program skupnoga kataloga. U sklopu potpore za potrebe razvoja sustava održan je dvodnevni stručni skup i konferencija korisnika integriranoga knjižničnog sustava kao nadoknada programu redovite edukacije koji se nije mogao održati zbog tehničke nedostupnosti testne baze. Ostale su vrijednosti u laganome porastu.

Cilj 4. Razvoj Nacionalnoga repozitorija disertacija i znanstvenih magistarskih radova, Nacionalnoga repozitorija završnih i diplomskih radova, Repozitorija Sveučilišta u Zagrebu i mreže digitalnih repozitorija visokih učilišta radi trajne pohrane i dostupnosti hrvatske znanstvene baštine.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju potreban je razvoj tehničke i organizacijske infrastrukture za uspostavu digitalnoga repozitorija ocjenskih radova u skladu s navedenim ciljevima.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Završni radovi	30 000	28 226
%	100 %	94 %

Prikupljanje završnih radova u digitalnome je repozitoriju u skladu s procjenama.

7. Istraživanje i razvoj

Opis programa

Sustavno provođenje istraživanja, izradba razvojnih planova i projekata te pružanje stručne pomoći drugim knjižnicama radi poboljšanja njihova rada i razvoja.

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Statut Sveučilišta u Zagrebu i Strategija Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu: 2016. – 2020.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture i Strateškim planom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za razdoblje 2016. – 2018., Opći cilj 1. Osiguranje i poboljšanje kvalitete te povećanje dostupnosti, učinkovitosti i relevantnosti sustava odgoja i obrazovanja na svim razinama, Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja.

Cilj 1. Povećati istraživanja u području informacijskih znanosti (knjižničarstva), izrađivati razvojne projekte knjižničarstva u Republici Hrvatskoj i organizirati stručno-znanstvene skupove.

Poboljšati istraživanja u knjižničnoj djelatnosti koja su temelj razvojnim planovima i projektima knjižničarstva u Republici Hrvatskoj. Razvojni projekti temelj su poboljšanja knjižničarstva u Republici Hrvatskoj, a sudjelovanja na stručno-znanstvenim skupovima, dio su stalnoga stručnog osposobljavanja knjižničarskih djelatnika.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Istraživanja	20	18
%	100 %	90 %
Razvojni projekti	29	27
%	100 %	93 %
Organizacija stručno-znanstvenih skupova	10	8
%	100 %	80 %

Ostvareni pokazatelji rezultata u 2017. godini neznatno su ispod planiranih.

8. Stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

Opis programa

Sustavno i organizirano provođenje svih oblika stalnoga stručnog usavršavanja za knjižničarske djelatnike svih vrsta knjižnica, posebno preko Centara za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj (CSSU).

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Statut Sveučilišta u Zagrebu i Strategija Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu: 2016. – 2020.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture i Strateškim planom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za razdoblje 2016. – 2018., Opći cilj 1. Osiguranje i poboljšanje kvalitete te povećanje dostupnosti, učinkovitosti i relevantnosti sustava odgoja i obrazovanja na svim razinama, Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja.

Cilj 1. Povećati broj knjižničara uključenih u stalno stručno usavršavanje te povećati kvalitetu programa u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje u Republici Hrvatskoj.

Raznovrsnim programima u skladu s potrebama knjižničarske struke povećati broj knjižničkoga osoblja uključenoga u proces stalnoga stručnog usavršavanja. Provoditi istraživanja polaznika CSSU-a o zadovoljstvu održanim predavanjima i radionicama te prema rezultatima istraživanja mijenjati programe.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Broj polaznika programa/radionica	1100	1066
%	100 %	97 %
Broj programa/radionica	50	52
100 %	100 %	104 %
Broj sati edukacije	220	235
%	100 %	107 %

U odnosu na planirano u porastu je broj programa/radionica i sati edukacije, dok je broj polaznika neznatno smanjen.

9. Međunarodna suradnja

Opis programa

Programi međunarodne suradnje odvijaju se u sklopu organizacija i udruga kojih je NSK član, kao što su CENL, IFLA, CDNL, LIBER, The European Library, Europeana, s pojedinim knjižnicama izravno, kao npr. razmjena građe, znanja, iskustava, stručnjaka i organizacija izložaba, te u sklopu posebnih projekata.

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o knjižnicama, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju, Statut Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Statut Sveučilišta u Zagrebu, Strategija Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu: 2016. – 2020., Statut Konferencije ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica, Sporazum o priključivanju Europskoj knjižnici te pojedinačni ugovori i sporazumi s organizacijama i knjižnicama.

Veza sa Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Opći cilj 6. Poticanje znanja, izvrsnosti i kulture i Strateškim planom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za razdoblje 2016. – 2018., Opći cilj 1. Osiguranje i poboljšanje kvalitete te povećanje dostupnosti, učinkovitosti i relevantnosti sustava odgoja i obrazovanja na svim razinama, Opći cilj 2. Poboljšana znanost kao pokretač dugoročnoga gospodarskog i društvenoga razvoja.

Cilj 1. Promicanje hrvatske knjižnične djelatnosti te znanstvene i kulturne baštine Republike Hrvatske.

Aktivno sudjelovanje u radu međunarodnih organizacija i udruga. Uvrštavanje hrvatske građe i metapodataka o hrvatskoj građi, u npr. The European Library, Europeanu, DART-Europe, ISBN, ISSN, VIAF itd. Aktivno sudjelovanje u međunarodnim znanstvenim i stručnim skupovima te u projektima i programima.

Pokazatelji rezultata

OPIS POKAZATELJA	Planirano u 2017.	Ostvareno u 2017.
Međunarodne udruge	20	20
%	100 %	110 %
Međunarodni programi	4	3
%	100 %	75 %
Međunarodni skupovi (aktivno sudjelovanje)	10	15
%	100 %	150 %

Ostvareni pokazatelji rezultata u svezi s članstvima u međunarodnim udrugama, kao i sudjelovanjem, prelaze planirano, dok je sudjelovanje u međunarodnim programima umanjeno za jedan program.